

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิทยานิพนธ์

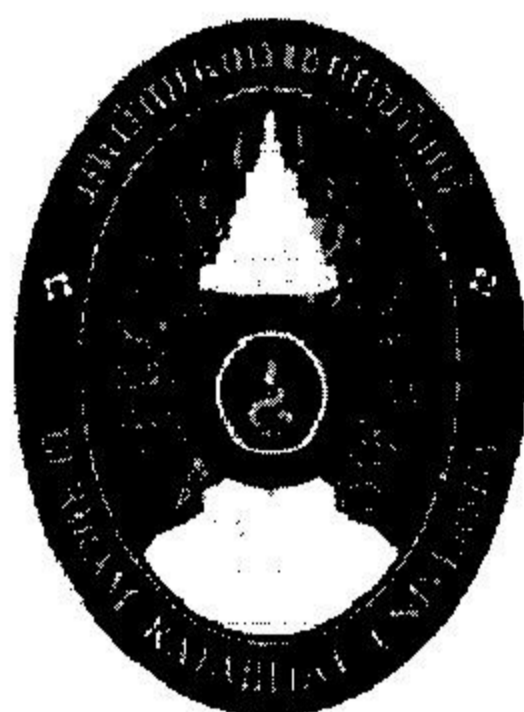
ของ

วารุณี สุขชูเจริญกิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มกราคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

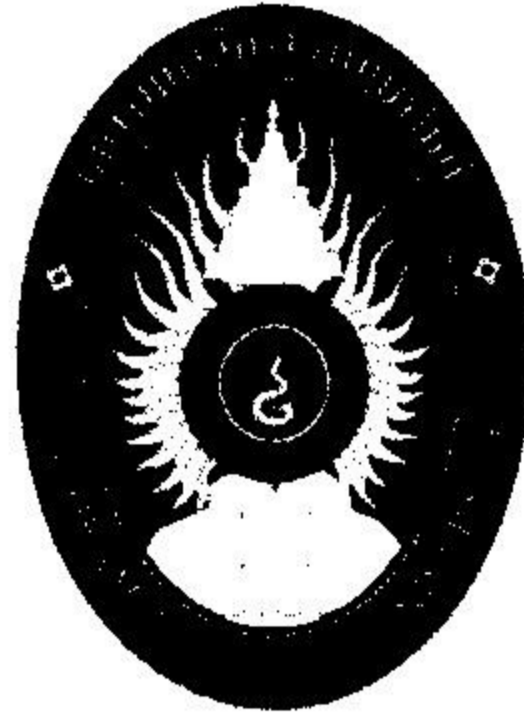
**THE EFFECTS OF ENGLISH WRITING SKILL EXERCISES
BY USING MIND MAPPING FOR PRATHOMSUKSA 4
STUDENTS**

Warunee Sukchoocharoenkit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction**

January 2013

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ สิงหะพล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนี นามสวัสดิ์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ดร. กระพัน ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2555

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4		
ผู้วิจัย	วารุณี สุขชูเจริญกิจ		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนี นามสวัสดิ์	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนเสนห์ ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คน โดยใช้การสุ่มอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แบบฝึก 2) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.32-0.78 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38-0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน E_1/E_2 และ E.I. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Dependent Samplest-test ผลการวิจัยพบว่า

1) แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6154 แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.54

4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรไน University
BUNIRAM Rajabhat University

TITLE	The Effects of English Writing Skill Exercises by Using Mind Mapping for Prathomsuksa 4 Students		
AUTHOR	Warunee Sukchoocharoenkit		
THISIS ADVISORS	Assistant Professor Dr. Suthiap La-ongthong		Major Advisor
	Assistant Professor Wantanee Namsawat		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

Abstract

The purposes of this research were : 1) to study the efficiency of English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students ; 2) to compare the writing achievement between before and after learning by using the English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students ; 3) to investigate the effectiveness index of learning by using English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students; and 4) to explore students' satisfaction towards learning by using English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students. The samples were 10 Prathomsuksa 4 students at Ban Non Sa-nae School Nongbon sub-district, Prakhonchai District, Buriram Province during the second semester of academic year 2011. The study tools included : 1) 6 sets of English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students ; 2) 6 lesson plans for developing writing skill ; 3) 30-item English writing achievement test with the difficulty index between 0.32-0.78, discrimination between 0.38-0.75 and reliability of 0.74 ; and 4) a satisfaction questionnaire of students towards learning by using the English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, E_1/E_2 and E.I. The hypothesis was tested by using dependent samples t-test. The research results were as follows:

1) The efficiency of the English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students was 81.58 / 78.83 which was higher than the determined criteria set of 75 / 75.

2) The students' writing achievement after learning by using the English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students was higher than before learning with the statistically significant difference at the level of .01.

3) The effectiveness index of English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students was 0.6154 which meant the writing achievement increased 61.54 %.

4) The students' satisfaction towards learning by using the English writing skill exercises by using mind mapping for Prathomsuksa 4 students as a whole was at the highest level.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ สิงหะพล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิชัย ละอองทอง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันทนีย์
นามสวัสดิ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร. กระทบ ศรีงาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณา
ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณ
บัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ นายมงคล อรรถเพิ่ม ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
นางบุญเพชร ไชยนา ครูชำนาญการพิเศษ และนางสาวกอแก้ว นพพรหม ครูชำนาญการ ซึ่งเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณ นายสุวิทย์ งามกระโทก
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น นายทวี มนต์ศิลา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยา
และนางสุภาพร ขุนงามขำ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนแสนห์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลอง
ใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่บิดา มารดา
ผู้ให้กำเนิด บุรพจารย์ คณาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีศีล สมาธิ ปัญญา ตลอดจนผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจ

วารุณี สุขชูเจริญกิจ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
ภาษาต่างประเทศ	9
แบบฝึกทักษะ.....	11
แผนผังความคิด	14
แผนการจัดการเรียนรู้.....	28
การสอนเขียนภาษาอังกฤษ.....	36
ประสิทธิภาพ.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	45
ดัชนีประสิทธิผล.....	52
ความพึงพอใจ.....	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
งานวิจัยในประเทศ.....	58
งานวิจัยต่างประเทศ	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
ความมุ่งหมายของการวิจัย	81
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก	94
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	95
ภาคผนวก ข แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	101
ภาคผนวก ค แผนการจัดการเรียนรู้	124
ภาคผนวก ง คะแนนเฉลี่ยการประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	184
ภาคผนวก จ คะแนนเฉลี่ยการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.....	187
ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	192
ภาคผนวก ช คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อผลการประเมิน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	196
ภาคผนวก ซ ความยากง่าย ค่าจำแนกจำแนกค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับและค่าดัชนี ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	199
ภาคผนวก ฌ ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	201
ภาคผนวก ญ คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน	206
ภาคผนวก ฎ แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน	208
ประวัติย่อของผู้วิจัย	211

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การจัดเวลาในการทดลอง	71
2	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกระบวนการ.....	78
3	คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ..	79
4	ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.....	80
5	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	80
6	การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.....	81
7	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน.....	82
8	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแบบฝึกทักษะการเขียน ภาษาอังกฤษ	199
9	สรุปคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแบบฝึกทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษ	200
10	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.....	202
11	สรุปคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ.....	204
12	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อผลการประเมินแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	211
13	ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	214
14	ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ(แบบ 1:1).....	216
15	ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (แบบ 1:10)....	217
16	ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (แบบ 1:100)..	218

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 17   คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
      โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 221

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนผังแบบกิ่งไม้	20
2 แผนผังวงจร.....	21
3 แผนผังใยแมงมุม.....	21
4 แผนผังก้างปลา.....	22
5 แผนผังตารางเปรียบเทียบ.....	22
6 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน.....	23
7 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารเกิดขึ้นตลอดเวลา และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาษาที่เราใช้นับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งภาษาที่ทั่วโลกใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันก็คือ ภาษาอังกฤษ การที่เราได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศ จะช่วยให้เราสร้างความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างชาติไทยและชนชาติอื่นๆ เพราะภาษาทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสามารถปฏิบัติต่อกันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คนไทยยังสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษไว้เป็นกลุ่มสาระหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในวงชั้นที่ 1 ระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียนคือ ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้มี 8 มาตรฐาน มาตรฐานที่เกี่ยวกับการเขียนคือ มาตรฐานที่ ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเขียนเป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจได้ตรงประเด็น มาตรฐานที่ ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียนมาตรฐานที่ ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ให้กับตัวเอง มาตรฐานที่ ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ไว้ชัดเจน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนต้องเข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระ วิธีการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก ถ้าได้รับการพัฒนาด้านการเขียนเป็นประจำจะทำให้เขียนได้คล่องแคล่วถูกต้องชัดเจน ทักษะการเขียนที่ดีต้องอาศัยความรู้หลายด้านโดยเริ่มจากทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ การเริ่มเขียนจะเริ่มจากเขียนคำจากการเรียนรู้คำศัพท์ ไวยากรณ์ การใช้เครื่องหมาย

วรรคตอน โครงสร้างประโยค และถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือ และประโยคที่สามารถสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจ การเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อน ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนและพยายาม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต้องอาศัยเทคนิค กระบวนการหลายรูปแบบเพื่อจะได้เสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการเขียนแต่ละครั้ง ทั้งสำนวน ไวยากรณ์ต้องแม่นยำด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1-5)

ทักษะการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งจะสังเกตได้ว่าทักษะการเขียนถูกจัดไว้ลำดับสุดท้ายของทักษะทั้งสี่ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่า เพราะการเขียนจัดเป็นทักษะที่ยากที่สุดต้องผ่านกระบวนการคิดหลายขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมความคิดการเลือกสรรถ้อยคำถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือข้อความที่สามารถสื่อความได้ตรงตามความต้องการ แม้ว่าทักษะการเขียนจะมีความยากในตัวเองดังที่กล่าวมาแล้วแต่ก็จำเป็นต้องมีการเรียนการสอนทักษะการเขียนเนื่องจากการเขียนเป็นทักษะสำคัญและเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากในการถ่ายทอดความนึกคิดและจินตนาการซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางภาษา (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2540 : 163)

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างแผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำเอาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในการวิเคราะห์คำภาษาสัญลักษณ์ระบบลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยาการสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงามศิลปะ ถ้านำแนวคิดเทคนิควิธีการนี้มาใช้ในวงการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมต่างๆในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ศาสตร์และศิลปะต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นสามารถช่วยคิดจำบันทึกเข้าใจเนื้อหาการนำเสนอข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2544 : 75)

การสอนเขียนโดยใช้แผนผังความคิดเป็นรูปแบบการสอนของบูซาน (Buzan) ซึ่งเป็นชาวอังกฤษ เป็นผู้คิดค้นโดยนำเอาความรู้สมองมาปรับใช้เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยพัฒนาจากการจดบันทึกแบบเดิมที่จดบันทึกเป็นบรรทัดๆ เป็นแถวๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียวมาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่เป็นรัศมีรอบๆ ศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้

โดยใช้สีสันเข้ามาช่วยให้เป็นจุดเด่นและน่าสนใจ แผนผังความคิดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านความจำ การเขียนแผนการจัดการเรียนการสอน การนำเสนอ การเขียนหนังสือ และการเตรียมการพูด โดยเขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางหน้ากระดาษ และเขียนหัวเรื่องที่สำคัญรองลงมาเป็นกิ่งหลายๆ กิ่ง (North and Buzan, 1998 : 40)

จากการวัดและประเมินผลระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ประจำปีการศึกษา 2553 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดตำบลหนองบอนซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น โรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยา และโรงเรียนบ้านโนนเสนห์ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรายวิชาภาษาอังกฤษร้อยละ 13.95 8.30 และ 8.80 ตามลำดับซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมากและเมื่อพิจารณาระดับผลการเรียนจากการวัดและประเมินผลของฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านโนนเสนห์ประจำปีการศึกษา 2553 พบว่ารายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 60.37 อยู่ในระดับต่ำไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนกำหนดคือร้อยละ 70 ขึ้นไป (งานวัดและประเมินผลฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านโนนเสนห์, 2553) จากสภาพปัญหาเหล่านี้ครูผู้สอนจึงสนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะด้านการเขียนซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาและสรุปเป็นองค์ความรู้จากการที่ที่ผู้เรียน ได้ค้นคว้าด้วยตัวเองและฝึกเขียนบ่อยๆนำไปสู่การพัฒนาการเขียนในขั้นต่อไปและนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านอื่นๆทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นและเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนที่กำหนด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ได้มีผู้ศึกษาวิจัยการนำแบบฝึกทักษะการเขียน โดยใช้แผนผังความคิดมาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ผลดังตัวอย่างเช่น วินัย ชินบุตร (2547 : 165 – 166) และ สุวรรณ ขมโคกรวด (2547 : บทคัดย่อ) เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะการเขียนที่ดีขึ้น นักเรียนได้ฝึกการคิดโดยใช้แผนผังความคิดเป็นการวางแผนการเขียน ทำให้รู้แนวทางในการเขียนนอกจากนี้ยังมีผู้ทำการวิจัยการใช้แผนผังความคิดในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน อาทิเช่น รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช (2550 : บทคัดย่อ) วัฒสิณี ขวาโยธา (2550 : บทคัดย่อ) และสุชีพิรญา บุรินทร์ อุทัยกุลเจริญชัย (2551 : บทคัดย่อ) เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดอยู่ในระดับมาก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเน้นให้นักเรียนได้คิดและสื่อสารออกมาเป็นรูปภาพ สัญลักษณ์ เครื่องหมายต่างๆ เพื่อฝึกทักษะด้านการเขียนคำศัพท์ไปจนถึงการเขียนประโยคภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น รวมถึงเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในการปรับปรุงการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่ามากกว่า .50
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทักษะต่างๆของนักเรียน
4. เป็นแนวทางสำหรับผู้วิจัย ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัด ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น โรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยา และโรงเรียนบ้านโนนเสนห์ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียน 55 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนเสนห์ ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนที่มีนักเรียนและความสามารถเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยการจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ รวม 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง โดยไม่รวมการทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหาทางด้านทักษะการเขียนในหนังสือ แบบเรียนแม่บทมาตรฐาน AHA! ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองคือหน่วย Myself ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง My Information, Daily Routine, Likes / Dislikes, At My School, My Best Friend และ My Pets

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Myself ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง My Information, Daily Routine, Likes / Dislikes, At My School, My Best Friend และ My Pets
2. แผนผังความคิด หมายถึง แผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบและเป็นลำดับขั้นตอนที่ใช้สอนแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบแผนผังความคิดแบบสายธาร แผนผังความคิดแบบใยแมงมุม แผนผังความคิดแบบกิ่งไม้และแผนผังความคิดแบบก้างปลา

3. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวโน้มในการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Myself ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง My Information, Daily Routine, Likes / Dislikes, At My School, My Best Friend และ My Pets

4. ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อการประเมินกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ 75/75

4.1 75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยประเมินจากผลงานการเขียนภายหลังการเรียนในแต่ละแบบฝึกและการประเมินพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนทุกคนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

4.2 75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถการเขียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดที่มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความรู้ความสามารถและความเข้าใจในการทำแบบทดสอบรายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Myself ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเติมคำหรือตอบสั้น จำนวน 30 ข้อ

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเป็นแบบทดสอบชนิดเติมคำหรือตอบสั้น จำนวน 30 ข้อ

7. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดที่มีประสิทธิผลช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ได้จริงซึ่งคำนวณจากสัดส่วนของคะแนนหลังเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียนและคะแนนเต็มคือมีค่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดซึ่งประเมินได้จากการตอบแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 55 คน

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
  2. แบบฝึกทักษะ
  3. แผนผังความคิด
  4. แผนการจัดการเรียนรู้
  5. การสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา
  6. ประสิทธิภาพ
  7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  8. ดัชนีประสิทธิผล
  9. ความพึงพอใจ
  10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
    - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 220 - 224) ได้กล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พอสรุปได้ดังนี้

เหตุผลที่ต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง
ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารการศึกษา การแสวงหาความรู้
การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และ
ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและ
ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และ
เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ
การเมือง การปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการ
สื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน
ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของ
สถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สาระของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรการแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนด
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพ
การศึกษาโดยแบ่งตามสาระหลักดังนี้

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับ
ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับ
ความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำ
ความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกใน
เรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่พฤติกรรมทางสังคมค่านิยมและความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) หมายถึง ความสามารถทางภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยกำหนดจากสาระหลักทั้ง 4 ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึก โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ค 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศ

มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา
ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ
การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม

สรุปได้ว่าหลักสูตรการแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีการสาระเรียนรู้หลักที่เป็นสากลคือ สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษา
และวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและภาษากับความสัมพันธ์กับ
ชุมชนโลกซึ่งแต่ละสาระการเรียนรู้ก็จะมีมาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเป็นการเรียนรู้ที่ต้องการให้
เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

แบบฝึกทักษะ

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

การที่ผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นนั้น จะต้องมีการฝึกปฏิบัติได้
จริงจากแบบฝึกทักษะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจดจำในสิ่งที่เรียนได้ดี ได้มีนักวิชาการ
ให้ความหมายของคำว่าแบบฝึกทักษะไว้คือ

วิวัฒน์ ประสานสุข (2541 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นเอกสารที่เป็นสื่อการ
สอนสำหรับผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อจะได้มีความรู้ความสามารถจนเกิดทักษะสูงขึ้น

กุศยา แสงเดช (2545ข : 5) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนที่จัดทำขึ้น
เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา และทำความเข้าใจฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้องและเกิดทักษะในเรื่องใด
เรื่องหนึ่งยังเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบว่า ผู้เรียนหรือผู้ใช้แบบฝึกมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียน
และสามารถนำความรู้ที่ไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริมหรือมีจุดด้อยที่ต้อง
ปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แบบฝึกทักษะจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทุกคนใช้ในการตรวจสอบความรู้
ความเข้าใจและพัฒนาทักษะของนักเรียนในแต่ละวิชา

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกที่ใช้เป็นสื่อกลางที่ทำงานประกอบ
การสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจและฝึกฝนจนได้แนวคิดที่ถูกต้อง เกิดทักษะ
ในเรื่องนั้นๆ เป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจในบทเรียนดังกล่าวว่ามากน้อยเพียงไร
เป็นการเสริมความรู้ให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญและมีทักษะที่สูงขึ้น

ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ลักษณะของแบบฝึกที่ดีได้มีนักการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบไปด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมา
2. เหมาะสมกับระดับวัย
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ
4. ใช้เวลาที่เหมาะสมคือไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไปหรือไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบมีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจและเร้าใจ
13. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
14. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

กฤษยา แสงเดช (2545ก : 6-7) ได้กล่าวแนะนำผู้สร้างแบบฝึกให้ยึดลักษณะแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่ใช้ไม่ควรจะยากเกินไปเพราะจะทำให้เข้าใจยากควรปรับให้ง่ายและเหมาะสมกับผู้ใช้เพื่อให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นานทันสมัย
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน
4. แบบฝึกที่ดีควรแยกเป็นเรื่องๆแต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายๆแบบเพื่อเร้าความสนใจและไม่เบื่อในการทำและฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนชำนาญ
5. แบบฝึกที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบในแบบและให้คำตอบโดยเสรีการเลือกใช้คำข้อความรูปภาพในแบบฝึกควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียน

ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ว่านักเรียนจะเรียนได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพอใจ

6. แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆหรือที่ตัวเองเคยใช้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นมากยิ่งขึ้นและรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่ได้ฝึกนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

7. แบบฝึกที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลายๆด้านเช่นความต้องการความสนใจความพร้อมระดับสติปัญญาและประสบการณ์

8. แบบฝึกที่จัดทำเป็นรูปเล่มนักเรียนสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป

9. การที่นักเรียนได้ทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงปัญหานั้นได้ทันทั่วถึง

10. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกจากมีในหนังสือเรียนแล้วจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

11. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะเตรียมแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ มากขึ้น

12. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการพิมพ์รูปเล่มที่แน่นอนลงทุนต่ำกว่าการที่จะพิมพ์ลงในกระดาษไขทุกครั้งไป นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนได้อย่างมีระบบและระเบียบ

สรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกและรูปแบบที่ดีควรเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้วและสร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยาเนื้อหาสอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียน และความแตกต่างของผู้เรียนแบบฝึกที่ดีต้องมีคำชี้แจงสั้นๆ ด้วยภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายมีความน่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถเป็น แบบฝึกที่มีความชัดเจนด้านภาษาเป็นระเบียบสวยงามใช้เวลาในการทำกิจกรรมที่เหมาะสมผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้

การสร้างแบบฝึกทักษะ

ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนจากครูผู้สอนอย่างจริงจัง โดยครูจะต้องหาแนวทางในการฝึกฝนให้นักเรียน การสร้างแบบฝึกทักษะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการฝึกทักษะด้านการเขียนแก่นักเรียนซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น

รัตนา ใจเสมอ (2544 : 19) กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะว่าจะต้องมีลักษณะ
ดังนี้

1. สอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นของการเรียนรู้
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน
3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. มีคำชี้แจงง่ายๆสั้นๆเพื่อให้เด็กเข้าใจ
5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง
6. เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก
7. ควรทำแบบฝึกหลายรูปแบบ
8. กระดาษที่ทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวและทนทานพอสมควร

อุษา ดวงเพชร (2544 : 24) ได้เสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับวัย ไม่ยากและง่ายเกินไป
2. เรียงลำดับแบบฝึกจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการฝึกออกเสียงพยางค์คำวลี

ประโยชน์และคำประพันธ์

3. แบบฝึกใช้ภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจความสนใจของเด็กซึ่งจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการในการฝึกและจะช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไปตามหลักของการจูงใจ
4. แบบฝึกที่สร้างขึ้นควรเป็นแบบฝึกสั้นๆง่ายๆ
5. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายแบบฝึกต้องมีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ประสมคำจากภาพเล่นกับบัตรคำร้องเพลงและใช้เกมต่างๆประกอบ

สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกนั้นต้องมีการวางแผนให้ตรงจุดประสงค์ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาและขั้นตอนต่างๆ ในการสร้างแบบฝึกศึกษา ปัญหาในการเรียนการสอนศึกษาจิตวิทยา การศึกษาศึกษาเนื้อหาวิชา ศึกษาลักษณะของแบบฝึกกำหนดรูปแบบให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง และเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อบรรจุให้ครบตามที่กำหนดมีหลากหลายรูปแบบไม่ให้ผู้เรียนเกิดการเบื่อหน่าย

แผนผังความคิด

ประวัติเกี่ยวกับแผนผังความคิด

แผนผังความคิดอาจเรียกชื่อว่าแผนผังมโนทัศน์ผังความคิดแผนที่ความคิดเป็นต้นแท้จริงแล้วทุกคำมีความหมายเดียวกันดังที่ ธัญญา ผลอนันต์ (2543 : 5 - 7) ได้กล่าวถึงประวัติพอสังเขปของโทนี่ บูซาน

โทนี่ บูซานเกิดที่ลอนดอนปี พ.ศ. 2485 สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบริติชโคลัมเบีย ในปี พ.ศ. 2507 ได้รับเกียรตินิยมควบทางด้านจิตวิทยาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไปในปี พ.ศ. 2509 เขาเป็นบรรณาธิการวารสารต่างประเทศ (สโอมสโรว์ไอคิวสูง) โทนี่ บูซาน เป็นนักเขียนระดับโลกหนังสือของเขาได้รับการตีพิมพ์ 20 เล่ม ปัจจุบันเป็นประธานของมูลนิธิสมองโทนี่ บูซาน ได้เขียนหนังสือ Use your head (ใช้หัวคิด) Get ahead (ใช้หัวลุย) ร่วมกับ แวนด้า นอร์ธและธัญญา พลอนันต์ ผู้แปลเป็นฉบับภาษาไทยและเป็นผู้ที่นำแนวคิดแผนที่ความคิดเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยเมื่อปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2541 ได้ทดลองฝึกอบรมร่วมกับ ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช นับได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ได้มีการฝึกอบรมให้คนไทยได้รู้จักกับแผนที่ความคิดอย่างเต็มรูปแบบ ถูกต้องตามหลักการของ โทนี่ บูซาน

สรุปได้ว่า ผู้ให้กำเนิดแผนผังความคิด คือ โทนี่ บูซาน มีใช้ในประเทศไทยเมื่อปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2541 เป็นครั้งแรกที่คนไทยได้รู้จักกับแผนผังความคิดได้อย่างเต็มรูปแบบและถูกต้อง

แนวคิดของการเขียนแผนผังความคิด

มีผู้กล่าวถึงแนวคิดของการเขียนแผนผังความคิดพอสรุปได้ดังนี้

ธัญญา พลอนันต์ (2543 : 10) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการเขียนแผนผังความคิดเริ่มต้นจากการค้นพบว่า มนุษย์มีสมองส่วนบน 2 ส่วนมีใช้ส่วนเดียวและสมอง 2 ส่วนนี้ยังทำงานแตกต่างกันเมื่อปี พ.ศ. 2510 - 2515 โรเจอร์ สเปอริรี่ พบว่าสมอง 2 ซีกของมนุษย์หรือมันสมอง 2 ส่วนของมนุษย์เชื่อมโยงกันอย่างมหัศจรรย์โดยเครือข่ายเส้นประสาทอันซับซ้อนที่เรียกว่า คอร์ปัส คอลโลซัม (Corpus Collosum) สมองทั้ง 2 ด้านทำงานแตกต่างกันซีกซ้ายของสมองจะทำงานเกี่ยวกับตรรกภาษา ความเป็นเหตุเป็นผล ตัวเลข การวัดและการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะเรียกรวมว่ากิจกรรมทางวิชาการ ส่วนสมองซีกขวาทำงานเกี่ยวกับจังหวะจินตนาการ สี มิติ ภาพรวมต่างๆ ของงานวิจัยต่อจากนั้นพบว่า หากคนเราได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาหัวคิดพร้อมๆ ไป ทั้ง 2 ด้าน จะก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์มากกว่าการพัฒนาทีละด้าน จากการค้นพบว่า นักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ของโลก เช่น ไอน์สไตน์ ศิลปินเอกของโลก เช่น ปิกัสโซ่ หรือ ทีโอดอร์ โคคาวินชี ส่วนใช้สมองทั้ง 2 ข้างคิดเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า แม้ศักยภาพด้านใดได้รับการพัฒนาแล้วเราก็ยังสามารถพัฒนาศักยภาพในส่วนที่ยังไม่ได้พัฒนาได้ การค้นพบสมองซีกซ้ายและซีกขวานี้ ช่วยให้เราสามารถปรับระบบความจำ การจดบันทึก การสื่อสารในรูปแบบของการเขียนแผนผังความคิด คือถ้าต้องการให้สมองโยงโยใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดก็ควรจัดรูปแบบการบรรจุข้อมูลให้ง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการจัดในลักษณะการบันทึกเสียใหม่

แทนที่จะเขียนเป็นบรรทัด แล้วเขียนเป็นประโยคหรือลำดับรายการเราควรเขียนเริ่มจากศูนย์กลาง โดยผสมผสานกันไประหว่างรูปภาพสัญลักษณ์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า แนวคิดการเขียนแผนผังความคิดเริ่มต้นจากการค้นพบว่ามนุษย์มีสมองส่วนบน 2 ส่วนและสมองสองส่วนนี้ทำงานแตกต่างกัน สมองซีกซ้ายทำงานเกี่ยวกับ ตรรกภาษา ความเป็นเหตุเป็นผล ตัวเลข การวัดและการวิเคราะห์ ส่วนสมองซีกขวาทำงานเกี่ยวกับ จังหวะ จินตนาการ สี มิติ ภาพรวมต่างๆ ดังนั้นคนเราควรได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความคิดไปพร้อมๆ กัน ทั้งสองด้านเพื่อก่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์มากกว่าการพัฒนาเพียงด้านเดียว

ความหมายของแผนผังความคิด

มีผู้กล่าวถึงความหมายของแผนผังความคิด พอสรุปได้ดังนี้

บุชาน (Busan. 1998. อ้างถึงใน สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. 2544 : 43-48) ซึ่งเป็นชาวอังกฤษได้คิดทฤษฎีการทำงานร่วมกันของสมอง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สมองของคนแบ่งเป็น 2 ซีก แต่ละซีกทำหน้าที่แตกต่างกัน โทนี บุชาน ได้พัฒนาแผนผังความคิดขึ้น โดยบูรณาการการทำงานของสมองคือ สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา สมองซีกขวากจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์รูปแบบ สี รูปร่าง ของแผนผังความคิดไม่ได้ใช้เพียงแต่เฉพาะคำสั้นๆ เท่านั้น แต่ยังใช้สัญลักษณ์ของภาษาต่างๆ ได้ด้วยการจัดระบบข้อมูลเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้

พรพันธ์ อิสระ (2544 : 8) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิด ว่ามีลักษณะโดยเน้นกระบวนการใช้สมองสองซีก โดยเน้นภาพสัญลักษณ์แทนคำสำคัญที่สุด เน้นการใช้สีให้โดดเด่น สวยงามน่าสนใจ ความหมายของเส้นที่แยกออกจากจุดศูนย์กลางแตกสาขาออกไปมีความหมาย แสดงลำดับขั้นตอน ในด้านโครงสร้างเส้นที่แผ่ออกจากจุดศูนย์กลางรอบทิศทางเปิดกว้าง สามารถต่อเติมกิ่งก้านสาขาตามความคิดหรือก้านที่เกิดขึ้นที่น่าสนใจ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2544 : 79) แผนผังความคิด หมายถึงลักษณะการทำงานร่วมกันของสมองซีกซ้ายและซีกขวา สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา สมองซีกขวากจะทำหน้าที่ในการสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ

สรุปได้ว่า แผนผังความคิด หมายถึง แผนผังหรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของ

มโนทัศน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นระบบและเป็นลำดับขั้น โดยอาศัยคำหรือข้อความเป็นตัวเชื่อม ให้ความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ต่างๆเป็นไปอย่างมีความหมายซึ่งอาจมีทิศทางเดียวสองทิศทางหรือมากกว่าก็ได้ซึ่งบางครั้งอาจเรียกว่าแผนภาพโครงเรื่อง

ประโยชน์ของแผนผังความคิด

สำหรับประโยชน์ของแผนผังความคิดมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2541 : 149-150) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดสรุปได้ว่าแผนผังความคิดจะช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้นและถ้ามีการฝึกฝนในเรื่องนี้ก็จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้นเพราะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของเนื้อหาด้วยการทำแผนผังความคิดลดความสับสนซับซ้อนของเนื้อหาและช่วยจัดระบบของเนื้อหานอกจากจะทำให้เข้าใจแล้วยังช่วยให้จำได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

ธัญญา ผลอนันต์ (2543 : 96) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ศูนย์กลางความคิดหลักจะเด่นชัดขึ้นกว่าเดิม
2. ความสัมพันธ์ของแต่ละความคิดเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน โดยความคิดที่สำคัญกว่าอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่าความคิดที่สำคัญน้อยจะอยู่บริเวณรอบ
3. การเชื่อมโยงระหว่างคำจะเห็นกันอย่างชัดเจน
4. ทำให้พื้นความจำได้ทบทวนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น
5. สามารถเพิ่มเติมโครงสร้างใหม่ๆได้

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2544 : 219) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดดังนี้

1. ช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วในการเขียนข้อมูลที่ซับซ้อนหรือเป็นประโยชน์ได้เร็วขึ้น
2. ช่วยให้เห็นทั้งสองข้างได้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ (สมองซีกซ้ายเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียงลำดับการวิเคราะห์ซีกขวาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมองเห็นภาพรวมจินตนาการสามมิติ)
3. ช่วยในการระลึกถึงข้อมูลต่างๆเพราะข้อมูลได้มีการบันทึกความจำไว้อย่างมีโครงสร้างเป็นระบบ
4. ช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารเป็นรูปแบบโครงสร้างและมีความสัมพันธ์กัน
5. ช่วยในการพัฒนาสมองซีกขวาเกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากขึ้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชย์ (2544ข : 23) ได้กล่าวถึงข้อดีของแผนผังความคิดดังนี้

1. แผนผังความคิดใช้ได้ตั้งแต่อายุ 5 ขวบขึ้นไป
2. การสร้างแผนผังความคิดเป็นการปลูกฝังนิสัยให้หยั่งรากฝังลึกและเป็นวิธีที่สมองได้รับการจัดระบบเชื่อมโยงเพื่อที่จะร่างความคิดออกมาโดยใช้คำศัพท์ที่ต่างๆห้สและ

สัญลักษณ์ในการจัดระบบเชื่อมโยงสมองของคนต้องใช้เวลาฝึกฝนและมีการพัฒนาสมองทั้งด้านซ้าย (การวิเคราะห์) และด้านขวา (การสังเคราะห์) จะทำให้ได้พัฒนาความคิดในระดับที่สูงขึ้น

3. ในการสร้างแผนผังความคิดผู้เรียนจะสร้างภาพในความคิดเชื่อมโยงเป็นความคิดรวบยอด

4. ถ้าผู้สอนปรารถนาฝึกทักษะการคิดและการฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์เมื่อนั้นแผนที่ความคิดจะเป็นสิ่งจำเป็นในการเตรียมการทั้งหลายเพื่อการสอน

5. แผนผังความคิดจะช่วยให้บันทึกข้อมูลจำนวนมากไว้ในเนื้อที่เล็กๆ แต่สามารถแสดงความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของความคิดรวบยอดกับความคิดอื่นๆ

6. แผนผังความคิดเป็นทักษะการศึกษา (Study Skill) ที่ยิ่งใหญ่เป็นอาวุธที่จะต้องสร้างให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการคิดการทำงานการดำรงชีวิตและสามารถจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่องกับแผนภูมิแกงปลาและเทคนิคอื่นได้เป็นอย่างดี

7. แผนผังความคิดช่วยให้คิดอย่างกว้างไกลได้ทั่วโลกมองเห็นภาพรวมและเอื้ออำนวยให้เกิดความคิดปรับเปลี่ยนได้ทุกขั้นตอน

8. แผนผังความคิดทำให้ผู้เรียนมองเห็นความคิดหลักอย่างเด่นชัดกว่าเดิมมองเห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญของแต่ละความคิดเชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจน โดยความคิดที่สำคัญกว่าอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่าความคิดที่สำคัญน้อยกว่าจะอยู่ริมขอบ

9. ธรรมชาติของโครงสร้างแผนผังความคิดช่วยให้เพิ่มเติมข้อมูลใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้นโดยข้อมูลจะไม่กระจุกกระจายหรือต้องอัดใส่เข้าไป

10. การจดบันทึกในเชิงสร้างสรรค์มากๆ เช่นการเตรียมเขียนบทความเป็นต้น แผนผังความคิดซึ่งมีลักษณะปลายเปิดอยู่แล้วช่วยทำให้สมองพร้อมที่จะเกาะเกี่ยวคำหรือความคิดใหม่ทันที

11. แผนผังความคิดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดีเช่น การวางแผนการนำเสนอการประชุมการจดบันทึกการร่างระเบียบวาระการประชุมการตรวจสอบความเข้าใจการเขียนรายงานการสรุป เป็นต้น

กรมวิชาการ (2545 : 130) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ช่วยบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
2. ช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจนขึ้น
3. ช่วยเน้นองค์ประกอบสำคัญของเรื่อง
4. ช่วยพัฒนาการอ่านการเขียนและการคิด
5. ช่วยวางแผนในการเขียนและการปรับปรุงการเขียน
6. ช่วยในการอภิปราย

7. ช่วยวางแผนการสอนของครู โดยการสอนแบบบูรณาการเนื้อหา

8. เป็นเครื่องมือการประเมินผล

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของแผนผังความคิดที่นำมาใช้ในการศึกษานั้นมีหลายด้านเช่นใช้ในการประกอบการเรียนการสอนใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสอน เป็นต้น

หลักการสำคัญและเทคนิควิธีการเขียนแผนผังความคิด

บุซัน (Buzan, 1998.; อ้างถึงใน สมศักดิ์ ถินธุระเวชญ์, 2544ข : 58) ได้สรุปหลักการและเทคนิควิธีการเขียนแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. เริ่มจากการกำหนดหัวเรื่องให้คิดเขียนภาพไว้กลางหน้ากระดาษ
2. ใช้ภาพให้มากที่สุดเพื่อดึงดูดสายตา และความสนใจช่วยให้จดจำและช่วยการทำงานของสมอง
3. เขียนข้อความสำคัญหรือหัวเรื่องหลักด้วยตัวบรรจงตัวใหญ่เพื่อความโดดเด่นชัดเจน อ่านง่าย ประหยัดเวลาในการเขียน
4. เขียนเส้นเชื่อมโยงกับรูปภาพหัวเรื่อง เขียนข้อความสำคัญลงเหนือเส้น เส้นแต่ละเส้นเชื่อมต่อกันเพื่อให้เกิดโครงสร้างและฐานรองรับ
5. ควรมีลักษณะความสำคัญเป็นหน่วยหนึ่งคำต่อเส้นเพราะจะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้อย่างอิสระ
6. ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิด สีจะช่วยให้การจดจำดีขึ้น
7. ใช้ลูกศรเพื่อแสดงให้เห็นว่าแนวคิดต่างๆ มีการเชื่อมโยงอย่างไร
8. ใช้เครื่องหมายแสดงความเชื่อมโยงในมิติต่างๆ
9. ใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงขอบเขตของคำที่มีลักษณะเป็นสีเดียวกัน
10. ใช้รูปภาพ 3 มิติเพื่อทำให้โดดเด่น

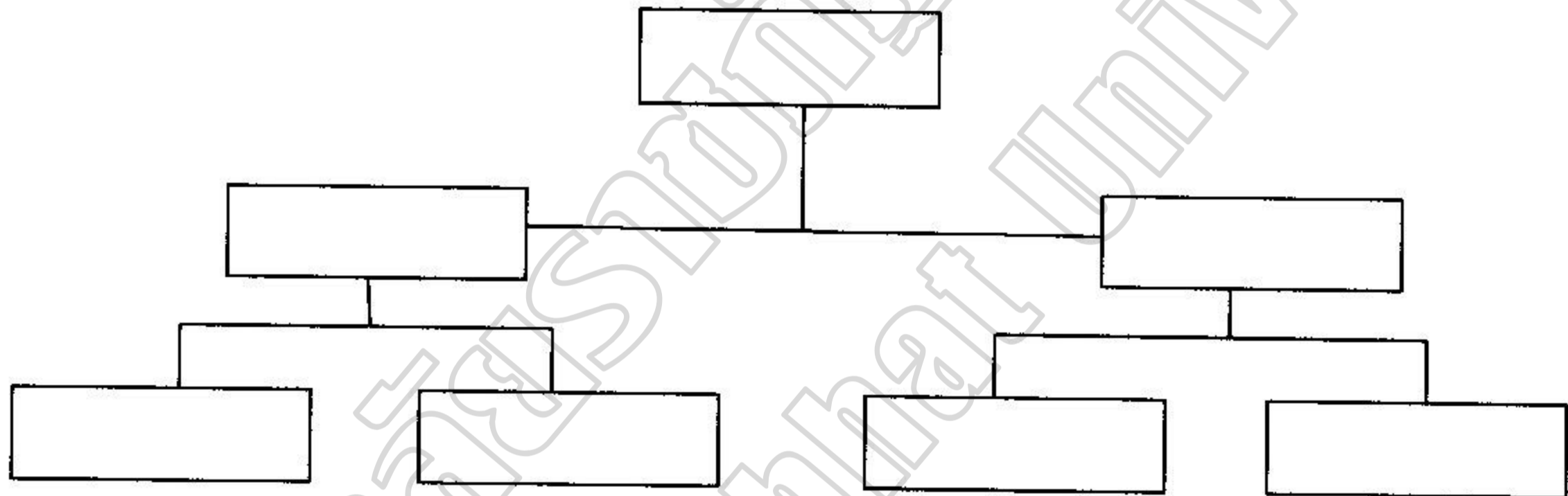
สรุปได้ว่า ในการเขียนแผนผังความคิดเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ควรปล่อยให้หัวคิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ถ้าคิดว่าจะเขียนอะไร ที่ไหนโดยไม่ตัดสินใจทำอะไรลงไป ก็จะทำให้เกิดความล่าช้าของงาน เพื่อให้แผนผังความคิดน่าสนใจ มีหลักอยู่ว่าตัวหลักต้องเด่นที่สุด ตัวรองมีขนาดเล็กลงมาและตัวย่อยก็มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ

รูปแบบของแผนผังความคิด

แผนผังความคิดอาจสร้างโดยใช้เครื่องมือ (Tools) ที่เป็นแผนภูมิกราฟิกได้หลายชนิดตามความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้นั้นๆ และตามความสนใจของผู้นำเสนอก่อนที่จะทำแผนผังความคิดได้ ผู้เรียนจะต้องรู้จักเครื่องมือหรือกราฟิกหลายๆชนิดเพื่อจะได้เลือกนำไปใช้สร้างแผนผังความคิดให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสัมพันธ์กัน

วิมลรัตน์สุนทรโรจน์ (2544 : 79 – 82) กล่าวถึงรูปแบบแผนผังความคิดว่ามีรูปแบบต่างๆหลายลักษณะเช่น

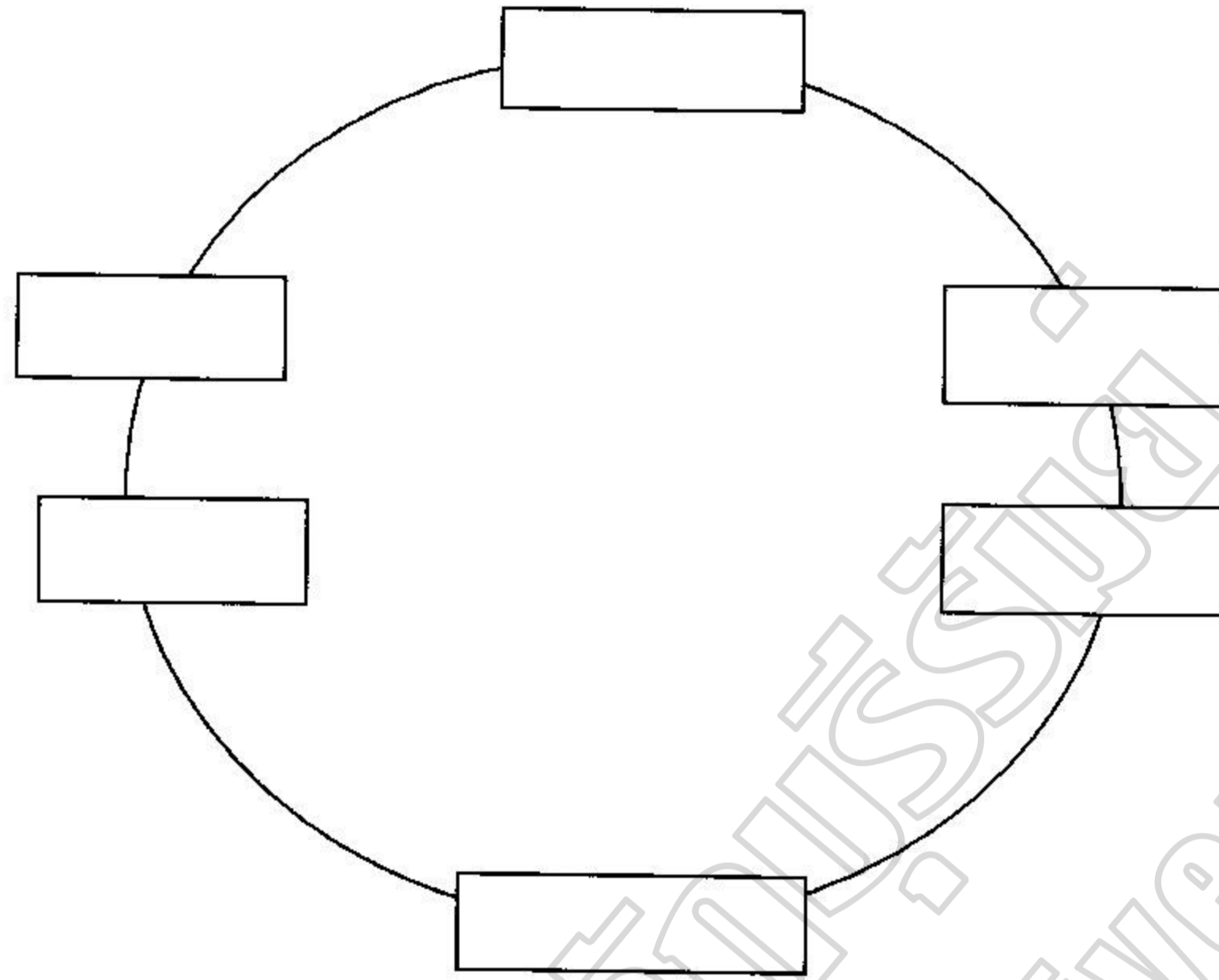
1. แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map) นำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ข้างบนหรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่นๆที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนผังแบบกิ่งไม้

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 79)

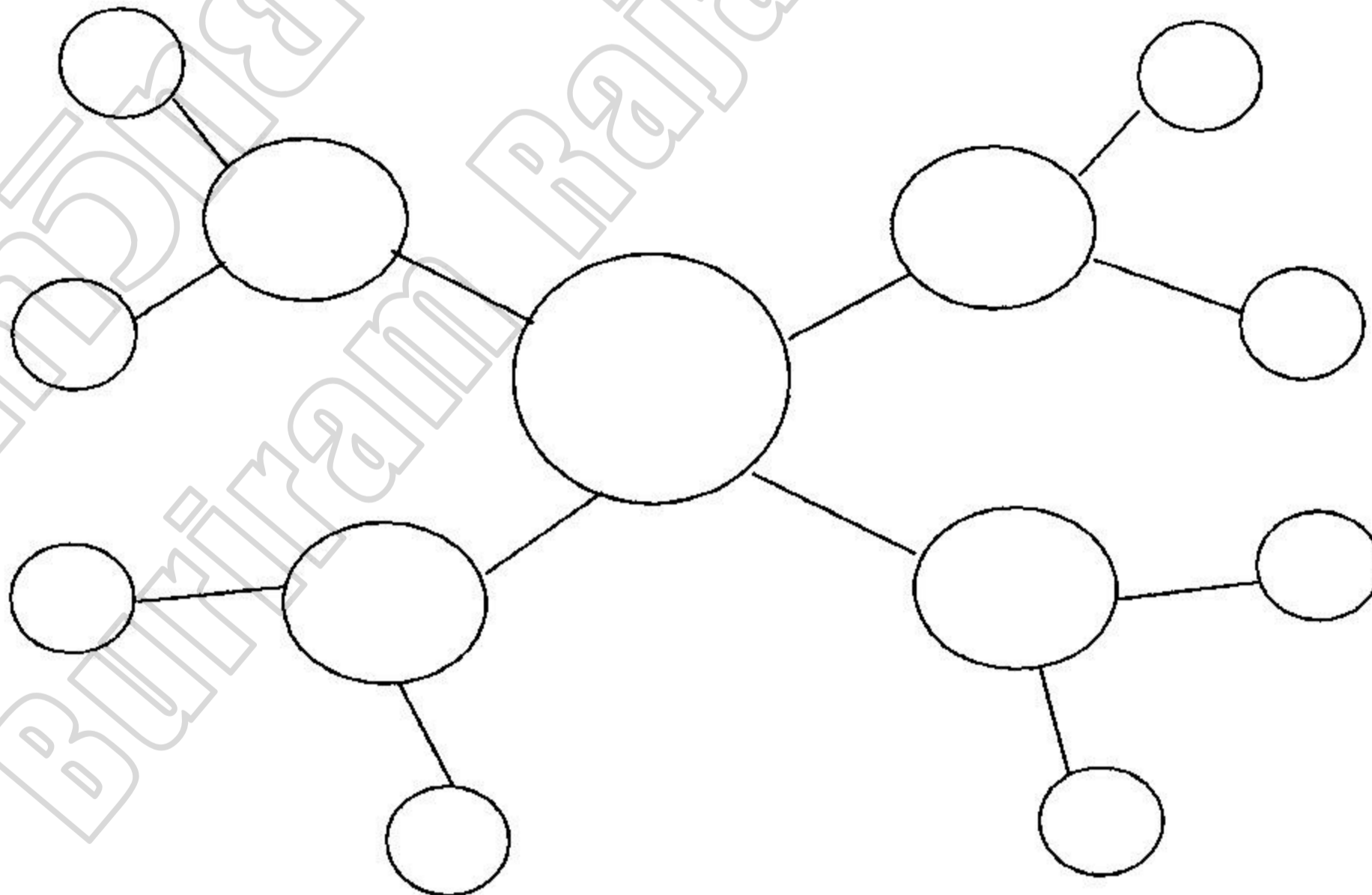
2. แผนผังวงจร (Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผังเพื่อเสนอความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนต่างๆที่สัมพันธ์กันเรียงเป็นวงกลม ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนผังวงจร

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 79)

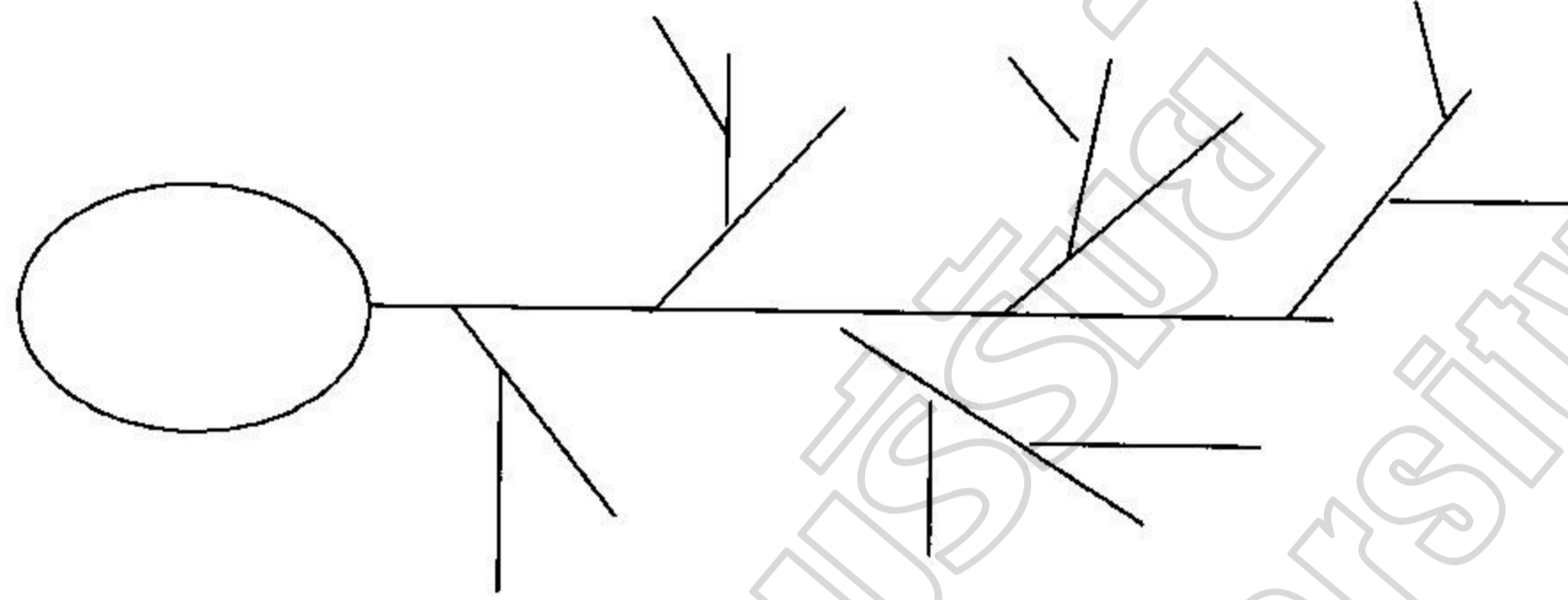
3. แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวบยอดหลักที่สำคัญไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไปไว้ในลักษณะของใยแมงมุม ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนผังใยแมงมุม

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 80)

4. แผนผังก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอ โดยเขียนประเด็นหรือเรื่องหลักแล้ว
เสนอสาเหตุและผลต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังภาพประกอบ 4

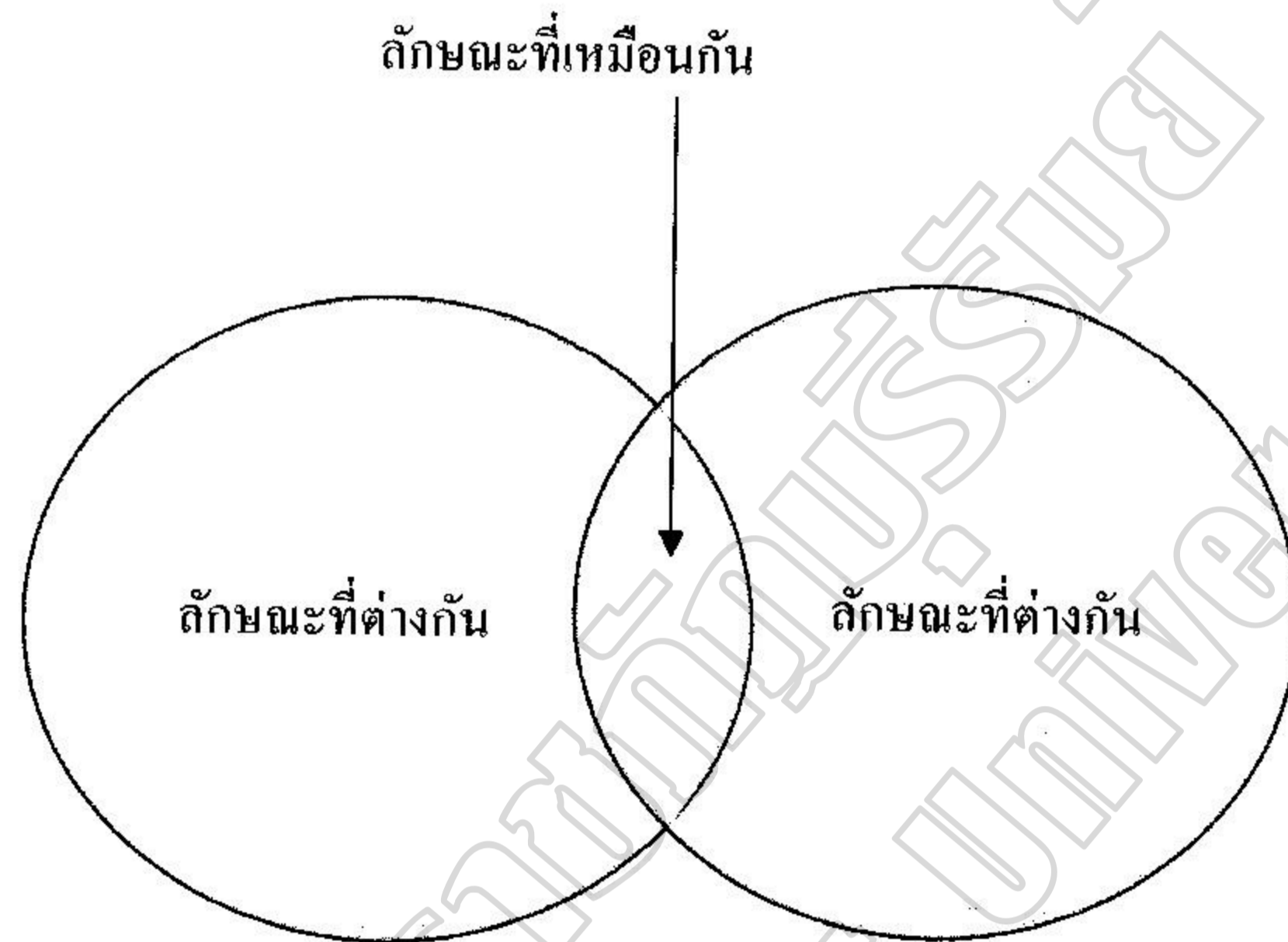
ภาพประกอบ 4 แผนผังก้างปลา
ที่มา : วิมลรัตน์สุนทร โรจน์ (2544 : 80)

5. แผนผังตารางเปรียบเทียบ (Compare Table Map) เสนอ โดยการเขียนเป็นตาราง
เพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนด ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แผนผังตารางเปรียบเทียบ
ที่มา : วิมลรัตน์สุนทร โรจน์ (2544 : 81)

6. แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map) เสนอการเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกันและต่างกัน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน

ที่มา : วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 82)

สนอง การละคร (2544 : 183 -188) ได้กล่าวถึงรูปแบบแผนผังความคิดมีรูปแบบดังนี้

1. แผนผังแบบองค์การ (Organization Diagram)
2. แผนผังแบบใยแมงมุม (A Spider Diagram)
3. แผนผังแบบวงกลม (A Circle Diagram)
4. แผนผังแบบวงกลมซ้อนทับ (An Overlapping Diagram)
5. แผนผังแบบก้างปลา (A Fishbone Diagram)
6. แผนผังแบบเชื่อมโยงหรือปฏิสัมพันธ์ (A Two – group Interaction Diagram)
7. แผนผังแบบสายธาร (A Stream Diagram)
8. แผนผังแบบต้นไม้ (A Tree Diagram)
9. แผนผังแบบตาราง (A Compare Diagram)
10. แผนผังแบบกราฟ (A Graphic Diagram)

ศุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545 : 176 – 192) ได้นำเสนอรูปแบบของกรอบมโนทัศน์ บางรูปแบบที่เห็นว่า ผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและเกิด ประโยชน์โดยมีลักษณะที่หลากหลายดังนี้

1. ผังมโนทัศน์หรือผังมโนภาพ (Concept Map)
2. แผนผังความคิด (Mind Mapping)
3. แผนผังใยแมงมุม (Web Diagram หรือ Spider Map)
4. แผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ (Tree Structure)
5. แผนภูมิเวนน์ (Venn Diagram)
6. แผนภูมิขั้นบันได (Descending Ladder หรือ Time Ladder Map)
7. แผนภาพวงจรแผนภูมิแบบวัฏจักร (Cycle Graph)
8. แผนผังการดำเนินงาน (Flowchart Diagram)
9. แผนภาพหรือแผนรูปแสดงความสัมพันธ์ (Matrix Diagram)
10. แผนภูมิหรือแผนผังก้างปลา (Fishbone Map)
11. แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่างๆ (Interval Graph or Time Line)
12. แผนภาพแสดงลำดับเหตุการณ์ (Order Graph or Event Chain)
13. แผนผังแสดงความสัมพันธ์แบบจำแนกประเภท (Classification Map)

วิเศษ ชินวงศ์ (2544 : 13 – 18) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแผนผังความคิดหรือผังความคิด รวบรวมมีรูปแบบดังนี้

1. ผังใยแมงมุม (Web Diagram)
2. แผนภูมิกิ่งไม้ (Branching Diagram)
3. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ (Venn Diagram Ruler Circles)
4. ผังข้อมูลระยะเวลา (Interval Graph/Time Line)
5. ผังลำดับข้อมูล (Order Graph)
6. ผังวงจรหรือวัฏจักร (Cycle Graph)
7. แผนภูมิก้างปลา (Fishbone Diagram)
8. แผนภูมิสัมพันธ์ต่อเนื่อง (Flowchart Diagram)
9. แผนภูมิตาราง (Matrix Diagram)
10. แผนผังขั้นบันได (Ranking Ladder Graph)

สรุปได้ว่า จากตัวอย่างของแผนผังความคิดหรือผังความคิดจะเป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดในรูปแบบต่างๆ ที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทุกส่วนของความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรอง มีความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในการอ่านหรือศึกษาและเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้และยังช่วยในการพัฒนาความคิดแบบวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) เพิ่มการมีเหตุผลและช่วยพัฒนาในด้านการจำ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ได้เลือกแผนผังความคิดแบบสายธาร แผนผังความคิดแบบใยแมงมุม แผนผังความคิดแบบกิ่งไม้ และแผนผังความคิดแบบก้างปลา

ขั้นตอนของการเขียนแผนผังความคิด

ชุตินา วัฒนาศิริ (2542 : 7) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแผนผังความคิดไว้ 4 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. เขียนคำหลักหรือชื่อเรื่องและคำที่เป็นมโนทัศน์ต่างๆเป็นรายการไว้ทั้งหมด
2. จัดลำดับความสำคัญของมโนทัศน์ทั้งหมด
3. กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์
4. ลงมือเขียนแล้วแก้ไขปรับแต่งให้เป็นแผนภูมิที่สวยงาม

ธัญญา ผลอนันต์ (2543 : 43 - 48) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการเขียนแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

1. หากกระดาษเปล่าไม่มีเส้น
2. วางกระดาษตามแนวนอน
3. เริ่มที่กึ่งกลางหน้ากระดาษ
4. กำหนดข้อความคำหรือภาพที่เป็นข้อความใหญ่ใจความของเรื่องที่เขียนหรือคิด
5. คิดถึงหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อความคำหรือภาพศูนย์กลางแล้วเขียนด้วยตัวอักษรหนาบนเส้นที่ยาวเท่ากับตัวหนังสือต่อตรงออกมา
6. เติมกิ่งสาขาของหัวข้อสำคัญด้วยการจินตนาการ
7. แยกแขนงออกมายังระดับความคิดที่สองซึ่งคำหรือภาพจะแตกแขนงออกมาเส้นต้องต่อกันและบางลงไปคำเขียนตัวเล็กลง
8. แยกแขนงของข้อมูลออกไปยังระดับที่สามและสี่ตามความคิดที่ไหลออกมาอย่างอิสระโยกไปย้ายมายังกิ่งก้านสาขาต่างๆ
9. เพิ่มความลึกในการเขียนแผนที่ความคิดโดยตีกรอบใส่กล่องรอบๆคำหรือภาพ
10. ใช้สีตามรูปแบบของกิ่งก้านสาขา
11. ใช้ลูกศรเพื่อช่วยในการแสดงแนวคิดว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างไร

12. ทำให้การเขียนแผนที่ความคิดดูสวยงามขึ้นมีสีลึบมากขึ้นมีสีสันมากขึ้นมากด้วย
จินตนาการเพิ่มความลึกหรือมิติลงไปแทรกอารมณ์ขึ้นทำให้หรูหราเท่าที่จะทำได้

สรุปได้ว่า การเขียนแผนผังความคิดนั้นจะเริ่มจากการอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องว่า
ส่วนใดเป็นความคิดหลัก และส่วนใดเป็นความคิดรองต่อจากนั้นก็เขียนเส้นโยงระหว่างความคิด
หลักกับความคิดรองโดยใช้คำหรือข้อความอธิบายประกอบเส้นโยง

การใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนการสอน

นอร์ท และ บุซัน (North and Busan. 1998 : 43-48) ได้เสนอแนะขั้นตอนการใช้
แผนผังความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังนี้

1. กำหนดหัวเรื่องหรือคำถามให้คิดเมื่อผู้สอนพูดถึงศัพท์ ผู้เรียนคิดถึงอะไร
2. ระดมสมองเพื่อหาสิ่งที่ผู้เรียนคิดอย่างอิสระเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์และนำ
ความรู้ออกมาให้คิด
3. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางด้วยตัวใหญ่ ความคิดที่สำรองลงไปเขียนด้วย
ตัวเล็กลงไปอยู่บริเวณขอบ เขียนเส้นแตกสาขาออกไปโดยเขียนตัวหนังสือเหนือเส้น
4. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิดแต่ละความคิด เส้นสาขาหลักไม่ควรแข็งทื่อ เส้นแต่ละเส้น
ต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น
5. ใช้สีช่วยในการจดจำ เพลลิดา กระตุ้นสมองซีกขวา
6. ใช้เครื่องหมาย รูปภาพ ลูกศร รูปทรงต่างๆช่วยให้แนวคิดเชื่อมโยงกันและทำให้เกิด
ความโดดเด่น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ขั้นตอนการใช้แผนผังความคิดเกี่ยวกับการเรียนการ
สอนของ นอร์ทและบุซัน ดังนี้คือ

1. ทบทวนคำศัพท์ที่ใช้ในการแนะนำตนเองเช่นชื่ออายุโรงเรียนงานอดิเรก
2. ทบทวนรูปประโยคโดยการให้นักเรียนเล่นเกมเรียงคำทำเป็นประโยค
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
4. สนทนาถึงการพูดแนะนำตนเองและครูสาธิตการพูดแนะนำตนเอง
5. ให้นักเรียนคุณภาพแผนผังความคิดเกี่ยวกับการแนะนำตนเองและข้อความการแนะนำ
ตนเองเช่นการบอกชื่ออายุจำนวนพี่น้องสถานที่เรียน

6. ครูนำเขียนแผนผังความคิดอธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิดและสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียนตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด

6.1 เริ่มต้นโดยการใช้ Myself เป็นหัวข้อหลัก

6.2 สิ่งที่ต้องการแนะนำเช่นชื่อนามสกุลอายุโรงเรียนชั้นที่เรียนเพื่อนและงานอดิเรกหรือข้อความที่ต้องการแนะนำเป็นหัวข้อรอง

6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค

6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้นๆ

7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

8. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ 3 - 4 คน ซึ่งประกอบด้วยคนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน

9. แจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกเขียนเลียนแบบตัวอย่าง

10. ตุ่มกลุ่มตัวอย่างให้นำเสนอผลงานครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง

11. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2 ทำในกระดาษบรีฟ

12. นำเสนอผลงานโดยการอ่านพร้อมกันทั้งกลุ่ม

13. นักเรียนแต่ละคนเขียนแนะนำตนเอง(ใบงานที่ 3)

14. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษบรีฟไปติดไว้ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดูผลงานของกลุ่มอื่น

15. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียนการแนะนำตนเองให้คล่องและเขียนให้ได้ทุกคนโดยการฝึกฝนเขียนบ่อยๆ

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545 : 192) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการจัดการเรียนสอนแบบแผนผังความคิดเป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนนำความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ ในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้มาจัดระบบจัดลำดับและเชื่อมโยงความสัมพันธ์แต่ละความคิดที่มีความเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดแผนผังความคิดขึ้นซึ่งมีผู้นำเสนอไว้มากมายหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลองค์ประกอบต่างๆของข้อมูลที่มีความเหมาะสมกับโครงสร้างของแผนผังความคิดที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกและเกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนสอนแบบแผนผังความคิดจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนและลำดับความคิดก่อนและหลัง มีการจัดระบบจัดลำดับและเชื่อมโยงความสัมพันธ์แต่ละความคิดที่มี

ความเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดแผนผังความคิดโดยใช้เครื่องหมาย รูปภาพ ลูกศร รูปทรงต่างๆช่วยให้นิวคิดเชื่อมโยงกันและทำให้เกิดความโดดเด่น

แผนการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการเรียกแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำต่างๆ เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่าแผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

มีผู้กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ พอสรุปได้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543 : 1) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนรู้วิชาใดวิชาหนึ่ง ที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาเนื้อหาสาระ การใช้สื่อและการวัดผลประเมินผล เพื่อให้การสอนวิชานั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545 : 53) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด

รุจิร กูสาระ (2545 : 129) ให้ความหมายของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ว่า เป็นการแสดงการจัดการเรียนตามบทเรียนและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายสัปดาห์หรือรายวันซึ่งโดยปกติแล้วมักจะพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้

สุนันทาสุ นทรประเสริฐ (2545 : 2) กล่าวถึงแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ว่าเป็น แนวดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนสำคัญประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาวิธีการจัดกิจกรรมสื่อการเรียนรู้และการประเมินผลผู้เรียน

กรมวิชาการ (2546 : 1) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำเอาวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องกำหนดการสอนตลอดภาคเรียนหรือตลอดปีการศึกษา มาสร้างเป็นแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนการวัดประเมินผลกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตรสภาพของผู้เรียนความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 297) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนที่ครูจัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการสอนของกรมวิชาการทำให้ครูผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใดสอนอย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวโน้มในดำเนินการเตรียมการเรียนรู้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาใดวิชาหนึ่ง เพื่อให้การสอนวิชานั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนวิธีการสอนวิธีเรียน เป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรผสมกับหลักจิตวิทยาการศึกษาหรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ๆ ผสมกับปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียนและสภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและทรัพยากรในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ได้มีผู้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2542 : 4-5) ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในเรื่องหลักสูตรแนวการสอนการจัดทำการจัดทำสื่อประกอบการสอนตลอดจนวิธีการประเมินผลอย่างละเอียดทุกแง่มุม
2. ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะการจัดทำแผนการเรียนการสอนเป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรกับหลักจิตวิทยาการศึกษาหรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ๆตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียนและสภาพปัญหาความสนใจความต้องการของนักเรียนผู้ปกครองและทรัพยากรในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้ครูมีคู่มือที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้าเพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนและทันเวลาช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น
4. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไปนอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

5. ผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ต้องการโดยตรงเพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่กรมวิชาการศึกษานิเทศก์และผู้บริหารเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่างๆในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลทำให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่สามารถสอนได้ด้วยตนเองแผนการสอนจะมาใช้เป็นคู่มือครูแก่ผู้มาสอนแทนได้เป็นอย่างดี

8. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

9. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการเรียนรู้ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

ชนากานต์ ประเสริฐ (2550 : 24) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญมากเพราะเป็นเอกสาร เครื่องมือช่วยให้ครูกำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเชื่อมั่นในการสอน การเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการวัดผลไว้ล่วงหน้า เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

พะยอม รุ่งสุวรรณ (2552 : 27) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ครูมีโอกาสได้ศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีวัดและประเมินผล ศึกษาเอกสาร ตำราได้อย่างละเอียดทุกแห่งทุกมุม

2. แผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความจริงทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่น

3. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพของครูในการนำไปใช้สอนให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ระยะเวลาและสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริง ในแต่ละภาคเรียน ช่วยให้ครูได้สอนได้ครบถ้วน ทันเวลาและช่วยให้มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4. แผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูล หรือหลักฐานอ้างอิงได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรงให้กับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้สอนได้ทำการสอนอย่างไร ใช้สื่อ อุปกรณ์และทรัพยากรอะไรบ้าง อย่างไร

5. แผนการจัดการเรียนรู้จะใช้เป็นคู่มือครูที่สอนแทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นเอกสารที่ใช้สำหรับพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายในการสอนแต่ละครั้ง เนื่องจากเป็นการเตรียมการสอนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีข้อบกพร่องหรือเกิดปัญหาน้อย ผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนโดยง่าย

ขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ได้มีนักวิชาการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้คือ

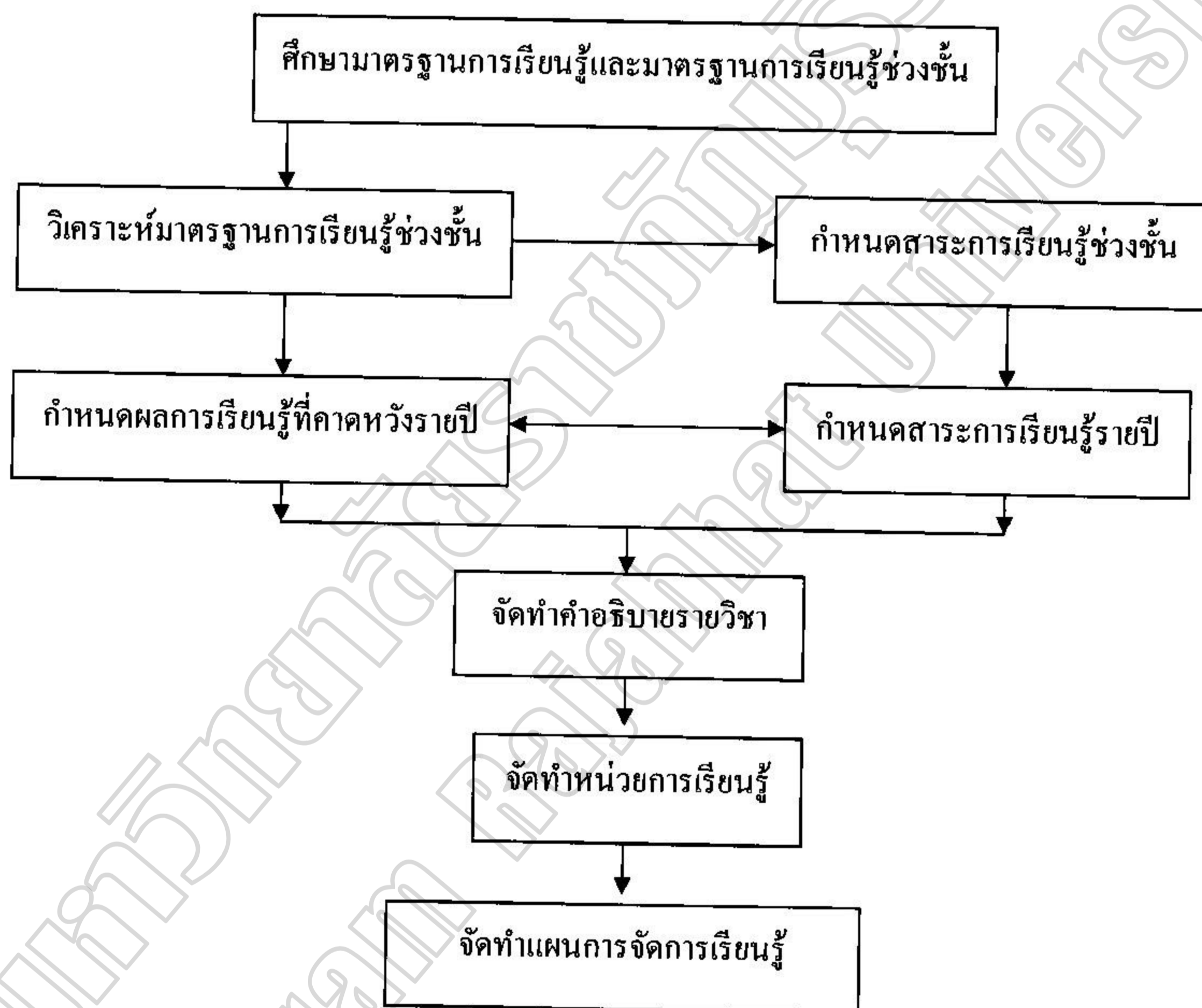
วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543 : 139-140) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้ว มาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลาในระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากผลการเรียนรู้รายปี / รายภาคที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของลินน์มอริส (Lynn Morris) ที่ว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ต้อง
  - 4.1 บรรยายจุดหมายปลายทางไม่ใช่วิธีการ
  - 4.2 สะท้อนถึงระดับต่างๆของลักษณะที่เกิด
  - 4.3 ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรมและใช้องค์ประกอบ 3 ส่วนตามของโรเบิร์ต เมจเจอร์ (Robert Mager) คือ
    - 4.3.1 พฤติกรรม (Overall Behavior)
    - 4.3.2 สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important Condition)
    - 4.3.3 เกณฑ์ (Criterion)
5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้วเฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา
6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน
7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหานั้นๆ
8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม
9. เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพ บัตร คำวิดีโอทัศน์

10. จัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชาตามจุดประสงค์นำทางและควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่นๆเข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย

11. กำหนดการวัดผลประเมินผลโดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดระหว่างเรียนตามจุดประสงค์ย่อย/นำทางและที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมเช่นปฏิบัติจริงการทดสอบความรู้การทำงานกลุ่ม

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง (2546 : 26) ได้แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ที่มา : ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง (2546 : 26)

นอกจากนี้ บรูซซี ซีริมหาสาคร (2546 : ก-ข) ยังได้กล่าวถึงวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ตามวิธีการเรียน (Learning How to Learn) มี 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำ (Introduction) คือ การนำเข้าสู่บทเรียน
2. ขั้นประสบการณ์ (Experience) คือ การให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆด้วยการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องนั้น
3. ขั้นสะท้อนความคิด (Reflection) คือ ให้นักเรียนสร้างความรู้จากการทำกิจกรรมว่านักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง โดยจัดทำเป็นชิ้นงานและรายงานผลหน้าชั้นเรียน
4. ขั้นทฤษฎี (Theory) คือ ให้นักเรียนสรุปความรู้เป็นความคิดรวบยอด หลักการหรือทฤษฎี
5. ขั้นนำไปใช้ (Action) คือ ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาต่างๆในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
6. ขั้นสรุป (Conclusion) คือ ให้นักเรียนสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปบทเรียน ชักถามข้อสงสัยก่อนจบบทเรียนนั้น แล้วประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกัน

อัมพวรรณ โทโตสี (2550 : 47) กำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดทำตามลำดับดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมเพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละชั้นปี และเตรียมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. สาระสำคัญ เป็นการบอกความคิดรวบยอดของเนื้อหา หลักการวิธีการและความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน และเป็นข้อความที่บ่งบอกให้รู้ว่าหลังจากการสอนแต่ละเรื่องต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร ลักษณะใดที่ต้องการให้ติดฝังไปกับผู้เรียน การเขียนสาระสำคัญต้องเขียนให้กะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ชัดเจน
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ เปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะบ่งชี้ว่าครูจะสอนอะไรผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไร ระดับใด จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมในด้านเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน ที่สำคัญต้องสอดคล้องกับสาระสำคัญ
4. เนื้อหาสาระ ต้องเขียนเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้เฉพาะในแผนการจัดการเรียนรู้ตามแผนแต่ละแผน เขียนโดยสรุป

5. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการแสดงกลวิธีในการสอนจะเป็นส่วนที่แสดงถึงความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญของผู้สอน เป็นส่วนที่แสดงคุณค่า ฉะนั้นต้องเขียนให้ละเอียด บรรยายให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ กิจกรรมที่นำมาชวนคิดตามท้าทาย และที่สำคัญผู้สอนแทนนำไปใช้สอนได้จริง

6. สื่อการเรียนการสอน สามารถบอกชื่อสื่อ อุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดสื่อขึ้นควรคำนึงถึงคุณสมบัติของสื่อที่ดีคือ น่าสนใจ ประหยัด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและถูกต้อง

7. การวัดผลประเมินผล ให้ระบุวิธีวัดผลประเมินผลที่ใช้วิธีการใด เช่น ตรวจแบบฝึกหัด สังเกตพฤติกรรม ซักถามหรือทำแบบทดสอบ จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไว้ท้ายแผน

8. กิจกรรมเสนอแนะ ระบุกิจกรรมหรืองานที่เสริมให้ผู้เรียนเก่ง หรือช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าได้เรียนทันเพื่อนๆ

9. บันทึกผลหลังสอน ในขั้นนี้ต้องระบุกิจกรรมย่อยไว้ ข้อคือ

9.1 ผลการสอน บันทึกพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก บันทึกความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม เวลา ที่มีอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่

9.2 ปัญหา อุปสรรค บันทึกข้อบกพร่อง สิ่งที่มีความแก้ไขระหว่างการสอนเพื่อเป็นข้อมูลปรับปรุงในครั้งต่อไป

9.3 ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไข ให้บันทึกแนวทางแก้ไข ข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรค ลงชื่อผู้สอน และวันเดือนปี ที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้กำกับไว้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 82) ได้กำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดทำตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. แบ่งเนื้อหาสาระ เวลา ให้ครอบคลุมหน่วยการเรียนรู้
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
4. กำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้
5. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
6. กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
7. ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย
9. เลือกกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
10. เลือกใช้สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม

11. กำหนดชิ้นงาน / ภาระงาน

12. การวัดผลและประเมินผล เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับกิจกรรม

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างมีระบบ ประกอบด้วยชื่อแผน เวลา ชั้น วิเคราะห์จุดประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้รายปี รายภาค สาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์นำทาง เลือกกิจกรรม สื่อ และระบุการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้คือการจัดทำและนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์คุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้ (เขมรัฐ โตไทยะ. 2540 : 42)

1. ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ครูผู้มีความชำนาญเป็นต้น
2. ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้
3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
4. รวบรวมข้อมูลจากข้อ 2 และข้อ 3 มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
5. จัดทำรายงานผลการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้
6. จัดพิมพ์เผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นเสนอแนะผู้ใช้ให้พัฒนาต่อไป

สรุปได้ว่า การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจากการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำแผนที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียน โดยมีการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ จากนั้นก็รายงานผลและนำไปจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ข้อควรคำนึงในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

สมนึก ภัททิยธนี (2541 : 5) ได้กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบหรือรายชั่วโมงตามตารางสอนโดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่อยู่ในโครงการสอนและเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป
2. ความคิดรวบยอดหรือหลักการที่สำคัญต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอนส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่องครูต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่จะสอนจนเข้าใจจนถ่องแท้จึงจะสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องเขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอดมิใช่เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามอำเภอใจหรือเขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้น เพราะถ้าเป็นเช่นนี้จะได้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำเท่านั้นสมองหรือความสามารถของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4. กิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นนี้ควรลำดับขั้นตอนที่คาดว่าจะสอนจริงๆ โดยยึดเทคนิคการสอนต่างๆที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. สื่อที่ใช้ควรเลือกใช้หรือจัดทำให้สอดคล้องกับเนื้อหาโดยยึดหลักที่ว่าสื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดการเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย

6. การวัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหาความคิดรวบยอดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงที่จะทำการวัด (วัดก่อนเรียนระหว่างเรียนวัดหลังเรียน) ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบทุกกระยะว่าการสอนของครูบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพที่ดีควรคำนึงถึงการเขียนเนื้อหาจะเน้นเฉพาะที่เป็นสาระสำคัญ ตรงกับเรื่องที่จะสอน เขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอด มีการเลือกใช้หรือจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และมีวิธีการจัดผลที่ชัดเจน

การสอนเขียนภาษาอังกฤษ

ความหมายของการเขียน

กรมวิชาการ (2542 : 7) ให้ความหมายไว้ว่าการเขียนคือการแสดงความคิดของผู้เขียน สื่อผ่านข้อความให้ผู้อื่นเป็นภาษาเขียนที่รวมทักษะการเขียนด้วยลายมือสะอาดเรียบร้อยไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์หรือตัวเขียนการสะกดคำการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้คำศัพท์สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสมและการนำเสนอเรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ

สุดาพร บัวบก (2545 : 14) ให้ความหมายไว้ว่าการเขียนคือการแสดงความคิดความต้องการของผู้ส่งสารออกไปเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถอ่านเข้าใจ รับทราบความรู้ ความคิดและประสบการณ์ แก่บุคคลชั้นหลังๆได้โดยถูกต้องสมบูรณ์

นพเก้า ณ พัทลุง (2548 : 26) ให้ความหมายไว้ว่าทักษะการเขียนหมายถึงความสามารถในการสื่อสารด้วยวิธีการเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผลและผู้อ่านเข้าใจจากสิ่งที่เขียน

สุภาวดี ปุณฺณพันธ์ (2549: 46) ให้ความหมายของการเขียนว่าหมายถึงการรวบรวมความคิด ความรู้สึกและความต้องการของผู้ส่งสารออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเป็นภาษาเขียนในลักษณะ ต่างๆกันเพื่อให้ผู้รับสารได้เข้าใจจุดประสงค์ของตน

โดนัลด์ (Donald 1995 : 5) ได้ให้ความหมายของการเขียนว่าเป็นการถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้ข้อความหรืออนุเฉทเป็นตัวข้อมูลที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้อ่าน

เรด (Reid 2000 : 3) ได้กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นหนทางหนึ่งของการเรียนรู้และการสื่อสารโดยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดเพื่อที่จะเขียนให้ผู้อ่านได้เข้าใจและเป็นทักษะที่ต้อง ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การเขียนหมายถึงทักษะการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจินตนาการ และประสบการณ์ต่างๆเป็นการสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรออกมาเป็นภาษาเขียนในลักษณะต่างๆ กัน เพื่อให้ผู้รับได้เข้าใจจุดประสงค์ของตน

ความสำคัญของการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องใช้ความคิดและความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ มากกว่าทักษะอื่นๆ เพื่อให้ได้ความหมายในเชิงสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเขียนแต่ละ ครั้งผู้เขียนจำเป็นต้องวางแผนว่าจะเสนอแนวคิดอย่างไร และควรจะเสนอในรูปแบบใด จึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้ ดังนั้นจึงได้มีผู้ให้นิยามความสำคัญของการเขียนไว้หลายท่าน ดังนี้คือ

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 : 30) ได้กล่าวว่าในการเรียนการสอนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะทักษะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนมากที่สุดคนนักเรียนจะต้องมีความสามารถในทุกๆเรื่องของ4ทักษะเพื่อที่จะเขียนถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้

สมลักษณ์ เกียรติประยูร (2543 : 10) ยังกล่าวถึงทักษะการเขียนว่าเป็นกระบวนการในการ สร้างความคิดอันเกิดจากการนำความคิดความจำเดิมมาใช้ในการสร้างสรรค์ความคิดใหม่โดยผ่าน กระบวนการรวบรวมและจัดเรียงข้อมูลอย่างมีความหมายตามหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง โดย คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนและมีการ ตรวจสอบดูความเหมาะสมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความได้อย่างชัดเจน

กุศยา แสงเดช (2548 : 145-146) ได้กล่าวว่าเป็นทักษะการสอนเขียนที่ส่วนมากจะเริ่มจาก การเขียนแบบคัดลอกเปลี่ยนคำเปลี่ยนประโยคตามกรอบกิจกรรมที่ครูจัดไว้ให้ (Controlled Writing) เพื่อสะดวกในการตรวจแก้ไขพร้อมๆกันจุดประสงค์ของการสอนทักษะการเขียนเพื่อการ สื่อสารจะมุ่งเน้นในแง่ของความคิดจินตนาการและความสามารถในการถ่ายทอดความคิดของตน ให้ผู้อื่นรับรู้มากกว่าที่จะเน้นเรื่องของความถูกต้องในการใช้คำและหลักไวยากรณ์แต่อย่างไรก็

ดีการสอนทักษะการเขียนควรสอนจากความถูกต้องจะทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเขียน ดังนั้นการสอนเขียนสิ่งที่ควรคำนึงมากที่สุดคือต้องให้ข้อมูลคำศัพท์ (Vocabulary) ไวยากรณ์ (Grammar Pattern) และเนื้อหา (Content) แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการคิดและเขียนต่อไป

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยากและมีความสำคัญผู้เขียนจะต้องได้รับการฝึกฝนจากทักษะการฟังการพูดการอ่านจนสามารถนำมาเขียน เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนออกมาเป็นสายลักษณ์อักษรต้องอาศัยความสามารถอย่างแท้จริงในทุกๆเรื่องจึงจะสามารถเขียนหรือถ่ายทอดความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้

จุดประสงค์ของการเขียน

มีผู้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเขียน พอสรุปได้ดังนี้

สนิท สัตโยภาส (2545 : 49) ได้บอกจุดประสงค์ในการเขียนไว้ดังนี้

1. เขียนเพื่อบอกเล่าหรืออธิบายเป็นงานเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านรับทราบเข้าใจเรื่องราว เหตุการณ์วิธีการหรือความจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ
2. เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีหลักฐานข้อมูลและเหตุผลประกอบ
3. เขียนเพื่อจูงใจโน้มน้าวใจเป็นการเขียนที่ต้องการให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามจนเกิดการปฏิบัติ
4. เขียนเพื่อสร้างจินตนาการและความเพลิดเพลิน

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์และปรัชญา อากาศ (2548 : 54) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเขียนไว้ดังนี้

1. เพื่ออธิบายเป็นการอธิบายแจ่มแจ้งอธิบายวิธีใช้วิธีทำให้ผู้อ่านเข้าใจโดยเรียงตามลำดับขั้นตอนก่อนหลัง
2. เพื่อเล่าเรื่องเป็นการนำเอาเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นงานเขียน
3. เพื่อโฆษณาจูงใจเช่นโฆษณาสินค้าโฆษณาทนเสียงโฆษณาทนายเป็นต้น
4. เพื่อปลุกใจเป็นการเขียนเพื่อให้อ่านเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเกิดความรู้สึกร่วมกันเข้มแข็ง
5. เพื่อสร้างจินตนาการเป็นการเขียนเพื่อต้องการให้ผู้อ่านเห็นภาพเกิดจินตนาการตามสิ่งที่กล่าวถึงหรือเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับผู้เขียน
6. เพื่อล้อเลียนเสียดสีเป็นการเขียนที่ต้องการตำหนิสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ใช้วิธีดำเนินแบบที่เล่นทีจริงไม่รุนแรงจะมีการแทรกอารมณ์ขันไว้ด้วย

7. เพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์หรือแนะนำการเขียนดังกล่าวต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงมีหลักเกณฑ์มีเหตุผล

8. เพื่อบอกให้ทราบข้อเท็จจริงเช่นการเขียนประกาศของทางราชการระเบียบคำสั่งข้อบังคับแถลงการณ์หรือเขียนบัตรเชิญในโอกาสต่างๆ เป็นต้น

9. เพื่อจุดประสงค์เฉพาะกิจเช่นเขียนจดหมายโทรเลขการเขียนธนาณัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 103) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องคือการนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียนสิ่งสำคัญสำหรับการเขียนเล่าเรื่องคือจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามความเป็นจริงและต้องเล่าเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การเขียนเพื่ออธิบายคือการเขียนเพื่อชี้แจงอธิบายเช่นอธิบายวิธีใช้วิธีทำขั้นตอนการทำมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ การเขียนเพื่ออธิบายต้องระวางเรื่องการใช้ภาษาต้องใช้ภาษาที่สั้นกระชับเข้าใจง่ายและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นเป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์แนะนำหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเฉยหรืออาจมีข้อเสนอแนะประกอบด้วย โดยคำนึงถึงพื้นฐานของข้อเท็จจริงอีกทั้งต้องมีหลักเกณฑ์และต้องมีเหตุผล

4. การเขียนเพื่อแสดงจินตนาการเป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามเกิดจินตนาการเห็นภาพตามทีผู้เขียนต้องการการใช้ถ้อยคำภาษาในงานเขียนลักษณะนี้

5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจเป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะชักจูงโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนเสนองานเขียนประเภทนี้ต้องใช้ภาษาที่สั้นกระชับรัดกุมสะกดตาสะกดใจผู้อ่านอาจเล่นคำสำนวนเพื่อให้เกิดความคล้อยจงทำให้ผู้อ่านจดจำได้ในเวลาอันรวดเร็ว

6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสีเป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะตำหนิสิ่งหนึ่งสิ่งใดอาจเป็นบุคคลเหตุการณ์หรือสถานการณ์แต่เป็นการตำหนิอย่างนุ่มนวลทำนองดีเพื่อก่อการเขียนลักษณะนี้ต้องไม่มีลักษณะการกล่าวร้ายหรือมุ่งทำลายการใช้ภาษาในงานเขียนประเภทนี้ต้องสุภาพนุ่มนวลอาจแทรกอารมณ์ขันทำนองขำด้วยถ้อยคำหรือเรื่องราว

7. การเขียนเพื่อกิจธุระคือการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งการเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาแตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียนเช่นการเขียนหนังสือราชการการเขียนจดหมายธุรกิจการเขียนโทรเลขการเขียนประกาศแจ้งความ เป็นต้น

สรุปได้ว่าในการเขียนผู้เขียนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียนให้รู้ว่าเขียนเพื่ออะไร เมื่อรู้จุดมุ่งหมายในการเขียนก็จะสามารถเลือกรูปแบบและใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเขียนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับการเขียน

องค์ประกอบของการเขียน

ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

แฮริส (Harris, 1974 :68-69) ได้วิเคราะห์และจัดองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการเขียนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่เนื้อหาสาระของงานเขียนตลอดจนความคิดของผู้เขียนที่แสดงออกมา
  2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงจัดลำดับเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกัน
  3. ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammar) ได้แก่ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์มาเขียนประโยคที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้
  4. สติลาภาษา (Style) ได้แก่การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารต่างๆในการเขียนเพื่อทำให้เกิดอารมณ์และอรรถรส (Tone and Flavor) ของงานเขียน
  5. กลไกในการเขียน (Mechanics) ได้แก่การใช้สัญลักษณ์ต่างๆของภาษาเช่นเครื่องหมายวรรคตอนอักขรตัวใหญ่การสะกดตัวอักษรที่ถูกต้องตามแบบแผนของภาษาที่เขียน
- ลาโด (Lado, 1983 : 35) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเขียนว่าการที่ผู้เขียนจะสามารถเขียนให้ผู้อื่นรับรู้ข้อความได้ตามที่ผู้เขียนต้องการนั้นผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนว่าต้องการเขียนให้ใครอ่านตลอดจนมีความสามารถในการเลือกถ้อยคำและความสามารถทางภาษาอันได้แก่ความสามารถด้านไวยากรณ์โครงสร้างประโยคการใช้เครื่องหมายวรรคตอนจึงจะสามารถผลิตงานเขียนที่สามารถถ่ายทอดจินตนาการของผู้เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจน

คาดีซ (Cadiz, 1987, อ้างถึงในฐิติรัตน์ สุวรรณสม, 2544 : 51) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความสามารถในการเขียน 4 ด้านคือความรู้ความสามารถด้านไวยากรณ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนความสามารถด้านเนื้อหาและการเรียบเรียงความคิด

ครอส (Cross, 1991 : 204-205) เสนอองค์ประกอบที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนไว้ 4 ด้านคือความเหมาะสมด้านเนื้อหาการเลือกใช้คำศัพท์และตัวสะกดการใช้โครงสร้างประโยคและความราบรื่นของข้อความโดยรวมและการสื่อความหมาย

ฐิติรัตน์ สุวรรณสม (2544: 52) การที่ผู้เรียนจะเขียนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีความสามารถที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนที่สำคัญ 3 ประการได้แก่

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์และกลไวยากรณ์ซึ่งผู้เขียนต้องมีความสามารถทั้งในด้านการเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาและความสามารถในด้านกลไวยากรณ์ที่เกี่ยวกับการสะกดตัวอักษรการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและอักษรตัวใหญ่ได้อย่างถูกต้อง

2. ความสามารถด้านลีลาภาษาได้แก่ความสามารถในการเลือกใช้ประโยคถ้อยคำหรือสำนวนที่หลากหลายเพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน

3. ความสามารถด้านเนื้อหาคือความสามารถในการแสดงความคิดของผู้เขียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของงานเขียนตลอดจนการเรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดและเหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่าน

สุชาดา โรจนาศัย (2548 : 44) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการเขียนประกอบด้วยการมีความรู้ความเข้าใจในคำศัพท์การเลือกใช้คำการสะกดคำไวยากรณ์เครื่องหมายวรรคตอนเป็นต้น รวมทั้งผู้เขียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกหลักด้วยการเขียนจึงจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ถัดดา หวังภามิต (2549 : 53) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการเขียนที่ดีนั้นประกอบด้วยความรู้ในด้านภาษาที่ผู้เรียนจะใช้ในการเขียนเช่น โครงสร้างทางไวยากรณ์คำศัพท์การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอนลีลาภาษากลไกในการเขียนเนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเขียนตลอดจนความรู้สึกรู้จักคิดที่ถ่ายทอดออกมาและมีกระบวนการเขียนที่จะนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพ

จากองค์ประกอบของการเขียนที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการเขียนประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจในด้านไวยากรณ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนการเรียบเรียงเนื้อหาและความคิดในการถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

การเขียนเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้จากการสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอนการใช้ไวยากรณ์คำศัพท์และสำนวนการฝึกการเขียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

รีเวอร์ (Rivers. 1972. อ้างถึงในถาวรแก้วสีหาบุตร. 2549 :54) ได้กล่าวว่าผู้เขียนจะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบจากง่ายไปหายาก 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การลอกเลียนแบบ (Copying) เป็นขั้นแรกที่ผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้คุ้นกับตัวอักษร โครงสร้างประโยคและเครื่องหมายวรรคตอนตามแบบแผนที่กำหนดไว้

2. การถอดแบบ (Reproduction) ได้แก่เป็นการเขียนประโยคหรือข้อความที่เคยเรียนมาแล้วทั้งการฟังการอ่านการคัดลอกและการจำมาเขียนซ้ำโดยไม่ดูต้นฉบับแล้วตรวจคำตอบจากประโยคต้นฉบับ

3. การเขียนประโยคเอง (Recombination) เป็นการนำคำหรือประโยคที่เคยเรียนมาแล้วทั้งการฟังการอ่านการคัดลอกและการจำแต่มีความซับซ้อนในด้านโครงสร้างของประโยคมาเปลี่ยนแปลงคำบางคำและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่อง

4. การเขียนประโยคจากสิ่งที่กำหนด (Guided Writing) ในขั้นนี้ผู้เขียนมีอิสระในการเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้างมากขึ้นแต่ยังอยู่ในขอบเขตของงานที่กำหนดให้

5. การเขียนเรียงความ (Composition) ได้แก่ผู้เขียนมีอิสระมากขึ้นในการเขียนรู้จักทำคำโครงสร้างเองสามารถเลือกคำศัพท์โครงสร้างของประโยคมาเขียนเรื่องของตนได้สามารถเลือกคำศัพท์โครงสร้างของประโยคมาใช้เขียนเรื่องของตนได้

คริสเนอร์ และ แมนเดล (Kriszner&Mandell, 1984.อ้างถึงใน ทิพย์วรรณ ธงภักดิ์, 2543 : 49) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการฝึกทักษะการเขียนมีขั้นตอนใหญ่ 3 ขั้นตอนคือ

1. การฝึกเขียนในระยะเริ่มต้นเป็นเพียงการเขียนประโยคสั้นๆจากคำศัพท์และโครงสร้างที่นักเรียนเรียนมาแล้วหรือเติมคำในประโยคให้ได้สมบูรณ์

2. การเขียนตามกรอบที่กำหนดให้ (Controlled Composition) เป็นการเขียนที่ครูเขียนแบบให้เป็นการฝึกใช้คำหรือรูปประโยคที่เรียนมาแล้วเพื่อฝึกให้เกิดความแม่นยำในภาษายิ่งขึ้น

3. การเขียนแบบชี้แนะ (Guided Composition) การเขียนแบบนี้ครูต้องชี้แนะให้คำศัพท์รูปประโยคและการคิดในการเรียบเรียงมีขั้นตอนการเขียนดังนี้

3.1 ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนก่อนลงมือเขียนจริงหรืออาจเป็นการสนทนาหรือปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน

3.2 ขั้นการเขียน (Writing) ให้นักเรียนลงมือเขียนเป็นแบบร่างก่อนให้นักเรียนช่วยกันนำความคิดที่ได้จากการเขียนมาเขียนโดยไม่ต้องกังวลเรื่องของความถูกต้องตัวสะกดหรือการเรียบเรียงรูปประโยคแต่เน้นในเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ

3.3 ขั้นตรวจทาน (Revising) นักเรียนจะอ่านทบทวนสิ่งที่เขียนไปแล้วมีการตรวจสอบเรื่องตัวสะกดคำผิดหรือเครื่องหมายวรรคตอนทั้งนี้เพื่อให้การเขียนสื่อความหมายได้

3.4 ขั้นการฝึกเขียน (Re-writing) เป็นขั้นสุดท้ายของการฝึกเขียนถือเป็น new writing ในขั้นนี้ นักเรียนต้องทำเนื้อเรื่องที่เขียนไปแล้วทำให้สมบูรณ์พร้อมที่จะรายงานหรือเขียนส่งครูได้

สรุปได้ว่า การสอนทักษะการเขียนเป็นการพัฒนาการเขียนให้ขึ้นไปตามลำดับขั้นตอนด้วยกิจกรรมการเขียนที่หลากหลายโดยการสอนขั้นแรก คือการเตรียมการเขียนโดยเริ่มต้นการเขียนตามแบบก่อนจากเรื่องหรือบริบทที่กำหนดให้ขั้นระหว่างการเขียนให้นักเรียนฝึกเขียนตามการชี้แนะ โดยนำความรู้รายละเอียดต่างๆ ที่ได้รับจากขั้นแรกมาใช้ในการเขียนและขั้นสุดท้ายเป็นการฝึกเขียนด้วยตนเอง

ประสิทธิภาพ

ความหมายของประสิทธิภาพ

มีผู้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิภาพไว้ดังนี้

ชนพร โมราบุตร (2547 : 42 - 44) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง ระดับของประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่พึงพอใจ หากมีประสิทธิภาพถึงระดับนี้แล้ว การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่องและพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

ดวงมาลา จาริชานนท์ (2551 : 8) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งประสิทธิภาพจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ (E_1) เป็นตัวเลขแรก และ (E_2) เป็นเลขหลัง ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากเท่าใดก็ยังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เป็นเกณฑ์พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

วิมล เหล่าเคน (2552 : 6) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรม ซึ่งนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อหรือนวัตกรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งประสิทธิภาพมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 เป็นตัวเลขแรก และ E_2 เป็นตัวเลขหลัง ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากก็ถือว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้จากสื่อหรือนวัตกรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การหาประสิทธิภาพของสื่อ

การหาประสิทธิภาพของสื่อ เป็นการนำสื่อไปทดลองใช้ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2544 : 44 - 51) ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น

2 วิธี ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) ในกระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสามารถในการนำไปใช้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

2. การหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัด หรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 75/75$, $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติควรตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 70/70 หรือ 75/75 เป็นต้น E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนของการทำแบบฝึกทักษะทุกกิจกรรมและคะแนนทดสอบหลังเรียนของแบบฝึกทักษะแต่ละชุด
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะทุกกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละชุดรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum Y$ แทน ผลรวมคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสมรรถภาพทางสมองในด้านต่างๆของผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งนักการศึกษาหลายคนท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

กพ เลาหไพบูลย์ (2542 : 57) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ได้จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่วัดได้

กุสุมา พันธุ์ไหล (2544 : 44) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จในการเรียนรู้อันเนื่องมาจากความถนัดทางการเรียนความสามารถส่วนตัวที่จะเข้าใจการสอนของครูความพยายามในการเรียนและเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียน

บุญฤดี แซ่ลือ (2545 : 28) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างถึงใน บุญฤดี แซ่ลือ, 2545 : 28) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

รุจิรา สระคำ (2550 : 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆของแต่ละวิชาที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว เป็นความสามารถในการเข้าถึงความรู้ การพัฒนาทักษะในการเรียนโดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งและแสดงออกในรูปความสำเร็จ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้โดยอาศัยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอนทั้งด้านพุทธิพิสัยจิตพิสัยและทักษะพิสัยซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสำเร็จของบุคคลว่า ได้เรียนรู้แล้วมากน้อยเพียงใด มีความสามารถชนิดใด ในการวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 21) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียนรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้จริง ให้เห็นผลงานที่ปรากฏออกมา ทำการสังเกตและวัดได้ การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยการใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการวัดได้ 2 ลักษณะคือ สอบปากเปล่า และการสอบแบบให้เขียนตอบ ซึ่งในการวัดแต่ละด้านจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

กรมวิชาการ (2546 : 231 - 233) กล่าวว่า ในอดีตที่ผ่านมาการวัดผลประเมินส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบ ซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนคิดลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้น ผู้สอนตระหนักว่า การเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกัน และต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นกระบวนการในการตรวจสอบผลสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้ การฝึกทักษะของผู้เรียน ด้วยวิธีการใช้ข้อสอบ การสัมภาษณ์ การสังเกต วิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีร่วมกัน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาค้นคว้า ได้มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 96 – 97) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจาก

ประสบการณ์ ทั้งจากที่บ้านและสถาบันการศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง และแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน แบบทดสอบทั้งสองประเภทนี้จะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือ ถามสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเรียน การสอน ซึ่งจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิสาร์ตัน ศิลปะเดช (2542 : 121 - 122) ได้ให้นิยามไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพทางสมองของบุคคลซึ่งแสดงออกเป็นความรู้ ความสามารถทางวิชาการอันเกิดจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรใน โรงเรียนและประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้านและสังคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-made Test) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test)

ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2544: 171 – 172) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะ เป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษ และดินสอ กับให้นักเรียนปฏิบัติจริง โดยแบ่ง แบบทดสอบประเภทนี้ออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบของครู และแบบทดสอบมาตรฐาน

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 43) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดว่าเด็กเรียนมาแล้วแค่ไหน เป็นการวัดตรงตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ ทั้งในด้านความรู้ สติปัญญา และทักษะ

สมนึก กัทธิชณี (2546 : 73) ให้นิยามไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพทางสมองด้านต่างๆที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 56) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ใน เนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอบนั้น

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของเด็กที่ได้เรียนรู้อา เป็นการวัดเพื่อให้ทราบว่าเด็กมีความรู้มาก น้อยเพียงใด ซึ่งจะใช้วัดเมื่อการเรียนการสอนสิ้นสุดลงแล้ว

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544 : 99) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีการดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบซึ่งจะระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาถึงวิธีสร้าง

โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบ ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในขั้นที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้ในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวนอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์ข้อสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการพัฒนาคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ต้องการทดสอบจริง แล้วนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ อาจต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบเริ่มต้นจากการวิเคราะห์และสร้างตารางหลักสูตร จากนั้นก็กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนดชนิดของข้อสอบ ลงมือออกข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรวจสอบและจัดพิมพ์ข้อสอบฉบับทดลองเพื่อนำไปทดลองสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ และจัดทำแบบทดสอบฉบับจริงต่อไป

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากที่สุดมีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศหลายท่านได้ศึกษาและแบ่งแบบทดสอบออกเป็นชนิดต่างๆอาทิเช่น

สมนีก ภัททิยธนี (2545 : 62-67) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่จะใช้ในการแบ่งดังนี้

1. แบ่งตามสมรรถภาพที่จะวัดแบ่งเป็น3ประเภท
  - 1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test)
  - 1.2 แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test)
  - 1.3 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทางสังคม (Personal and Social Test)
2. แบ่งตามลักษณะการตอบแบ่งเป็น3ประเภท
  - 2.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

- 2.2 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper pencil Test)
- 2.3 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test)
3. แบ่งตามเวลาที่กำหนดให้ตอบแบ่งเป็น 2 ประเภท
  - 3.1 แบบทดสอบที่จำกัดเวลาในการตอบ (Speed Test)
  - 3.2 แบบทดสอบที่จำกัดเวลาในการตอบ (Power Test)
4. แบ่งตามจำนวนผู้เข้าสอบแบ่งเป็น 2 ประเภท
  - 4.1 แบบทดสอบเป็นรายบุคคล (Individual Test)
  - 4.2 แบบทดสอบเป็นชั้นหรือเป็นหมู่ (Group Test)
5. แบ่งตามสิ่งเร้าของการถามแบ่งเป็น 2 ประเภท
  - 5.1 แบบทดสอบทางภาษา (Verbal Test)
  - 5.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ทางภาษา (Non-verbal Test)
6. แบ่งตามลักษณะการใช้ประโยชน์แบ่งเป็น 2 ประเภท
  - 6.1 แบบทดสอบย่อย (Formative Test)
  - 6.2 แบบทดสอบรวม (Summative Test)
7. แบ่งตามเนื้อหาของข้อสอบในฉบับแบ่งเป็น 2 ประเภท
  - 7.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test)
  - 7.2 แบบทดสอบปรนัย (Objective Test)

บุญชม ศรีสะอาด (2553: 56) กล่าวว่าประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสภาพความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นๆที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

สำหรับในต่างประเทศก็มีเวสมาน (Wasman, 1971 : 89-98) ได้แบ่งแบบทดสอบออกเป็นหลายชนิดดังนี้

1. แบบตอบสั้น (The Short-answer Form) แบ่งได้อีก 3 แบบย่อยคือ

- 1.1 แบบเฉพาะตัวคำถาม
- 1.2 แบบเติมให้สมบูรณ์
- 1.3 แบบมีตัวบ่งชี้หรือความสัมพันธ์
2. แบบมีตัวเลือก (The Form)
  - 2.1 แบบจริง – เท็จ (The Alternate-choice Form)
  - 2.2 แบบถูก – ผิด (The True-False Variety)
  - 2.3 แบบใช่ – ไม่ใช่ (The Yes-No Variety)
  - 2.4 แบบจัดกลุ่ม (The Cluster Variety)
  - 2.5 แบบแก้ไขให้ถูกต้อง (The Correction Variety)
3. แบบหลายตัวเลือก (The Multiple-choice Form)
  - 3.1 แบบคำตอบถูกต้อง (The Correct-answer Variety)
  - 3.2 แบบคำตอบที่ดีที่สุด (The Best-answer Variety)
  - 3.3 แบบให้ตอบทุกตัวเลือก (The Multiple-response Variety)
  - 3.4 แบบประโยคสมบูรณ์ (The Incomplete-alternate Variety)
  - 3.5 แบบปฏิเสธ (The Negative Variety)
  - 3.6 แบบสถานการณ์จำลอง (The Substitution Variety)
  - 3.7 แบบตัวเลือกไม่สมบูรณ์ (The Incomplete-alternate Variety)
  - 3.8 แบบตัวเลือกร่วม (The Combined-response Variety)
4. แบบจับคู่ (The Matching Form)

กรอนลินด์ (Gronlund, 1976 : 121-123) แบ่งชนิดของแบบทดสอบไว้ดังนี้

1. แบบทดสอบปรนัย
  - 1.1 แบบเขียนตอบ (Supply Type) แบ่งเป็น 2 แบบย่อยดังนี้
    - 1.1.1 แบบตอบสั้น (Short Answer)
    - 1.1.2 แบบเติมคำในช่องว่าง (Completion)
  - 1.2 แบบมีตัวเลือก (Selection Types) แบ่งเป็น 3 แบบย่อยดังนี้
    - 1.2.1 แบบถูกผิด (True-False or Alternative)
    - 1.2.2 แบบจับคู่ (Matching)
    - 1.2.3 แบบหลายตัวเลือก (Multiple-choice)
2. แบบทดสอบอัตนัย (The Essay Question) แบ่งเป็นดังนี้
  - 2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ (Extended Response Types)
  - 2.2 แบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Types)

สรุปได้ว่า ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีหลายชนิดและหลายลักษณะ เพื่อสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อให้ทราบผลพัฒนาการเรียนของผู้เรียน สำหรับผู้วิจัยสนใจสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเลือกรูปแบบคำถามชนิดเติมคำหรือตอบสั้น

ดัชนีประสิทธิผล

ความหมายของดัชนีประสิทธิผล

มีผู้กล่าวถึงความหมายของดัชนีประสิทธิผลไว้ดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2544 : 1) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึงตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ดวงมาลา จาริชานนท์ (2551:14) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน เปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

วิมล เหล่าเคน (2552 : 6) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง คะแนนที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน ที่ได้จากการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนหลังจากที่ได้ศึกษานวัตกรรมหรือสื่อต่างๆ โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

มีผู้ได้กล่าวถึงการหาค่าดัชนีประสิทธิผล ไว้ดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2544 : 1-3) กล่าวว่า การหาค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นความประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะคือความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนหรือเป็นการทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในทางปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลของความแตกต่างทางสถิติแต่ในบางกรณีการเปรียบเทียบเพียง 2 ลักษณะก็อาจจะยังไม่เพียงพอเช่นในกรณีของการทดลองใช้สื่อในการเรียนการสอนครั้งหนึ่งปรากฏว่ากลุ่มที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 18% การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 67% และกลุ่มที่ 2 การทดสอบก่อนเรียน

ได้คะแนน 27% การแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 74% ซึ่งเมื่อนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนระหว่างกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นเพราะสิ่งทดลอง (Treatment) นั้นหรือไม่ เนื่องจากการทดลองทั้งสองกรณีมีคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลถึงคะแนนการทดสอบหลังเรียนที่จะเพิ่มได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลมีรูปแบบในการหาค่าดังนี้

$$E.I = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

หรือ

$$E.I = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้ง 2 ประเภทนี้จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ทำได้ (100%) ตัวหารของดัชนีคือความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อประเมินผลสื่อโดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นตัววัดค่าว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดค่าเจตคติความตั้งใจของผู้เรียนนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละ หากค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ จากนั้นนำนักเรียนเข้ารับการทดลองเสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผลโดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียน ได้เท่าไรนำมาหารด้วยค่าที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียนโดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ จากการคำนวณพบว่า ดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือได้คะแนนเท่าเดิม

สรุปได้ว่า ดัชนีประสิทธิผลเป็นการหาประสิทธิผลของสื่อหรือนวัตกรรมหลังเรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าหรือมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้สื่อมากน้อยเพียงใด สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์คะแนนจากสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจ ดังนี้

วัชรภรณ์ กองมณี (2546 : 52) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ในทางบวกและความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาและสถานการณ์เปลี่ยนไป

นัครลดา ปุณณพันธ์ (2548 : 86) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในลักษณะเชิงบวก ซึ่งความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจนบรรลุผลสำเร็จ

จิตติญา วัชรินทรานุกร (2553 : 42) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกชอบส่วนตัวของบุคคลต่อการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นและสามารถกระตุ้นให้บุคคลมีความต้องการพบกับความสำเร็จมากขึ้นเรื่อยๆ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมและเป็นพฤติกรรมในเชิงบวกดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึงความรู้สึกที่รักชอบพอใจเต็มใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมาย

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการทำกิจกรรมใดๆก็ตามผู้ปฏิบัติจะเกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งใจงูใจในกิจกรรมที่มีอยู่ ได้มีนักการศึกษาได้เสนอแนะแนวคิดไว้ดังนี้

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 69-80) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ(Hierarchy of Needs) นับว่าเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อมีความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วความต้องการสิ่งอื่นๆก็จะเกิดขึ้นมาอีกความต้องการของคนเราอาจจะ

ซ้ำซ้อนกันความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทั้งหมดไปความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้
ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เน้นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่อาหารอากาศที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่มยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อนความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความมั่นคงในชีวิตทั้งที่เป็นอยู่ปัจจุบันและอนาคตความเจริญก้าวหน้าอบอุ่นใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นสิ่งสูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม ต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิกต้องการความเป็นมิตรความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการมีฐานะ (Esteem Needs) มีความอยากเด่นในสังคมมีชื่อเสียงอยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเองอยากมีความเป็นอิสระเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการในระดับสูงอยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิตซึ่งเป็นไปได้ยาก

สกอตต์ (Scott, 1970 : 124) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้เกิดผลเชิงปฏิบัติมีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะดังนี้

3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย

3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง

3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกตามความสนใจและมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรมได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถค้นหาคำตอบได้

สมยศ นาวิการ (2545 : 115) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของความพึงพอใจที่ต่างกัน 2 ลักษณะ ในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารหรือครูจะต้องคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จำทำให้ผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและ

การปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยกิจกรรมอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ในที่สุดนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนภายนอก โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึภายในจิตใจของมนุษย์ที่จะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าตรงกับความต้องการหรือไม่อย่างไร ซึ่งความต้องการจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เมื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้หากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนก็จะเกิดความรู้สึกรัก ชื่นชอบ มีเจตคติที่ดีและมีความสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มีนักวิจัยในประเทศที่ทำการวิจัยเกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด ดังนี้

กัญญา ทิพย์ถาย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกการเขียนสรุปความจากร้อยแก้วสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิดพบว่าแบบฝึกการเขียนสรุปความจากร้อยแก้วมีประสิทธิภาพ 81.07 /80.56 และผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความจากบทร้อยแก้วมีประสิทธิภาพ 81.07/80.56 และผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วินัย ชินบุตร (2547 : 165 – 166) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนภูมิกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการใช้แผนภูมิเรียงลำดับเหตุการณ์ในการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญและสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ และการใช้แผนภูมิกราฟิกโยแมงมุมเพื่อนำให้นักเรียนอ่านเพื่อหาเฉพาะจุดสำคัญพบว่านักเรียนสามารถอ่านเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดต่างๆ ในบทอ่านได้ดี

สุวรรณา ขมโคกกรวด (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิด วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิดวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายเป็น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านหนองปรือโปร่ง อำเภอบ้านเหลื่อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 จำนวน 39 คนผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิด มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน กล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความและมีทักษะการเขียนเรียงความผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด 60 คะแนนมีนักเรียนที่เขียนเรียงความได้คะแนน ในระดับต่างๆดังนี้ ระดับดีมาก (51-60 คะแนน) 10 คน ระดับดี (41-50 คะแนน) 21 คนพอใช้ (31-40) 8 คนและไม่มีนักเรียนคนใดที่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (0 - 30 คะแนน) จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะสรุปได้ว่าการสอนทักษะการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนให้สูงขึ้นนักเรียนได้ฝึกการคิดโดยใช้แผนผังความคิดเป็นการวางแผนการเขียน ทำให้รู้แนวทางในการเขียนผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำมาพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน

รุ่งเพชร ต. ศิริวานิช (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถการสอนเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการสอนเขียนโดยใช้แผนผังความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิลาสิณี ขวาโยธา (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านการคิดและการเขียนด้วยการใช้คำถามหมวดความคิด 6 สี่และการเขียนแผนภาพความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าทักษะการอ่านการคิดและการเขียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/ 70 คือนักเรียนร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 แต่ค่าผลที่ได้คือนักเรียนร้อยละ 74.86 มีคะแนนรวมเฉลี่ย 85.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้โดยทักษะการเขียนนักเรียนใช้ภาษาได้สอดคล้องกับความคิดแสดงเอกลักษณ์ความคิดของผู้เขียนไว้ อย่างชัดเจน

สุชีพิรญา บุรินทร์ อุทัยกุลเจริญชัย (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ผังความคิดด้วยรูปแบบการสอนอ่านสามารถพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในแต่ละวงจรและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอัตราส่วนร้อยละ 81.14 ของคะแนนเต็มและมีจำนวนนักเรียน 34 คนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 89.7 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้โดยนักเรียนร้อยละ 70 ได้คะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

เจนกินส์ (Jenkins. 2001 : 4644-A) ได้ศึกษากรณีการใช้กลยุทธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างสายตากับการใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์แผนภูมิความคิดของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสังเกตซึ่งนักศึกษาเหล่านี้ไม่เคยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์แผนภูมิความคิดมาก่อนเมื่อได้รับการฝึกการใช้โปรแกรมนี้แล้วผลการสัมภาษณ์พบว่า มีผลส่งให้เกิดการเรียนรู้และไม่มีผลส่งให้เกิดการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามโปรแกรมซอฟต์แวร์นี้ก็จะยังเป็นข้อเสนอสอดคล้องนักวิจัยที่จะพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาหรือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ต่อไป

บาโอ (Bao. 2002 : 1541) ได้ศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบการนำเสนอข้อมูลด้วยเทคนิคแผนที่ความคิดเพื่อค้นหาหาข้อมูลให้เป็นประโยชน์ในการเลือกเว็บกับการนำเสนอข้อมูลแบบธรรมดา โดยใช้โปรแกรม Internet Explorer ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนอข้อมูลโดยใช้แผนที่ความคิดมีประโยชน์มากกว่าการใช้โปรแกรม Internet Explorer นอกจากนี้ยังพบว่าเทคนิคแผนผังความคิดเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูลและความรู้ใหม่ๆ

ลิน (Lin. 2004 : 2458-A) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจผลของการใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนแผนที่ความคิดโดยใช้สอนเรียงความแบบจงใจการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบกึ่งทดลองที่ออกแบบเพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนขนาดกลางเมืองไคดาโฮกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนเกี่ยวกับศิลปะทางด้านภาษาในระดับเกรดแปดจำนวน 319 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่สอนแผนที่ความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์และกลุ่มควบคุมที่มีการประเมินผลการเขียนก่อนการทดลองการสอน โดยเน้นการใช้แผนที่ความคิดซึ่งเป็นยุทธวิธีในการเขียนเรียงความแบบจงใจนักเรียนจะได้รับคำแนะนำเพื่อสร้างแผนที่ความคิดของนักเรียน สำหรับการเขียนเรียงความแบบจงใจนักเรียนกลุ่มควบคุมจะสร้างแผนที่ความคิดโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับแผนที่ความคิดกับคอมพิวเตอร์ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การสอนแผนที่ความคิดโดยใช้คอมพิวเตอร์มีประโยชน์สำหรับการรวบรวมแนวคิดแต่ไม่ส่งผลต่อการเขียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามคุณภาพของแผนที่ความคิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเขียนของนักเรียนและยังพบอีกว่า เวลาที่มีความสัมพันธ์ต่อการเขียนของนักเรียนในทางลบเมื่อให้แผนที่ความคิดด้วยคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การนำแผนผังความคิดมาใช้ในการเรียนการสอนทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนาน กล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ช่วยในการจดจำคำบรรยาย พัฒนาคุณภาพในการระดมสมองของนักเรียน ทำให้การจดบันทึกมีความชัดเจน นักเรียนมีความคิดเป็นอิสระมากขึ้น รวมทั้งยังช่วยเพิ่มความเข้าใจนอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการ

เรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้มีการพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ แผนที่ความคิดมีประโยชน์มากมายทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน เช่น การวางแผนการช่วยจำการสรุปบทเรียน เป็นต้น ไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กสามารถทำได้เช่นกันอยู่ที่การฝึกฝนจนเกิดความเคยชิน แผนที่ความคิดจะทำให้เห็นภาพการสรุปความคิดในเรื่องนั้นๆ ในหน้ากระดาษเพียงแผ่นเดียวและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นได้ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ผลการใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัด ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น โรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยา และโรงเรียนบ้านโนนเสนห์ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียน 55 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนเสนห์ ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนที่มีนักเรียนคละความสามารถเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แบบฝึก
2. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แผนเวลา 12 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ ชนิดเติมคำหรือตอบสั้น จำนวน 30 ข้อ

4. แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและรูปแบบของการสร้างแบบฝึกทักษะจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อให้เข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 ศึกษาหลักสูตรเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและหลักการ

1.4 ศึกษาหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.5 สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 แบบฝึก โดยในส่วนของแต่ละแบบฝึกทักษะประกอบด้วย

1.5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ประจำแบบฝึกทักษะ

1.5.2 กำหนดเวลาที่ใช้สอนในแต่ละแผนทักษะ

1.5.3 เนื้อหาที่จะนำมาสอนในแต่ละแบบฝึกทักษะ

1.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งได้กำหนดไว้ในรูปแบบของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.5.5 กิจกรรมการเรียนเป็นขั้นตอนในการสอนเพื่อนำไปสู่กิจกรรมการเขียน

ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภทคือกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมการอ่านออกเสียงตามบัตรคำ และกิจกรรมการเขียน

1.5.6 สื่อการเรียนเป็นสื่อที่ใช้ในแต่ละแบบฝึก

1.6 นำแบบฝึกการเขียนคำและประโยคที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วย

1.6.1 นายมงคล อรัญเพิ่ม วุฒิการศึกษาศ.บ. การวัดและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.6.2 นางบุญเพชร ไชยนา วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกรัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ

1.6.3 นางสาวกอแก้ว นพพรหม วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ครู ชำนาญการ โรงเรียนบ้านห้วยเสลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.7 นำแบบฝึกทักษะที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินแบบฝึกทักษะ 6 ชุด ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scales) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมที่สุด เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 นำแบบประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาหาค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

1.9 นำแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ไปดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.9.1 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายบุคคล (1 : 1) ขั้นตอนี่นำแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 1 คน และนักเรียนอ่อน 1 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และนำข้อมูลจากการสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ต่อจากนั้นนำข้อมูลที่พบไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

1.9.2 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นกลุ่มเล็ก (1 : 10) ขั้นตอนี่ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองบอนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนเก่ง 3 คน นักเรียนปานกลาง 3 คน และนักเรียนอ่อน 3 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำข้อมูลจากการสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ต่อจากนั้นนำข้อมูลที่พบไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

1.9.3 การหาคุณภาพเครื่องมือภาคสนาม (1 : 100) ขั้นตอนี่เป็นการดำเนินการเหมือนการสอนในสถานการณ์จริง โดยผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น อำเภอประโคนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ 75/75

1.10 นำแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการทดลอง และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 แล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนเสนห์อำเภอประโคนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง

2. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนผังความคิดจำนวน 6 แผนแผนละ 2 ชั่วโมงรวม 12 ชั่วโมงไม่รวมการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองคือหน่วย Myself ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสอนเขียนภาษาอังกฤษและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2.3 ศึกษาวิธีการหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับแผนผังความคิด

2.4 เลือกเนื้อหาที่จะนำไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างแผนการพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดจำนวน 6 แผนแผนละ 2 ชั่วโมงรวมเวลา 12 ชั่วโมงในแต่ละแผนประกอบด้วยแบบวัดทักษะการเขียนโดยกำหนดคะแนนวัดทักษะการเขียน 20 คะแนน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เกณฑ์การประเมินทักษะการเขียนข้อความ (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

1. จำนวนประโยคที่บรรยาย

เขียนได้ต่ำกว่า 2 ประโยคได้ระดับ 1

เขียนได้ 2 – 3 ประโยคได้ระดับ 2

เขียนได้ 4 - 5 ประโยคได้ระดับ 3

เขียนได้ 6 ประโยคขึ้นไปได้ระดับ 4

2. ไม่มีการเรียบเรียงข้อความได้ระดับ 1

มีการเรียบเรียงข้อความตามลำดับก่อนหลังบ้างแต่ยังไม่เหมาะสมได้ระดับ 2

มีการเรียบเรียงข้อความดีแต่ยังไม่สละสลวยได้ระดับ 3

มีการเรียบเรียงข้อความดีสละสลวยอ่านได้ใจความได้ระดับ 4

3. โครงสร้างและไวยากรณ์

เขียนได้เป็นคำได้ระดับ 1

เขียนโครงสร้างไวยากรณ์หรือการใส่เครื่องหมายผิด 3 – 4 แห่งได้ระดับ 2

เขียนโครงสร้างไวยากรณ์หรือการใส่เครื่องหมายผิด 1 – 2 แห่งได้ระดับ 3

เขียนได้ถูกต้องใส่เครื่องหมายถูกทุกประโยคได้ระดับ 4

4. การสะกดคำศัพท์

เขียนสะกดคำศัพท์ได้บ้าง 1-2 คำได้ระดับ 1

เขียนสะกดคำศัพท์ผิด 5-6 คำได้ระดับ 2

เขียนสะกดคำศัพท์ผิด 3-4 คำได้ระดับ 3

เขียนสะกดคำศัพท์ผิดไม่เกิน 2 คำได้ระดับ 4

5. เนื้อหาสาระ

เขียนได้เป็นคำหรือเป็นประโยคได้บ้างแต่อ่านไม่ได้ใจความได้ระดับ 1

เขียนเป็นประโยคได้หลายประโยคแต่เนื้อหาสาระยังไม่สอดคล้องสละสลวยชัดเจน
ได้ระดับ 2

เขียนเป็นประโยคได้หลายประโยคอ่านได้ใจความแต่เนื้อหาสาระยังไม่ครบถ้วนได้
ระดับ 3

เขียนได้หลายประโยคมีเนื้อหาสาระครบถ้วนอ่านได้ใจความได้ระดับ 4

2.5 จุดประสงค์ในแต่ละแผนมีดังนี้

2.5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 My Information มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำศัพท์และข้อมูลในประโยคโดยสามารถเขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเขียนคัดลอกตามแบบได้ถูกต้องเช่น Name, School, Age, Friend, Favorite Subject, Hobbies

2.5.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 Daily Routine มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสะกดคำศัพท์เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันได้และสามารถเขียนเล่าเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันสั้นๆได้ถูกต้องเช่น Get up , Go to School , Study , Have Lunch , Play Basketball , Go Home , Do Homework , Go to Bed

2.5.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Likes / Dislike มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งที่ตนชอบและไม่ชอบสามารถเขียนบรรยายสิ่งที่ผู้อื่นชอบหรือไม่ชอบได้ถูกต้องเช่น Fruit, Animal, Food, Person, Color

2.5.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง At my School มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำศัพท์ประโยคเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเช่น Classroom , English Class, Gym , Trees , Playground , Library , Hall , Toilets , Next to , Between , Across from , In front of , Near , On , Under , In

2.5.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง My Best Friend มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำศัพท์ประโยคเกี่ยวกับเพื่อนบรรยายบอกลักษณะของเพื่อนได้เช่น Tall / Short , Straight Hair , Curly Hair , Plump / Thin , Centimeters , Kilograms

2.5.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง My Pets มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำศัพท์ประโยคเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงเขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยงและเขียนบรรยายจากรูปภาพได้เช่น Tail , Goldfish , Rabbit , Parrot , Mice , Jump

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อการสอนการใช้ภาษาและการประเมินผล

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการตรวจพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อประเมินความถูกต้องของเนื้อหาความคิดรวบยอดจุดประสงค์การเรียนรู้สื่อการสอนการใช้ภาษาและการประเมินผลจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.10 ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคิร์ต(Likert)เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมเป็น 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

คะแนนเฉลี่ยการแปลผล

4.51 – 5.00 มีคุณภาพและความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 มีคุณภาพและความเหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 มีคุณภาพและความเหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.11 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปใช้ควบคู่กับแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่4 แบบชนิดเติมคำหรือตอบสั้นจำนวน30ข้อในการวัดและประเมินผลความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนการประเมินผลการเรียนและการประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment)

3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแบบชนิดเติมคำหรือตอบสั้นจำนวน 30 ข้อที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจนเชิงเนื้อหา ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนโดยใช้สูตร Index of Objective Item Congruence : IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2541 : 221) มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปพร้อมทั้งปรับปรุงข้อที่มีค่าดัชนีไม่ถึง 0.5 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนที่ตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในตำบลหนองบอนที่ไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนสอบมาตรวจให้คะแนนถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนนตอบผิดให้ 0 คะแนน

3.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่ายซึ่งอยู่ระหว่าง 0.32-0.78 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38-0.75 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.74

4. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจจากตำราการวัดผลการศึกษาของสมนึก กัทธิยธนี (2541 : 37-43) เพื่อสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

4.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจเป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยกำหนดระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับคือพึงพอใจระดับมากที่สุดพึงพอใจระดับมากพึงพอใจปานกลางและพึงพอใจน้อยพึงพอใจระดับน้อยที่สุดจำนวน 1 ฉบับรวมทั้งหมด 25 ข้อ

4.3 นำแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 25 ข้อ นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาและข้อความที่ใช้แสดงถึงความพึงพอใจ

4.4 นำแบบวัดความพึงพอใจมาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.5 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อที่จะนำไปใช้ประเมินความเหมาะสมของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดจำนวน 25 ข้อ นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

4.6 นำแบบวัดความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของ
ภาษาข้อความและความเที่ยงตรงของแบบวัดความพึงพอใจแล้วนำไปปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญ
เสนอแนะ

4.7 นำแบบวัดความพึงพอใจจำนวน20ข้อพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้จริง
ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบวัดทักษะการเขียน
ภาษาอังกฤษแบบอัตนัยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมาแล้วและเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำ
แบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

2. ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนโดยใช้แผนผังความคิด
จำนวน 6 แผนและประเมินผลการเขียนข้อความสั้นๆท้ายแผนทุกแผนโดยการใช้เกณฑ์การประเมิน
ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นแบบรูบริคสกอร์ (Rubric Score)

3. ทดลองสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือน
กุมภาพันธ์ 2555 ดังตาราง 1

ตาราง 1 การจัดเวลาในการทดลอง

วันเดือนปี	รายการที่ทดลอง	จำนวนชั่วโมง
16มกราคม2555	ทดสอบก่อนเรียน	-
17มกราคม2555	แผนที่ 1 My Information	2
24มกราคม2555	แผนที่ 2 Daily Routine	2
31มกราคม2555	แผนที่ 3 likes / Dislikes	2
7 กุมภาพันธ์ 2555	แผนที่ 4 At My School	2
14กุมภาพันธ์2555	แผนที่ 5 My Best Friend	2
21กุมภาพันธ์2555	แผนที่ 6 My Pets	2
22 กุมภาพันธ์2555	ทดสอบหลังเรียน	-
	รวม	12

4. ทดสอบหลังเรียน (Post - test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการทดลองสอนทั้ง 6 แผนแล้วโดยใช้ข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนจำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์โดยใช้สถิติ E_1/E_2
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนดำเนินการทดลองและหลังการดำเนินการโดยใช้สถิติ Dependent Samplest-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนผังความคิดโดยใช้สูตรการหาดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
4. ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนโดยวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$P = \frac{F}{n} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละคน
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC ดังนี้ (สมนึก กัทฑิษณี. 2546 : 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 หาค่าความยาก (Difficulty) (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อ โดยใช้การคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84) ดังนี้

$$P = \frac{PU + PL}{2}$$

เมื่อ P แทน ระดับความยาก
 PU แทน สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มสูง

PL แทน สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายข้อ โดยใช้การคำนวณจากสูตรตามวิธีของเบรนนัน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90) ดังนี้

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์

n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีของ โลเวตต์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนของแต่ละคน

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบกำหนดคะแนนไว้ที่ 18 คะแนน

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนผังความคิดที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน ผลรวมคะแนนของการทำแบบฝึกทักษะทุกกิจกรรมและคะแนนทดสอบหลังเรียนของแบบฝึกทักษะแต่ละชุด
A		แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะทุกกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละชุดรวมกัน
N		แทน จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน ผลรวมคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
B		แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
N		แทน จำนวนนักเรียน

4. การหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แผนผังความคิดโดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) คำนวณตาม (เพชฌัญญู กิจระการ, 2544 : 1 - 3)

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

5. สถิติสำหรับใช้ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t – test แบบ Dependent Samples (บุญชม

ศรีสะอาด. 2545 : 89) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

- เมื่อ
- t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
  - $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสอง
ครั้งที่น่ามาเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล
  - $\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสอง
ครั้งที่น่ามาเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลแต่ละตัวยกกำลังสอง
  - n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน (t-test)
E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละจากการดำเนินกิจกรรมระหว่างเรียน
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
D	แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบหลังและก่อนใช้แบบฝึกทักษะ
E.I.	แทน ดัชนีประสิทธิผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2 – 4 ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกระบวนการ

แผนที่	คะแนนเต็ม (คะแนนกระบวนการ)	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1	20	16.10	1.60	80.50
2	20	16.30	1.16	81.50
3	20	16.40	1.35	82.00
4	20	16.20	1.23	81.00
5	20	16.40	1.26	82.00
6	20	16.50	1.18	82.50
รวม	120	97.90	3.38	81.58

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการดำเนินกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.58

ตาราง 3 คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เลขที่นักเรียน	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)	คะแนนความก้าวหน้า	
			(D)	(D ²)
1	11	20	9	81
2	14	19	5	25
3	15	25	10	100
4	12	22	10	100
5	11	20	9	81
6	14	23	9	81
7	13	26	13	169
8	15	28	13	169
9	12	27	15	225
10	14	25	11	121
รวม	131	235	104	1152
เฉลี่ย	13.10	23.50		
ร้อยละ	43.67	78.33		
S.D.	1.52	3.17		

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 13.10 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 43.67 และได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.50 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.33

ตาราง 4 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนจากกระบวนการ	120	97.90	3.38	81.58
คะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	30	23.50	3.17	78.33
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเท่ากับ 81.58/78.33				

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 แบบฝึก มีค่าเท่ากับ 97.90 คิดเป็นร้อยละ 81.58 และผลจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.50 คิดเป็นร้อยละ 78.33 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 81.58/78.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	10	13.10	1.52	11.759**
หลังเรียน	10	23.50	3.17	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เปิดตาราง t ที่ $df = 10 - 1 = 9$, $\alpha = .01$, one-tailed test ได้ $t = 1.714$

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สูตร E.I. (เมธีชัย กิจระการ. 2544 : 1-3) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{E.I.} &= \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1} \\ &= \frac{235 - 131}{(10 \times 30) - 131} \\ &= \frac{104}{169} \\ &= 0.6154 \end{aligned}$$

ตาราง 6 การวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	ผลรวมของคะแนน	ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
ก่อนเรียน	10	131	0.6154
หลังเรียน	10	235	

จากตาราง 6 พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6154 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.54

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา				
1	ด้านเนื้อหา เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่ฉันชอบ	3.90	0.32	มากที่สุด
2	ฉันได้ศึกษาค้นคว้าตามความต้องการ	3.60	0.52	มากที่สุด
3	เนื้อหาที่เขียนไม่ยากจนเกินไป	3.40	0.52	มาก
4	เนื้อหาที่เขียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.80	0.42	มากที่สุด
5	เนื้อหาที่เขียนมีความสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน	3.60	0.52	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
6	ฉันสนุกกับการเขียนภาษาอังกฤษ	3.50	0.53	มาก
7	ฉันเขียนประโยคจากรูปภาพได้	3.70	0.48	มากที่สุด
8	การใช้แผนผังความคิดทำให้ฉันเขียนข้อความง่ายขึ้น	3.50	0.53	มาก
9	ฉันมีความสุขสนุกสนานในการช่วยกันเขียนข้อความง่ายๆในกลุ่มฉัน	3.50	0.53	มาก
10	เพื่อนๆ ได้ช่วยเหลือกันในกลุ่มเป็นอย่างดี	3.60	0.52	มากที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
11	สื่อในการเรียนน่าสนใจ	3.50	0.53	มาก
12	ฉันเรียนรู้จากบัตรคำและบัตรรูปภาพ	3.80	0.42	มากที่สุด
13	สื่อมีความสวยงามและดึงดูดใจ	3.40	0.52	มาก
14	แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิดทำให้การเขียนข้อความง่ายขึ้น	3.60	0.52	มากที่สุด
15	ฉันสามารถเขียนประโยคจากรูปภาพได้	3.80	0.42	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านการวัดและประเมินผล				
16	ฉันพอใจในวิธีการให้คะแนนทดสอบย่อยแต่ละครั้ง	3.50	0.53	มาก
17	ฉันชอบและพอใจที่ได้ทราบคะแนนการเขียนภายใน ระยะเวลาอันรวดเร็ว	3.50	0.71	มาก
18	ฉันพอใจที่ได้ปรับปรุงผลงานการเขียนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ	3.50	0.53	มาก
19	ฉันมีความพอใจในคะแนนที่ฉันทำได้	3.40	0.52	มาก
20	ครูชมฉันเสมอว่ามีความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม	3.60	0.52	มากที่สุด
โดยรวม		3.58	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58$) โดยมีข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ 1) เนื้อหาที่เรียนเป็นสิ่งที่ฉันชอบ 2) เนื้อหาที่เขียนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้ และ 3) ฉันเขียนประโยคจากรูปภาพได้ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด จึงเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ
  - 4.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 4.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คำนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.6154 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเขียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.6154 หรือคิดเป็นร้อยละ 61.54

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.58/78.33 หมายความว่านักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรม ทำแบบฝึกทักษะและได้รับการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนในแบบฝึกทักษะ ทั้ง 6 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.58 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด โดยการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 78.33 แสดงว่าแบบฝึกเสริมทักษะ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ดวงมาลา จาริชานนท์ (2551 : 8) ได้ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งประสิทธิภาพจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ (E_1) เป็นตัวเลขแรก และ (E_2) เป็นเลขหลัง ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากเท่าใดก็ยังมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เป็นเกณฑ์พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน และสอดคล้องกับการศึกษาของวินัย ชินบุตร (2547 : 165 – 166) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนภูมิกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการใช้แผนภูมิเรียงลำดับเหตุการณ์ในการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญและสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ และการใช้แผนภูมิกราฟิกโยแมงมุมเพื่อนำให้นักเรียนอ่านเพื่อหาเฉพาะจุดสำคัญพบว่านักเรียนสามารถอ่านเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดต่างๆ ในบทอ่านได้ดี และ วิลาสิณี ขวาโยธา (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนา

ทักษะการอ่านการคิดและการเขียนด้วยการใช้คำถามหวนทวนความคิด 6 สีและการเขียนแผนภาพความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าทักษะการอ่านการคิดและการเขียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/ 70 คือนักเรียนร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 แต่ค่าผลที่ได้คือนักเรียนร้อยละ 74.86 มีคะแนนรวมเฉลี่ย 85.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเอาไว้โดยทักษะการเขียนนักเรียนใช้ภาษาได้สอดคล้องกับความคิดแสดงเอกลักษณ์ความคิดของผู้เขียนไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการ ขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบและใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม คือ ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เทคนิค วิธีการ หลักการทฤษฎีที่เป็นแนวทางและประโยชน์ต่อการสร้างแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ แบบฝึกทักษะสร้างโดยคำนึงถึงหลักการสร้าง และความสัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การดำเนินการสร้างได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทุกขั้นตอน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการทดลอง พัฒนาและทดสอบหาประสิทธิภาพให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้ยึดหลักการและแนวคิดในการทดสอบและหาประสิทธิภาพของ เษชัญ กิจระการ (2544 : 44- 51) ที่กำหนดเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ ปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหาและกิจกรรมแล้วจึงนำไปทดลองขั้นต่อไปก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความก้าวหน้าทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียนรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้และการประมาณค่า และซึ่งสอดคล้องกับ สุวรรณ ขมโคกกรวด (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิด วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิดวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านหนองปรือโปร่ง อำเภอบ้านเหลื่อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 6 จำนวน 39

คนผลการศึกษพบว่านักเรียน ที่เขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิด มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน กล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความและมีทักษะการเขียนเรียงความผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด 60 คะแนนมีนักเรียนที่เขียนเรียงความได้คะแนน ในระดับต่างๆดังนี้ ระดับดีมาก (51-60 คะแนน) 10 คน ระดับดี (41-50 คะแนน) 21 คนพอใช้ (31-40) 8 คนและไม่มีนักเรียนคนใดที่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (0 - 30 คะแนน) จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจจะสรุปได้ว่าการสอนทักษะการเขียน โดยการใช้แผนผังความคิดช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนให้สูงขึ้นนักเรียนได้ฝึกการคิด โดยใช้แผนผังความคิดเป็นการวางแผนการเขียน ทำให้รู้แนวทางในการเขียนผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำมาพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งเตรียมการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและสร้างบรรยากาศให้น่าเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ มีการเสริมแรงอย่างเหมาะสม ซึ่งทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีกำลังใจอยากเรียนรู้ยิ่งขึ้น

3. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.6154 หรือคิดเป็นร้อยละ 61.54 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.6154 หรือคิดเป็นร้อยละ 61.54 ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และจิตวิทยาในการจัดทำแบบฝึกทักษะ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถของนักเรียน เหมาะสมกับวัย ได้รับความสนใจ ฝึกจากง่ายไปหายาก นักเรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สื่อที่ประกอบทำทาสความสามารถของผู้เรียนเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน ที่ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ดวงมาลา จาริชาพันธ์ (2551 : 14) ได้กล่าวไว้ว่า ดัชนีประสิทธิผล คือ ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน เปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา ทิพย์ลาย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกการเขียนสรุปความจากร้อยแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิดพบว่าแบบฝึกการเขียนสรุปความจากร้อยแก้วมีประสิทธิภาพ 81.07 /80.56 และผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความจากร้อยแก้วมีประสิทธิภาพ 81.07/80.56 และผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิดมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ประกอบด้วย เพลง เกม ตลอดจนการใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน เป็นไปตามแนวคิด/ทฤษฎีของ สมยศ นาวิกาน (2545 : 115) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของความพึงพอใจที่ต่างกัน 2 ลักษณะ ในการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารหรือครูจะต้องคำนึงถึง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จำทำให้ผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ คือ ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุชีพีรญา บุรินทร์ อุทัยกุลเจริญชัย (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ผังความคิดด้วยรูปแบบการสอนอ่านสามารถพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในแต่ละวงจร และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอัตราส่วนร้อยละ 81.14 ของคะแนนเต็มและมีจำนวนนักเรียน 34 คนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 89.7 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ โดยนักเรียนร้อยละ 70 ได้คะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังความคิดอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การใช้แผนผังความคิดในการพัฒนาทักษะการเขียนครูต้องให้นักเรียนฝึกการฟัง การพูดและการอ่านในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ก่อนเพราะนักเรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่จะนำมาเขียนบ้างแล้วจึงดำเนินการสอนในทักษะการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดซึ่งในขั้นนี้นักเรียนจะได้คิดและเขียนประโยคหรือข้อความที่นักเรียนต้องการเขียนโดยการค้นคว้าหาจากสมุดคำศัพท์ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำในเรื่องไวยากรณ์ และการเขียนรูปประโยคต่าง ๆ

1.2 ครูต้องเป็นผู้บรรยาย อธิบายสารคดีในขั้นตอนการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเขียนและวิธีการนำไปใช้ให้ชัดเจนเสียก่อนจึงค่อยให้นักเรียนได้ฝึกเขียนเป็นกลุ่มต่อไป

1.3 ครูต้องคอยเป็นผู้ชี้แนะรูปประโยคและคำศัพท์ยาก ๆ ที่นักเรียนต้องการเขียน โดยเฉพาะครูต้องคอยให้กำลังใจและเสริมแรงนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความท้อถอยและเบื่อหน่าย

1.4 ก่อนนำเสนอผลงานของกลุ่มนักเรียนในกลุ่มต้องฝึกการอ่านข้อความที่ตนเขียนก่อนนำเสนอผลงานการเขียน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนอื่น ๆ ในเนื้อหาเดียวกันและระดับชั้นเดียวกัน

2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ ควรสอบถามความสนใจของนักเรียนในช่วงชั้นต่าง ๆ ที่มีต่อเนื้อหา หรือสถานการณ์ ต่าง ๆ เพื่อที่จะ ได้เลือกรื่องที่เหมาะสมมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในเนื้อหาเรื่องอื่น ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2542). คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาเล่ม 2. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546). ระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ.

กัญญา ทิพย์ลาย. (2545). การสร้างแบบฝึกการเขียนสรุปความจากบทร้อยแก้วสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ และปรัชญา อากาศ. (2548). ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.
พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยศรีปทุม.

กุศยา แสงเดช. (2545 ก). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2545 ข). ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพรินต์.

_____. (2548). ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : แม็ค.

กุสุมา พันธุ์ไหล. (2544). ผลของการสอนโดยการใช้ของเล่นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เขมรัฐ ไคไทยะ. (2540). คู่มือการจัดทำแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเนื้อหาสิ่งแวดล้อม

เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. ร้อยเอ็ด : ออฟเซต.

จิตติญา วัชรินทรางกูร. (2553). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

นัตร์ลดดา ปุณณจันทร์. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เพลงไทย กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊ค.
- ดวงมาลา จาริชานนท์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกหัดสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนากานต์ ประเสริฐ. (2550). การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเขียนภาษาไทยโดยใช้โครงงาน เรื่องมาตราตัวสะกด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัยฤทธิ์ สีลาเดช. (2544). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ชุตินา วัฒนาศิริ. (2542). แผนภูมิโน้ตทัศน์. เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรม เรื่องยุทธศาสตร์การสอนสู่การพัฒนาความในการการคิด. หน้า 1-18. สงขลา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิตติรัตน์ สุวรรณสม. (2544). การศึกษาการใช้กลวิธีการปรับโครงสร้างภาษาในการเขียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร แก้วสีหาบุตร. (2549). การพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทวีศักดิ์ ไชยมาโย. (2542). รายงานการวิจัยการประเมินการดำเนินงานปฏิบัติการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. นครพนม : สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม.
- ทิพย์วรรณ ธงภักดิ์. (2543). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนพร โมนาบุตร. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดทำน้ำสมุนไพรจากผักผลไม้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2543). เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการใช้ Mind Mapping ในการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. (2545). ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊ค.
- ดวงมาลา จาริชานนท์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกหัดสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนากานต์ ประเสริฐ. (2550). การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเขียนภาษาไทยโดยใช้โครงงาน เรื่องมาตราตัวสะกด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัยฤทธิ์ ศีลาเดช. (2544). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- ชุติมา วัฒนาศิริ. (2542). แผนภูมิโน้ตทัศน์. เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรม เรื่องยุทธศาสตร์การสอนสู่การพัฒนาความสามารถในการคิด. หน้า 1-18. สงขลา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิตติรัตน์ สุวรรณสม. (2544). การศึกษาการใช้กลวิธีการปรับโครงสร้างภาษาในการเขียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถาวร แก้วสีหาบุตร. (2549). การพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทวีศักดิ์ ไชยมาโย. (2542). รายงานการวิจัยการประเมินการดำเนินงานปฏิบัติการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. นครพนม : สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม.
- ทิพย์วรรณ ธงภักดิ์. (2543). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนพร โมนาบุตร. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดทำน้ำสมุนไพรจากผักผลไม้ในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา พลอนันต์. (2543). เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการใช้ Mind Mapping ในการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นิสารัตน์ ศิลปะเดช. (2542). ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น. (เอกสารการสอน). กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2548). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา : **Teaching and Learning English at Elementary Education Level**. สงขลา : การกิจเอกสารและตำรา กลุ่มงานบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญฤดี แซ่ลือ. (2545). ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน จิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยกรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุรชัย สิริมหาสาร. (2546). แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 ช่วงชั้นที่ 1. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เพชฌุ กิจระการ. (2544). การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พะยอม รุ่งสุวรรณ. (2552). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำข้าวด้วยครกมอง ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co-op Co-op ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพันธ์ อิศระ. (2544). การใช้ผังมโนภาพในการพูดเล่าเรื่องของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2544). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- พิตรวัลย์ โกวิทวที. (2540). ทักษะและการเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2543). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภพ เลาหไพบูลย์. (2542). แนวการสอนวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- รัตนา ใจเสมอ. (2544). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุจิร กุ์สาระ. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- รุ่งเพชร ต. ศิริวานิช . (2550). ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ การสอนเขียนภาษาอังกฤษของอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนบ้านโนนเสนห์. (2553). รายงานการประเมินตนเองปีการศึกษา 2553. บุรีรัมย์ : โรงเรียนบ้านโนนเสนห์.
- ถัดดา หวังภายิต. (2546). การพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษกรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2544). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สิริวิริยาสาส์น.
- วินัย ชินบุตร. (2547). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนภูมิกราฟิก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมล เหล่าเคน. (2552). ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำตามหลักเกณฑ์ทางภาษาด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2544). เอกสารประกอบการสอน : พัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2545). การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2547). เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิลาสิณี ขวาโยธา. (2550). การพัฒนาทักษะการอ่านการคิดและการเขียนด้วยการใช้คำถามหมวกความคิด 6 สีและการเขียนแผนภาพความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิวัฒน์ ประสานสุข. (2541). การใช้แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.

การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิเศษ ชินวงศ์. (2544). ผังสาระการเรียนรู้ : ความคิดรวบยอด. วารสารวิชาการ. 4(7) : 20.

แวนด้า นอร์ท และ โทนี บูซาน. (2541). ใช้หัวลุย : Mind Map ถนนไปสู่ความสำเร็จ. แปลโดย รัชญา ผลอนันต์. กรุงเทพฯ : ขวัญข้าว.

วัชรภรณ์ กองมณี. (2546). การพัฒนาแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาสารคาม.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

สนิท สัตโยภาส. (2545). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : ธารอักษร. บจก. สนพ.

สนอง การละคร. (2544). เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. อุบลราชธานี : อุบลออฟเซทการพิมพ์.

ศุภ์พีรญา บุรินทร์ อุทัยกุลเจริญชัย. (2551). การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุชาดา โรจนาศัย. (2548). ผลของรูปแบบการให้ข้อมูลย้อนกลับที่แตกต่างกันต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดาพร บัวดก. (2545). การใช้แบบฝึกการออกเสียงและเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2545). แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการเรียนรู้สู่บูรณาการ. ชัยนาท : โมเดิร์นโฮม.

สุภาวดี ปุณฺณบัน. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวรรณา ขมโคกกรวด. (2547). การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิดวิชาภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2544). การเรียนรู้ผู้ครุมีอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :
 ที.พี.พรินติ้ง.
- _____. (2545). 21วิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สมนึก กัททิตยชนิ. (2541). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาวิจัยและพัฒนา
 การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารเชิงกลยุทธ์กรณีศึกษาพฤติกรรมในองค์กร. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ
 สมลักษณ์ เลี้ยงประยูร. (2543). การศึกษากิจกรรมการตอบสนองต่องานเพื่อนในการเขียน
 ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่ :
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ กูวิภาดาธรรมณี. (2541). เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2544ก). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2544ข). เอกสารประกอบคำบรรยาย Mind Mapping กับการศึกษา.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน.
 กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อัมพวรรณ โคนโตสี. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการสะกดคำ กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 หนองคายเขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุษา ดวงเพชร. (2544). การใช้แบบฝึกการเขียนภาษาอังกฤษจากการควบคุมไปสู่การเขียนแบบ
 อิสระสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Bao, G. (2002). "Application of Concept Mapping on Web Browsing." *Masters Abstracts
 International*. 40(6) : 1541.

- Cross, D. (1991). **A Practical Handbook of Language Teaching**. London : Fakenham Photosetting.
- Donald, R. B. (1995). **Writing Clear Paragraphs**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Gronlund, N. E. (1976). **Measurement and Evaluation in Teaching**. 3rded. New York : Macmillan Publissing.
- Harris, D. P. (1974). **Testing English as a Second Language**. New Delhi : Tata McGraw-Hill Publishing Co.
- Jenkins, P. S. (2001). "A Case Study of Metacognitives Strategy Use Relative to the Use of the Visual Image Concept Mapping Software Inspiration by College Students with Learning Disabilities." **Dissertational Abstracts International**. 61(12) : 4644-A.
- Lado, R. (1983). **Language Teaching : A Scientific Approach**. New York : McGraw-Hill .
- Lin, S.Y. (2004). "The Effects of Computer-based Concept Mapping as Prewriting Strategy on the Persuasive Writing of Eight-graders at a Middle School in Southeastern Idaho." **Dissertational Abstracts International**. 64(6) : 2458-A.
- Maslow, P. G. (1970) **Motivation and Personality**. New York : Harper and Row Inc.,
- North ,W. & Busan, T. (1998). **Use Your Head**. London : BBC Book.
- Reid, S. (2000). **The Prentice Hall Guide for Collage Writers**. New Jersey : Prentice Hall.
- Scott, M. M. (1970). **Every Employer a Manager : More Meaningful Work through Job Environment**. New York : McGraw-hill.
- Wasman, A. G. (1971). "Writing the Test Item." **Educational Measurement**. 2nded. Washington, D.C. : American Council on Education.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
และหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ**

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณมงคล อรัญเพิ่ม

ด้วย นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

S. Soree

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๑๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณบุญเพชร ไชยนา

ด้วย นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๑๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณกอแก้ว นพพรหม

ด้วย นางสาววารุณี สุขขุเจริญกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๑๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเสนห์

ด้วย นางสาวรุณี สุขชูเจริญกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึก
ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการ
ยืมใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวรุณี สุขชูเจริญกิจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ
กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น

ด้วย นางสาวรุณี สุขชูเจริญกิจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษา มีความประสงค์ ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวรุณี สุขชูเจริญกิจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ คิว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

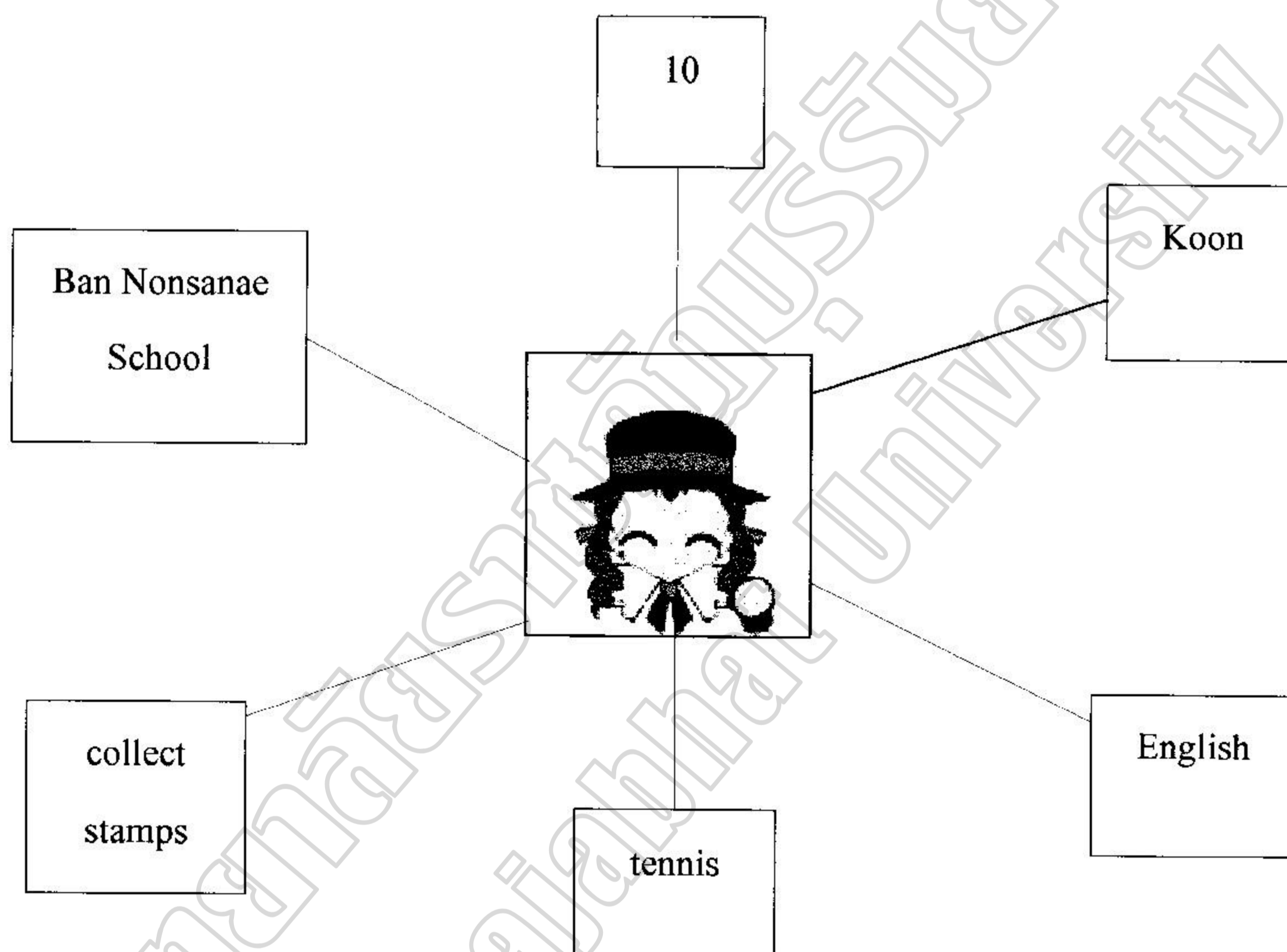
แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง My Information

ใบความรู้

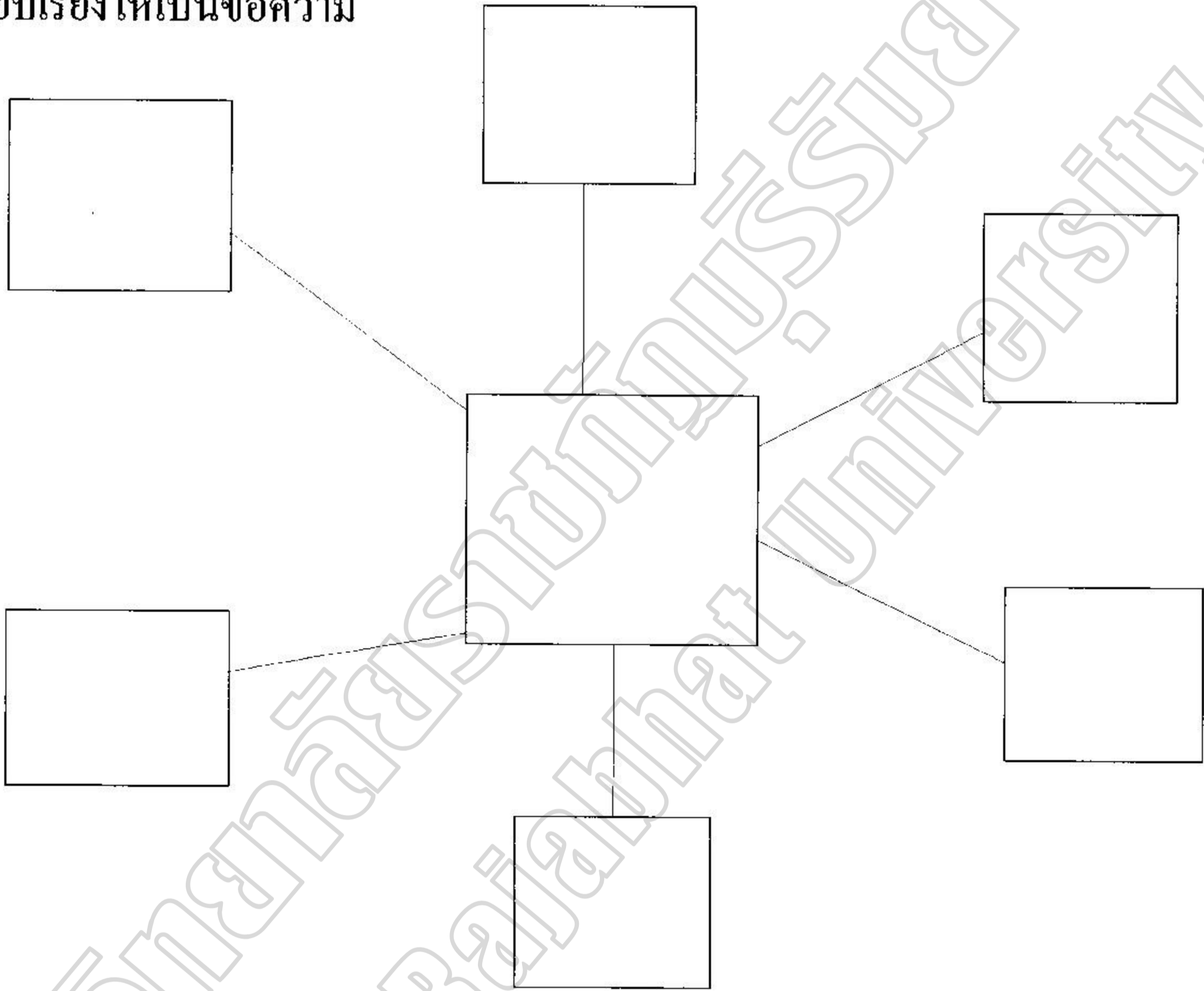
Her Name is Phut

Hello. My name is Phut. I am 10 years old. I study at Ban Nonsanae School and my favorite subject is English. My best friend is Koon. She is lovely. My favorite sport is tennis and my hobby is collecting stamps.

แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิด ในการแนะนำตนเองแล้วนำไปเขียน
เรียงเรียงให้เป็นข้อความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ 2

ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้มาเติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

10	Mod	dinner	fishing
football	Ban Nonsanae School	Math	going to school

Hello. My name is Koon. I am .....1..... years old. I study at
 .....2..... and my favorite subject is
 .....3..... My best friend is .....4..... She is very
 lovely. My favorite sport is .....5..... and my hobby is
 .....6.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 Rajabhat University
 Buriram Rajabhat

แบบฝึกทักษะที่ 3

ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิด โดยศึกษาจากข้อมูลที่กำหนดให้

Hello. I am Tom. I am 12 years old. I study at PKC School and my favorite subjects are English and Math. I have one best friend. His name is John. He is very tall and friendly. My hobbies are collect stamps and reading a cartoon book. I love swimming. It makes me happy.

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Daily Routine

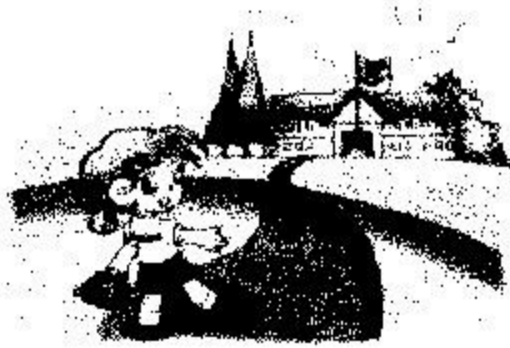
ใบความรู้

play with friend

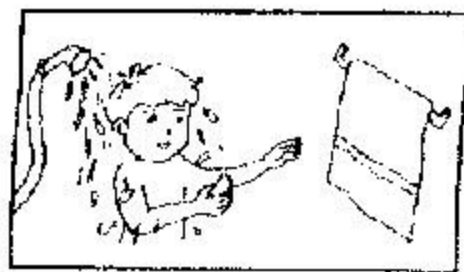
go to bed

go to school

get up

take a shower

washes her face

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้

Go to bed	Go to school	Play with friend
Take a shower	Washes her face	Get up

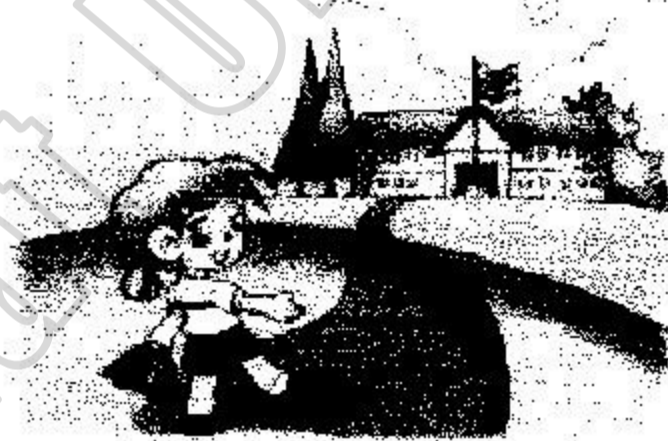
1.....

2.....

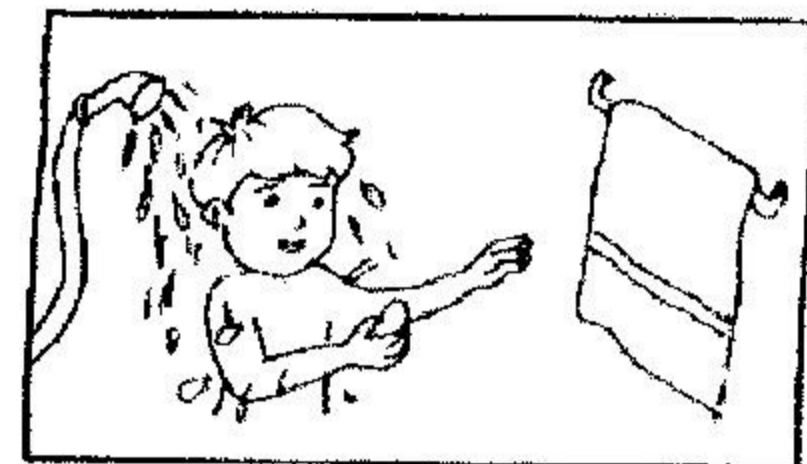
3.....

4.....

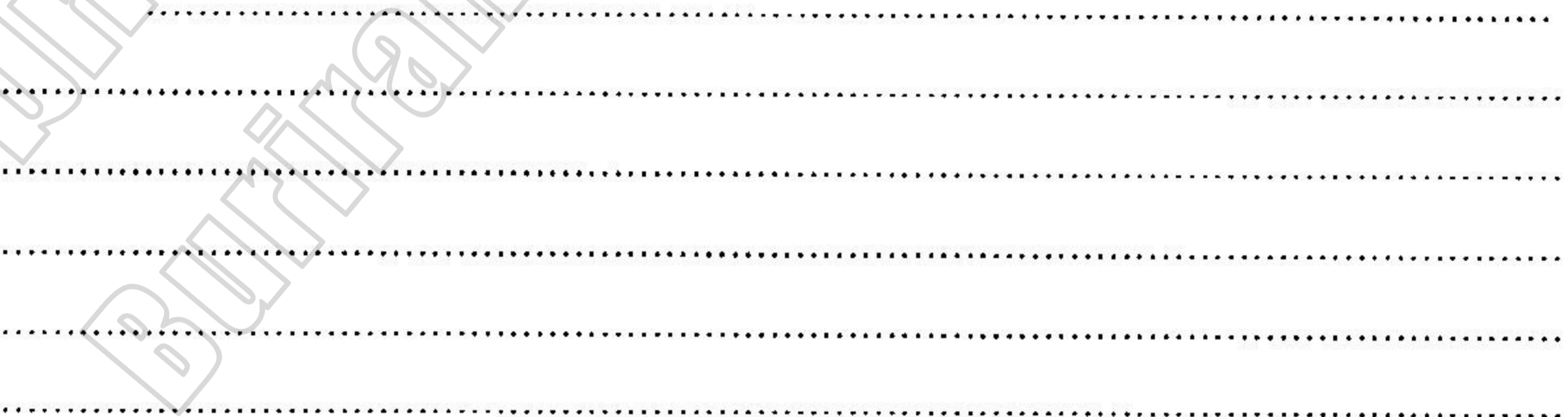
5.....

6.....

แบบฝึกทักษะที่ 2

ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิดกิจกรรมประจำวันของตนเอง พร้อมทั้ง
เรียบเรียงให้เป็นประโยค

แบบฝึกทักษะที่ 3

ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลของแอนดี้ แล้วสร้างแผนผังความคิด

Andy's Activities

I get up at 7.00 a.m. I take a shower and have breakfast at 8.00 a.m. I watch TV at 9.00 – 10.00 a.m. I have lunch with my mother at 12.00 a.m. I wash the dishes and clean the room in the afternoon. I have dinner at 6.00 p.m. and go to bed at 9.00 p.m.

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Like/Dislike

แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนเติม like หรือ don't like ลงในช่องว่าง

1. I ..... candies.

2. I ..... grapes.

3. I ..... this man.

4. I ..... elephant.

5. I ..... a parrot.

6. I ..... apple.

7. I ..... mushroom.

8. I ..... a dog.

9. I ..... this house.

10. I ..... Cake.

แบบฝึกทักษะที่ 2

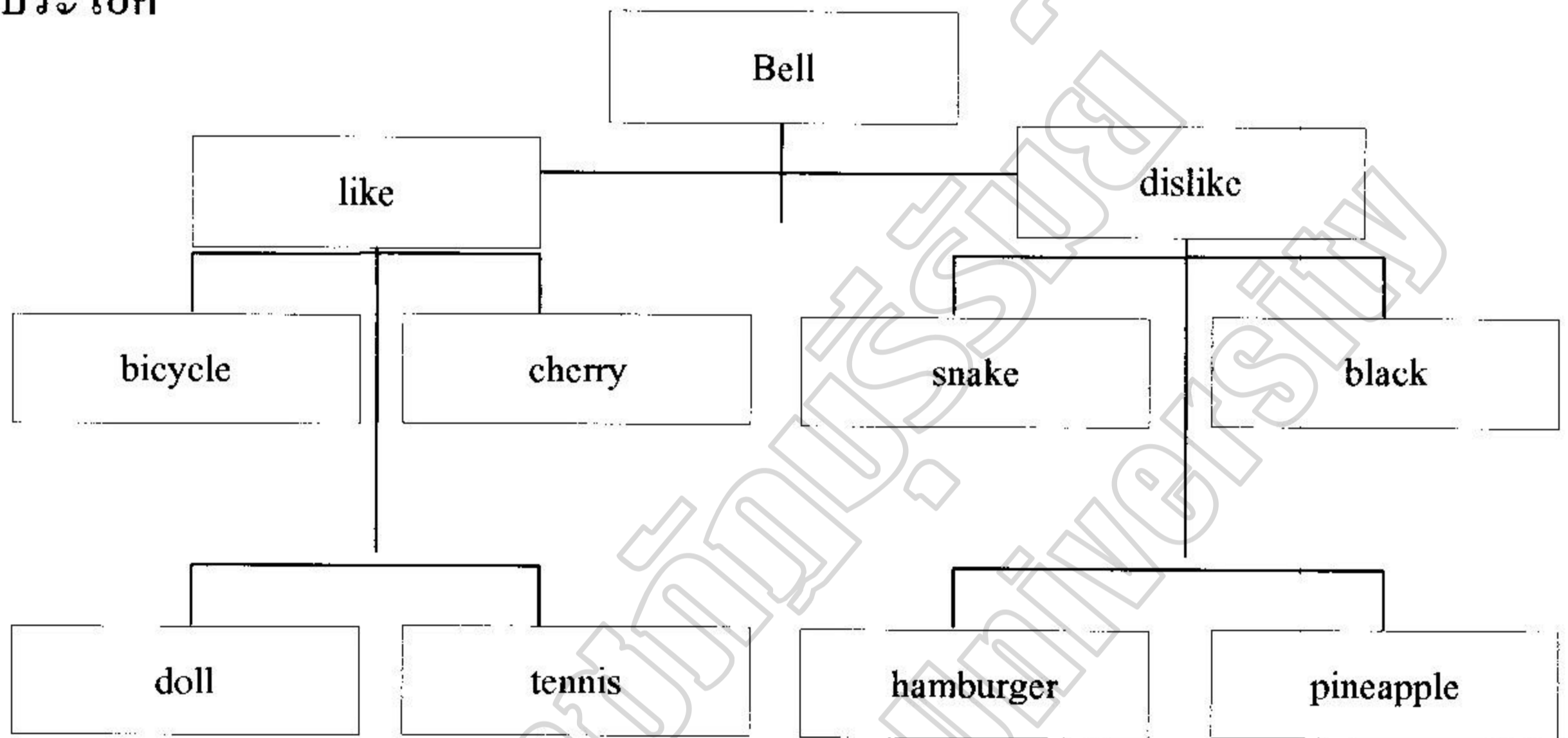
นักเรียนอ่านเรื่องของทอม แล้วนำข้อมูลมาสร้างแผนผังความคิดพร้อมทั้ง
ระบายสีให้สวยงาม

Tom is a boy. He likes to play football very much. He likes to eat hamburger and watermelon. But he doesn't like to eat hotdogs and apples. He doesn't like bugs and snakes. He likes fishing in holiday with his friends.

แบบฝึกทักษะที่ 3

ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแผนผังความคิด แล้วนำไปเขียนเรียงเรียงให้เป็นประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

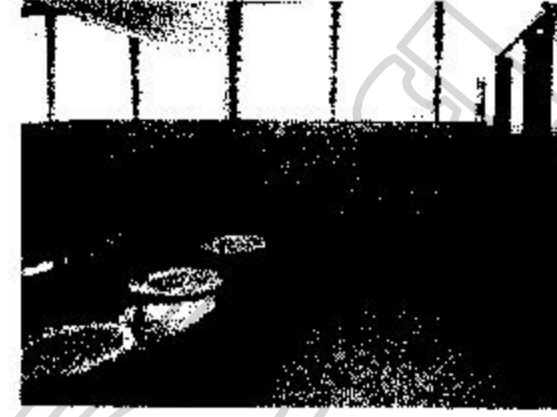
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง At my School

ใบความรู้

playground

toilet

classroom

library

computer room

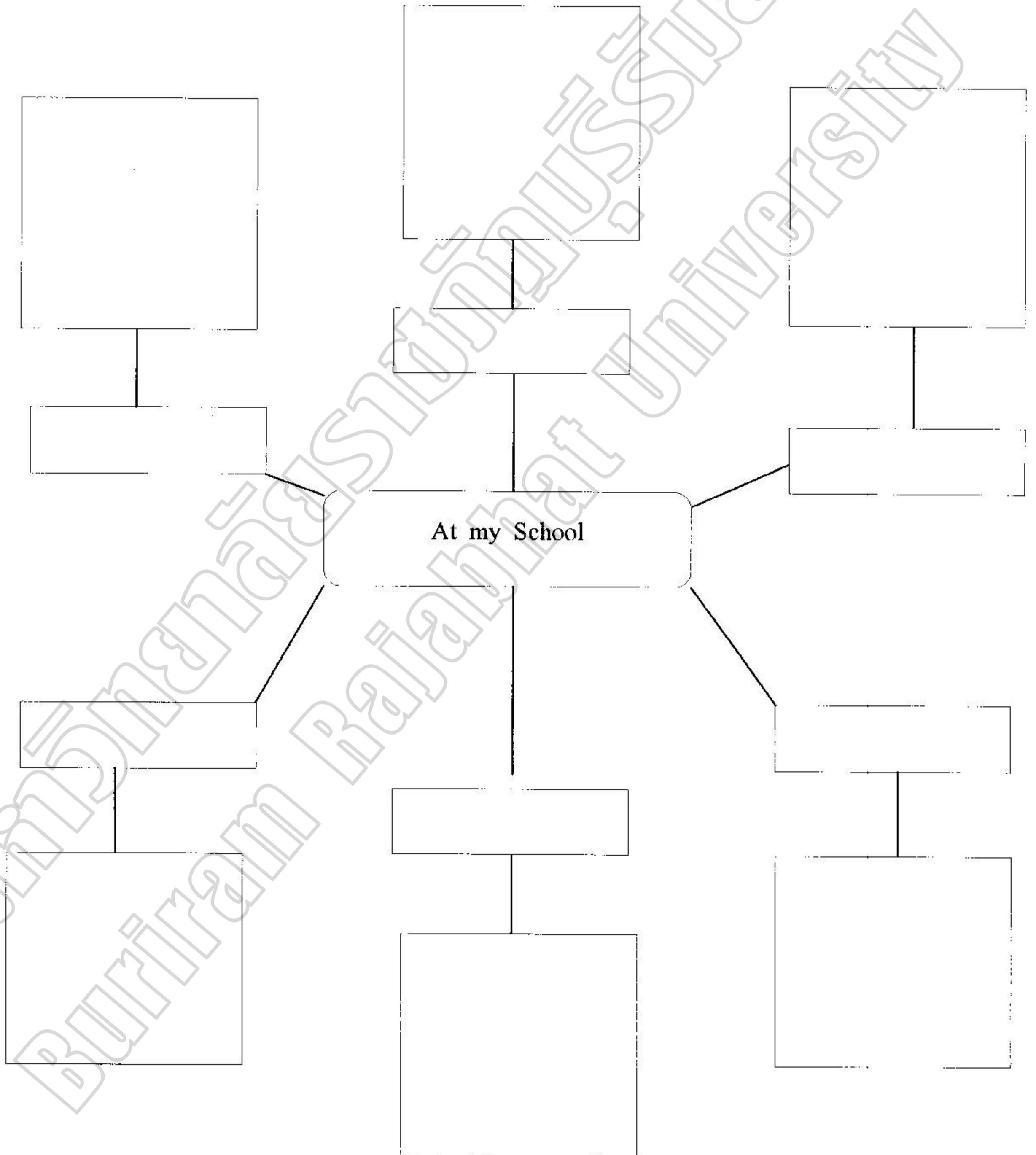
canteen

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรืราม

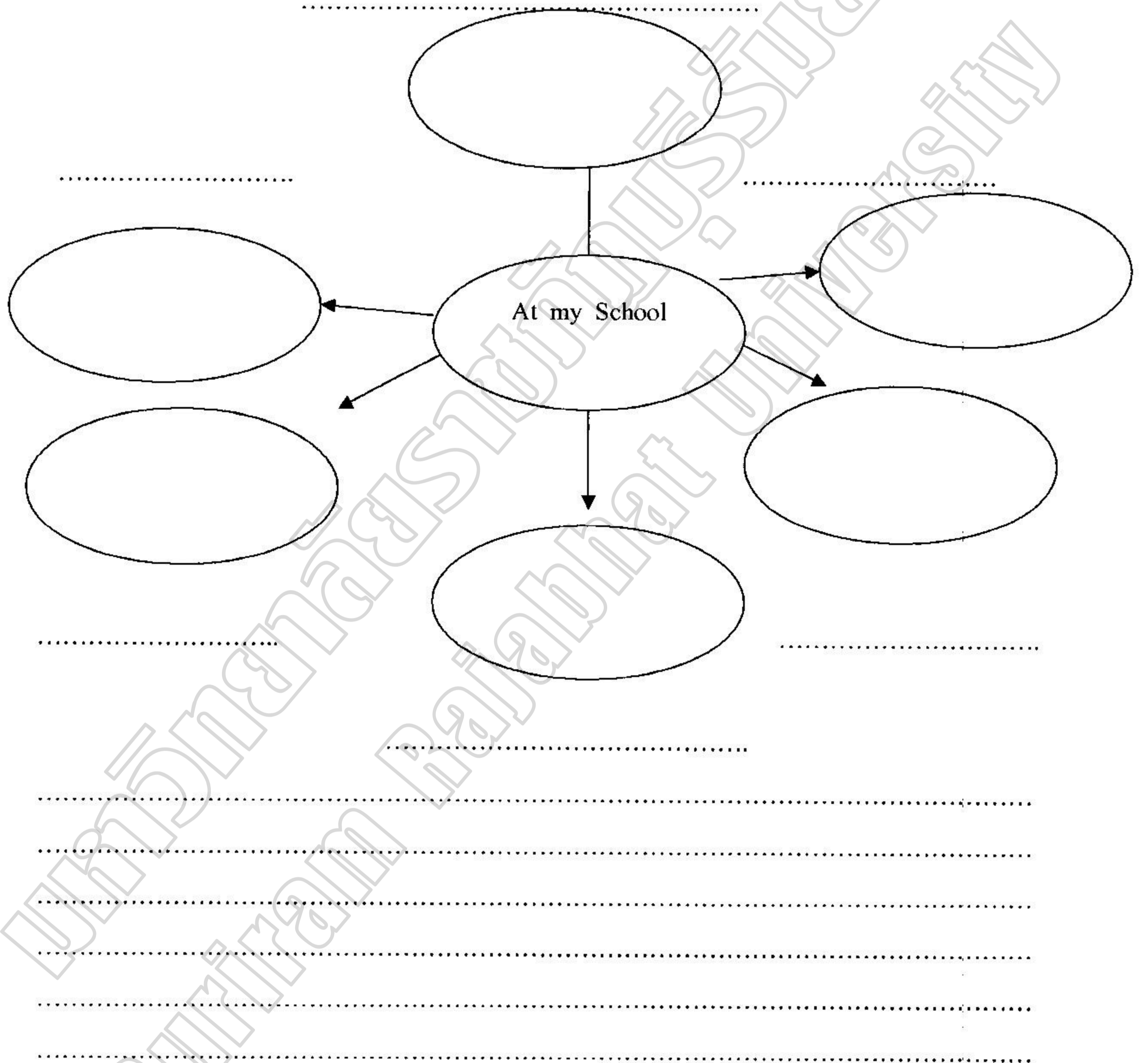
แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน พร้อมทั้ง
วาดภาพประกอบและระบายสีให้สวยงาม

แบบฝึกทักษะที่ 2

ให้นักเรียนบอกข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆในโรงเรียนของตนเอง แล้วนำไปเขียนเรียงเรียงให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

แบบฝึกทักษะที่ 3

ให้นักเรียนอ่านข้อมูลต่อไปนี้ แล้ววาดภาพประกอบพร้อมบรรยายให้
สวยงาม

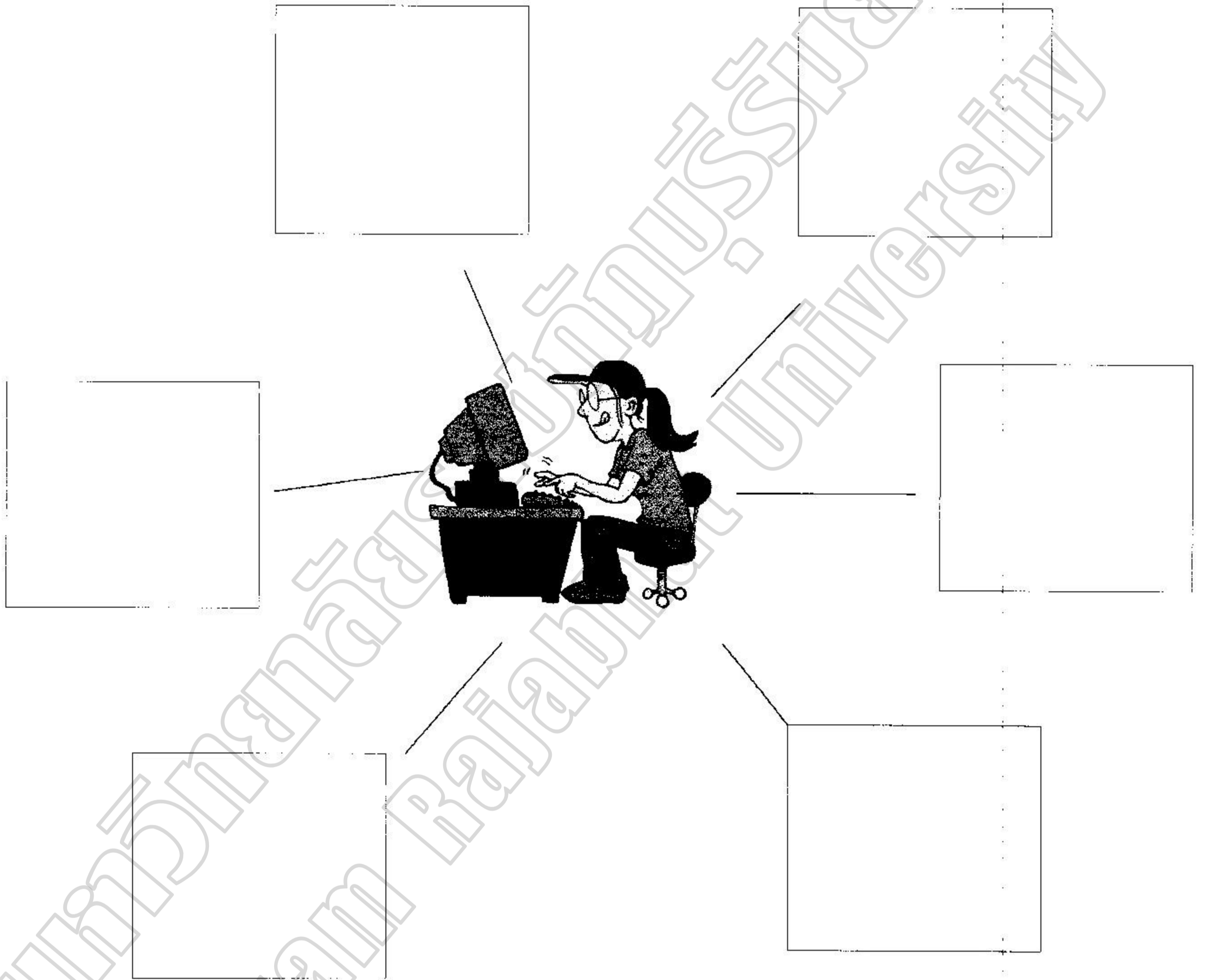
This is my school plan. My classroom is next to the computer room. The gym is next to the toilets. The library is between the computer room and the toilets. The canteen is near the classroom.

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง My best Friends

แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนบอกลักษณะของบุคคลในภาพให้ถูกต้อง

แบบฝึกทักษะที่ 2

ให้นักเรียนแต่งประโยคบรรยายลักษณะของบุคคลต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

curry gray hair

eye glasses

nose

earring

green blouse

necklace

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบฝึกทักษะที่ 3

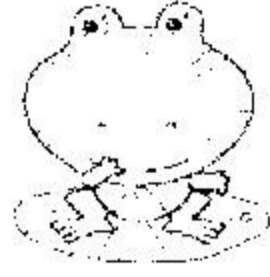
ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลของบุคคลต่อไปนี้ แล้ววาดภาพลักษณะของบุคคลนั้นให้ถูกต้อง

She is young and pretty. She has small nose. She has long black hair. She live in the sea. She has a fish's tail.

แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เรื่อง My Pets

ใบความรู้

frog

parrot

cat

rabbit

ox

mice

dog

fish

hors

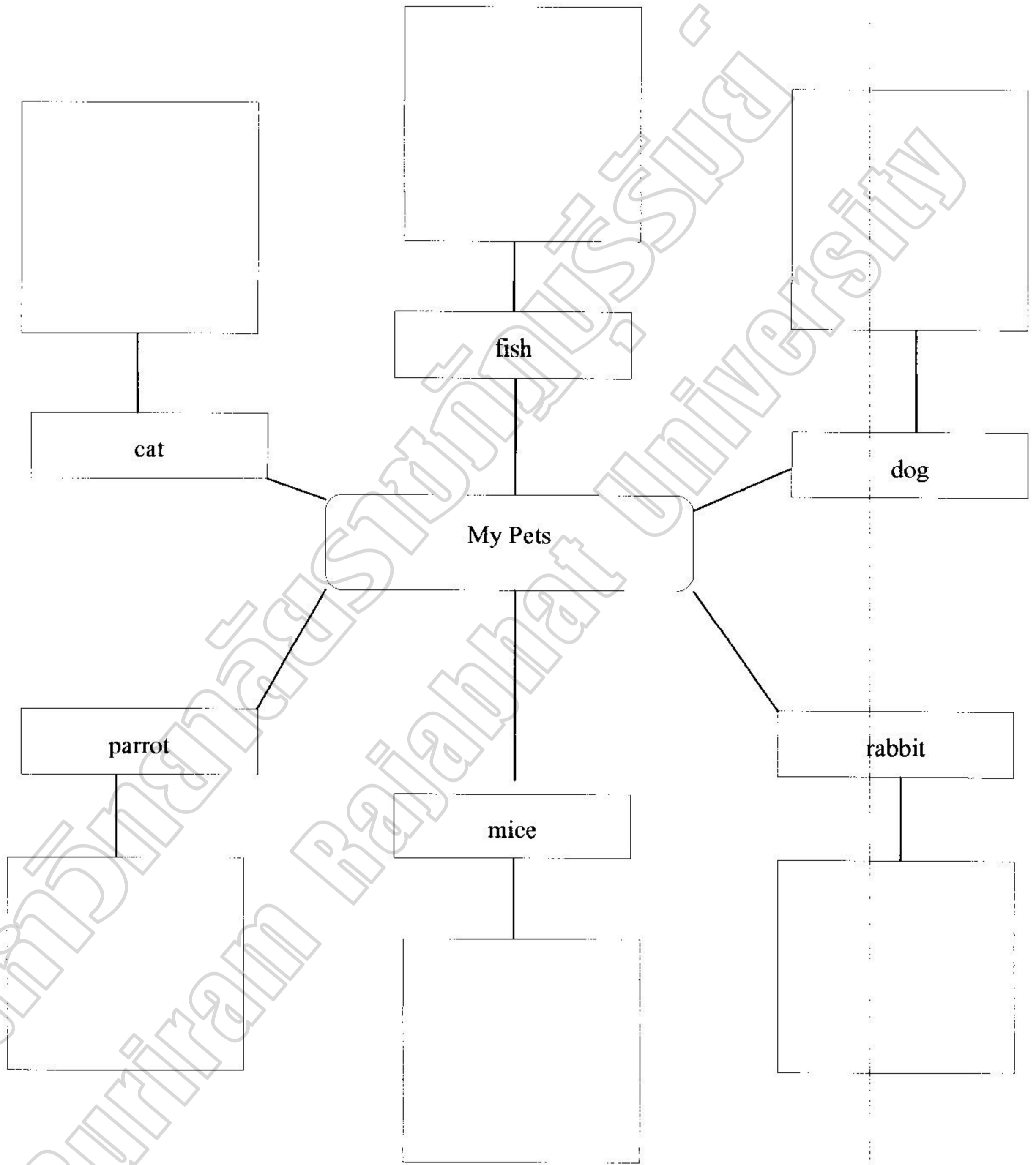

chicken

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

แบบฝึกทักษะที่ 1

ให้นักเรียนวาดภาพสัตว์เลี้ยงของตนเองและเพื่อนในห้อง

แบบฝึกทักษะที่ 2

นักเรียนอ่านข้อมูลต่อไปนี้ แล้ววาดภาพประกอบ พร้อมทั้งระบายสีให้

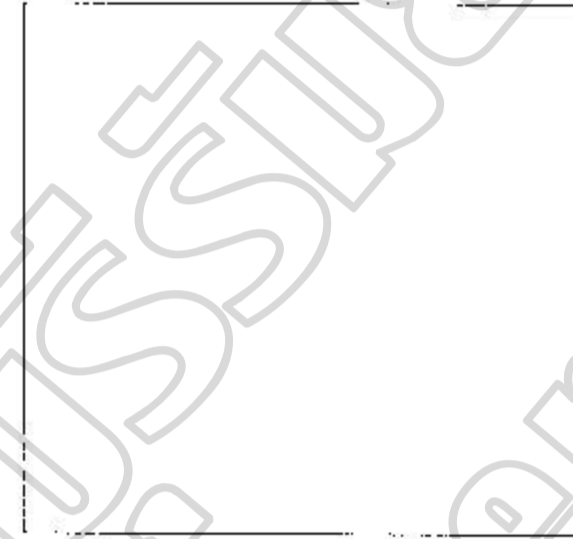
สวยงาม

1. Who am I?

I have red eyes.

I have long ears.

I like to eat carrot.

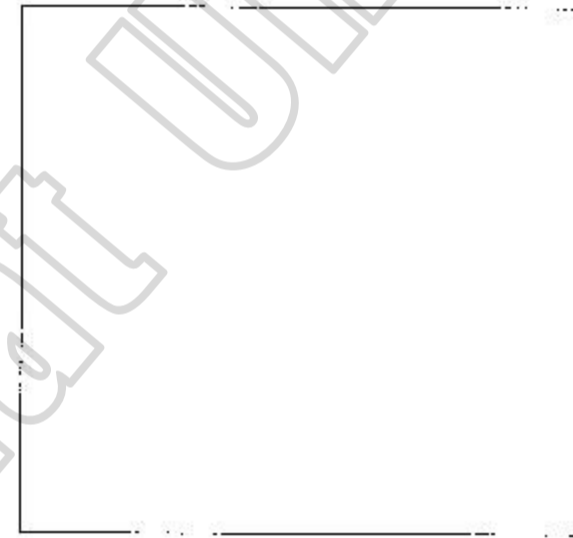

2. Who am I?

I have small eyes.

I have long nose.

I have big ears.

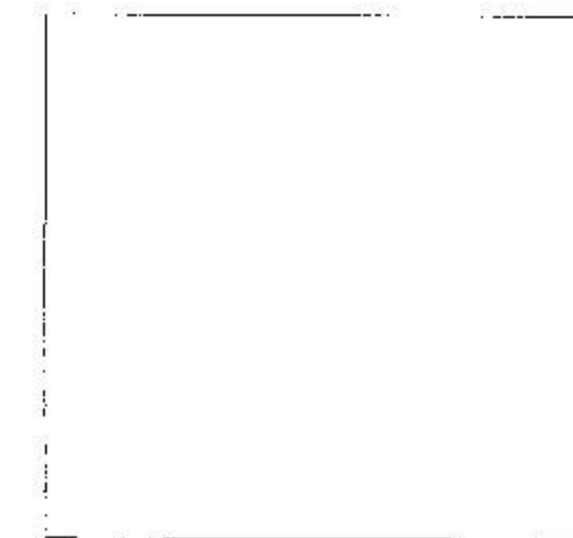

3. Who am I?

I have wings.

I can fly.

A nest is my house.

แบบฝึกทักษะที่ 3

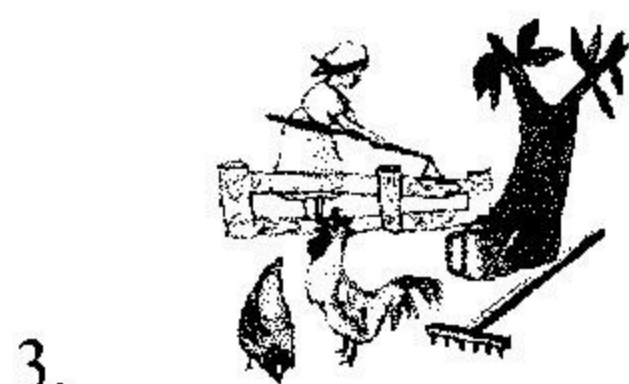
ให้นักเรียนดูรูปภาพ แล้วบอกชื่อสัตว์เลี้ยงให้ถูกต้อง

Anna's pet is.....

Tom's pet is.....

Miss Wood's pets are.....

Peter's pet is.....

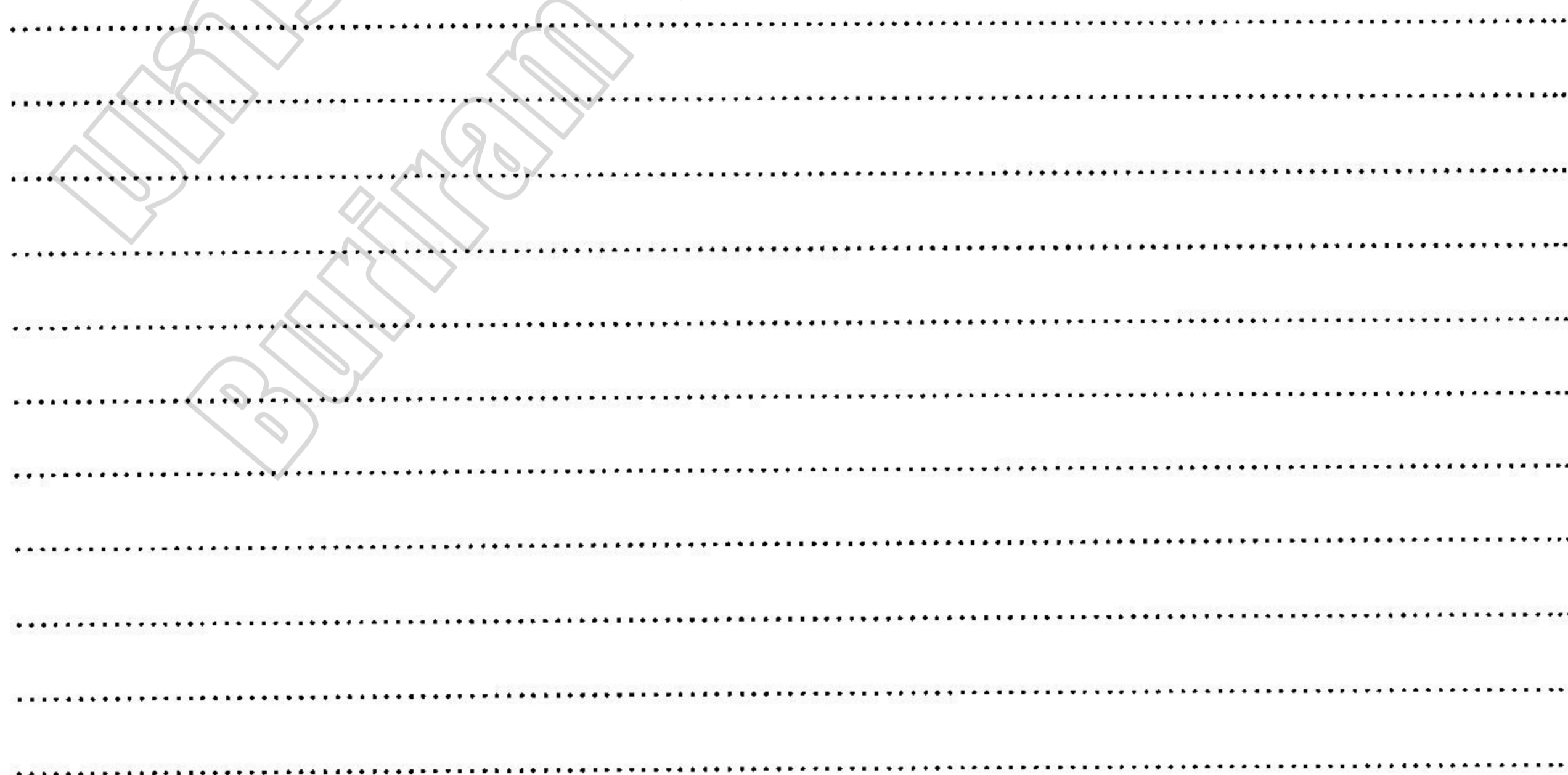
Grill's pet is.....

ใบงานที่ 3

เรื่อง My Information

ให้นักเรียนเขียนแนะนำตนเอง พร้อมทั้งวาดรูปประกอบ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความสนใจใฝ่เรียนรู้			
2. ความมีระเบียบวินัย			
3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			
4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
5. ความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ			
รวม			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Daily Routine

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Myself

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายกิจวัตรประจำวันของตนเอง มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการสื่อสารด้านการใช้ชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจการใช้แผนผังความคิด ในการเขียนสะกดคำศัพท์เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันและเขียนเล่าเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันสั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกลำดับกิจวัตรประจำวันของตนเองได้
2. เขียนบันทึกกิจวัตรประจำวันทั้งของตนเองผู้อื่นได้
3. มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : Get up, go to school, study, have lunch, go home, do homework, go to bed

Structure : I get up .....

I go to school .....

I study at.....

I have lunch .....

I go home .....

I do my homework .....

I go to bed .....

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิด
4. เกมเรียงคำทำเป็นประโยค
5. ใบงานที่ 1 2 3

กิจกรรมการเรียนรู้

Warm up

1. ทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เช่น ตื่นนอน, ไปโรงเรียน, เรียนหนังสือ, รับประทานอาหารกลางวัน, กลับบ้าน, ทำการบ้าน, และเข้านอน โดยการใช้นบัตรคำศัพท์ และแถบประโยค
2. ทบทวนรูปประโยค โดยการให้นักเรียนเล่นเกม เรียงคำทำเป็นประโยค
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

Presentation

4. สนทนาถึงกิจวัตรประจำวันของแต่ละคน
5. ให้นักเรียนดูภาพแผนผังความคิดเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันและข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เวลา, วิชา, การเดินทาง เป็นต้น
6. ครูนำเขียนแผนผังความคิด อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียนตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด
  - 6.1 เริ่มต้นโดยการใช้ Daily Routine เป็นหัวข้อหลัก
  - 6.2 กิจวัตรประจำวันที่ต้องทำ เป็นหัวข้อรอง
  - 6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค
  - 6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ
7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

Practice

8. แจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกเขียนเลียนแบบตัวอย่าง
9. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ให้ตรงกับภาพที่กำหนดให้
10. สุ่มตัวอย่างนักเรียนให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง

Production

11. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
12. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 2 ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิดกิจวัตรประจำวันของตัวเองพร้อมทั้งเขียนเรียบเรียงให้เป็นประโยค
13. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณ 3-4 คน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนกิจวัตรประจำวันลงในกระดาษรูป (ใบงานที่ 3)
14. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลที่กำหนดให้แล้วสร้างแผนผังความคิด

Wrap up

15. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษรูปหัวใจไปติดไว้ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดูผลงานของกลุ่มอื่น

16. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียน กิจวัตรประจำวันให้คล่องและเขียนให้ได้ทุกคน โดยการฝึกฝน เขียนบ่อย ๆ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 ตรวจสอบผลงานการเขียนของกลุ่ม และรายบุคคล
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเขียน
- 1.3 สังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 จากแบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนต้องได้อย่างน้อย 10 คะแนน
- 3.2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนต้องได้อย่างน้อยในระดับ

พอใช้

- 3.3 จากแบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนต้องได้อย่างน้อยระดับคุณภาพ 1 คือ

ปฏิบัติได้พอใช้

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสุภาพร ชุนงามขำ)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนเสนห์

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

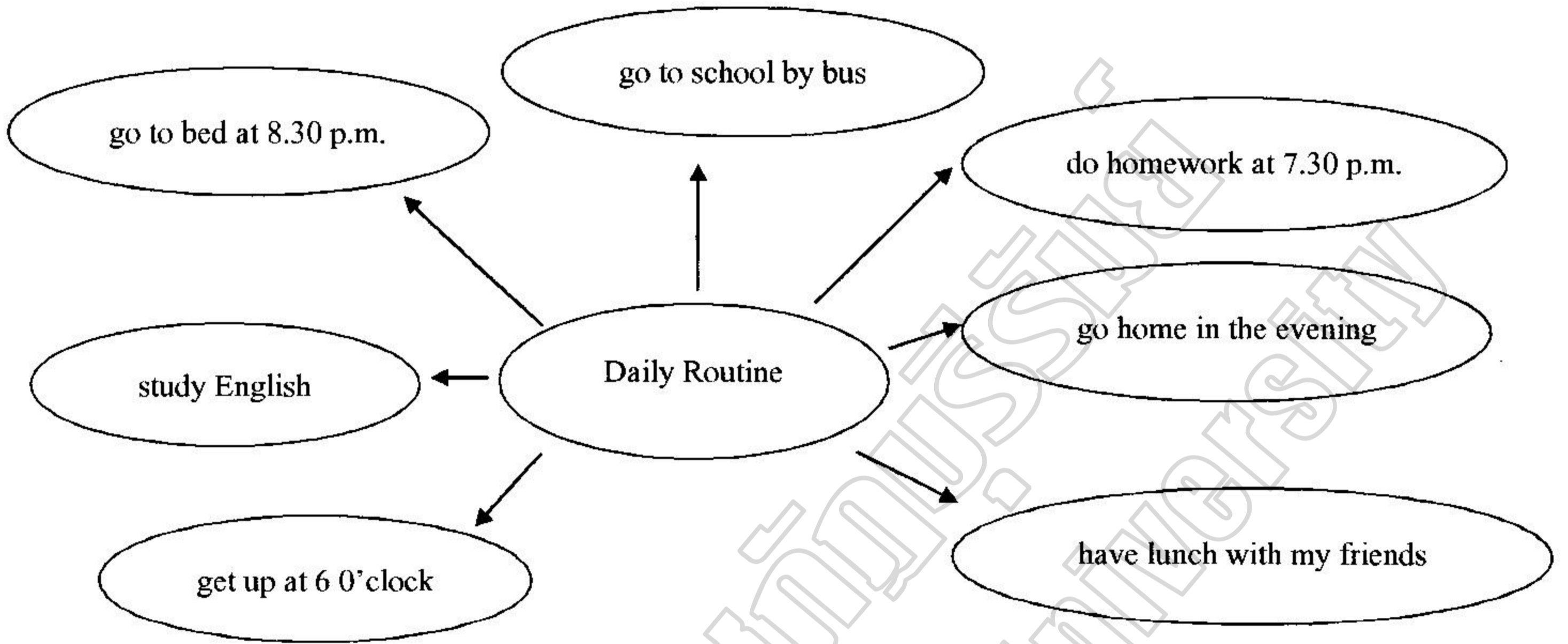
(นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง Daily Routine

ให้นักเรียนนำประโยคในแผนผังความคิดที่กำหนดให้ไปเขียนเรียงให้เป็นประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความสนใจใฝ่เรียนรู้			
2. ความมีระเบียบวินัย			
3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			
4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
5. ความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ			
รวม			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
 เรื่อง Like / Dislike

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Myself
 เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเรียนรู้การเขียนเรียงเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ บอกถึงสิ่งที่ชอบและไม่ชอบได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจการใช้แผนผังความคิด ในการเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ สามารถเขียนบรรยายสิ่งที่ผู้อื่นชอบหรือไม่ชอบได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ
2. เขียนบรรยายสิ่งที่ผู้อื่นชอบและไม่ชอบ
3. มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : Fruits, Animals, Food, Color, Person

Structure : I like / don't like .....

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แอบประโยค
3. แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิด
4. เกมเรียงคำทำเป็นประโยค
5. ใบงานที่ 1 2 3

กิจกรรมการเรียนรู้

Warm up

1. ทบทวนคำศัพท์ต่างๆ ที่นักเรียนชอบและไม่ชอบ โดยการใช้บัตรคำศัพท์ และแอบประโยค
2. ทบทวนรูปประโยค โดยการให้นักเรียนเล่นเกม เรียงคำทำเป็นประโยค
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

Presentation

4. สนทนาถึงสิ่งที่นักเรียนชอบและไม่ชอบ
5. ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ตัวเองชอบและไม่ชอบ เช่น ผลไม้, คน, สี, สัตว์ เป็นต้น

6. ครูนำเขียนแผนผังความคิด อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียนตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด

- 6.1 เริ่มต้นโดยการใช้ Like / Dislike เป็นหัวข้อหลัก
- 6.2 สิ่งที่คุณเองชอบหรือไม่ชอบ เช่น ผลไม้, คน, สี, สัตว์ เป็นหัวข้อรอง
- 6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค
- 6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ

7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

Practice

8. แจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกและแต่งประโยคเขียนเลียนแบบตัวอย่าง
9. คู่มนักเรียนตัวอย่างให้นำเสนอผลงาน ครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง
10. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 ให้นักเรียนเติม like หรือ don't like ลงในช่องว่าง

Production

11. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง
12. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้และนำข้อมูลมาสร้างเป็นแผนผังความคิด
13. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณ 3-4 คน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบรรยายสิ่งที่ผู้อื่นชอบหรือไม่ชอบลงในกระดาษรูป (ใบงานที่ 3)
14. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแผนผังความคิดและนำไปเขียนเรียบเรียงให้เป็นประโยค

Wrap up

15. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษรูปไปติดไว้ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดูผลงานของกลุ่มอื่น
16. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียนสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบให้คล่องและเขียนให้ได้ทุกคน โดยการฝึกฝน เขียนบ่อย ๆ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ
  - 1.1 ตรวจสอบผลงานการเขียนของกลุ่ม และรายบุคคล
  - 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเขียน
  - 1.3 สังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 จากแบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนต้องได้อย่างน้อย 10 คะแนน
- 3.2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนต้องได้อย่างน้อยในระดับ

พอใช้

- 3.3 จากแบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนต้องได้อย่างน้อยระดับคุณภาพ 1 คือ

ปฏิบัติได้พอใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสุภาพร ขุนงามขำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเสนห์

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

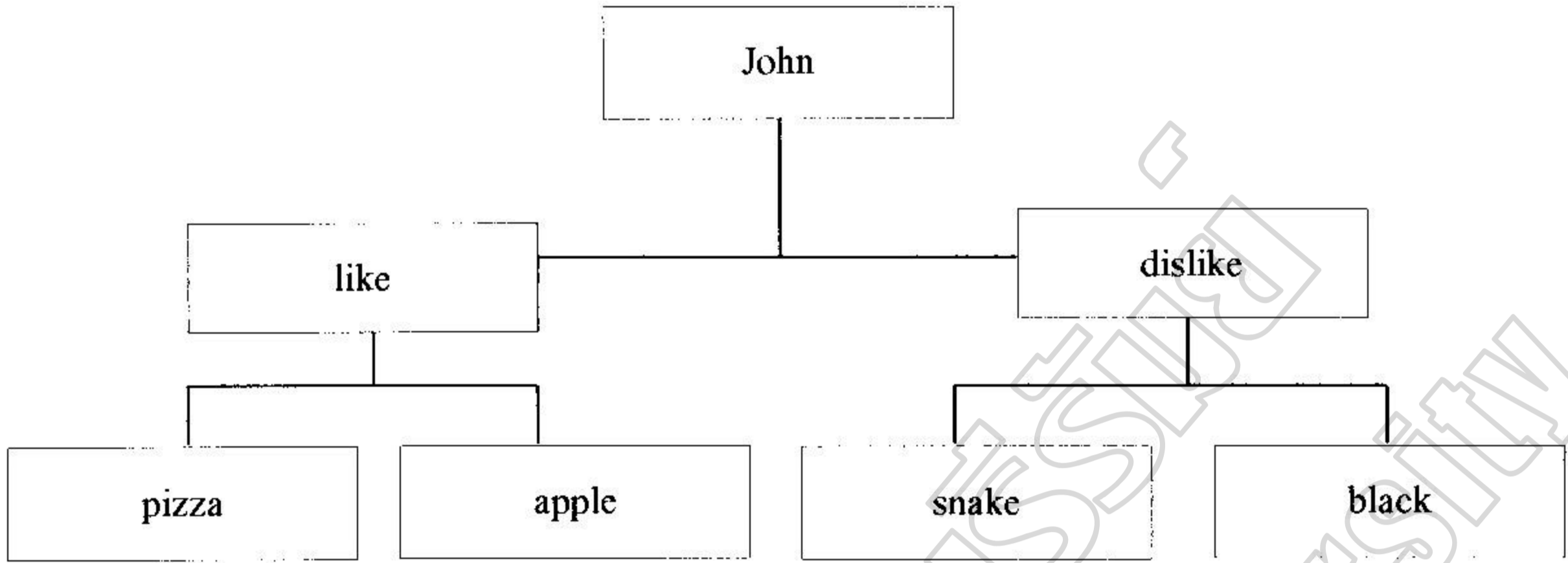
(นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง Like / Dislike

ให้นักเรียนนำประโยคในแผนผังความคิดที่กำหนดให้ไปเขียนเรียงเรียงให้เป็นประโยค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรไนมา Buriram Rajabhat University

ใบงานที่ 3

เรื่อง Like / Dislike

ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วสร้างแผนผังความคิดแบบกิ่งไม้พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

Peter's story

Peter is a boy. He is very good look. He likes to drink orange juice and cookies. He doesn't like a dog but he likes a cat very much. His cat name is Jaily. Peter likes blue color and he doesn't like red color. His favorite fruits are mangoes, apples, grapes and watermelons.

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
 เรื่อง At my School

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Myself
 เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเรียนรู้การเขียนเรียงเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ บอกถึงสิ่งต่างๆที่อยู่ภายในโรงเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจการใช้แผนผังความคิด ในการวางแผนการเขียนเรียงเรียงประโยค เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เป็นข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกคำศัพท์สิ่งที่มีอยู่ในโรงเรียนได้
2. เขียนประโยคเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง
3. มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : classroom, library, toilets, trees, playground, next to, between, in front of, in the back of, near, under, on, in

Structure :

The library is next to .....

My classroom is between .....

The toilet is in the back of .....

The playground is near .....

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิด
4. เกม bingo
5. ใบงานที่ 1, 2, 3

กิจกรรมการเรียนรู้

Warm up

1. ทบทวนคำศัพท์ที่มักจะพบเห็นภายในบริเวณ โรงเรียน โดยการใช้บัตรคำศัพท์ และแถบประโยค

2. เล่นเกม bingo โดยใช้คำศัพท์ที่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

Presentation

4. สนทนาถึงสิ่งๆภายในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน
5. ให้นักเรียนดูภาพแผนผังความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆภายในบริเวณโรงเรียน เช่น ห้องสมุดอยู่ถัดจากห้องเรียน, ห้องน้ำอยู่หลังคั้นไม้, สนามเด็กเล่นอยู่ใกล้ห้องสมุด เป็นต้น
6. ครูนำเขียนแผนผังความคิด อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียน ตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด
  - 6.1 เริ่มต้นโดยการใช่ At my School เป็นหัวข้อหลัก
  - 6.2 สิ่งต่างๆที่อยู่ภายในบริเวณ โรงเรียน เป็นหัวข้อรอง
  - 6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค
  - 6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ
7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

Practice

8. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 โดยการเขียนคำศัพท์ที่พบเห็นภายในบริเวณโรงเรียน แล้ววาดเป็นรูปภาพ
9. สุ่มตัวอย่างนักเรียนให้มานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง
10. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งๆที่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ

Production

11. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2 นำเสนอผลงานที่ละคนหน้าชั้นเรียนโดยการอ่านให้เพื่อนฟัง
12. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 2 ให้นักเรียนบอกข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน แล้วนำไปเขียนเรียบเรียงให้เป็นประโยค
13. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน ทำใบงานที่ 3 ลงในกระดาษรูป
14. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลที่กำหนดให้ แล้ววาดภาพประกอบ พร้อมทั้งนำเสนอหน้าชั้นเรียน

Wrap up

15. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษรูปไปติดไว้ ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดู

ผลงานของกลุ่มอื่น

16. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียน ประโยคเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ภายในบริเวณ โรงเรียนให้คล่องและเขียนให้ได้ทุกคน โดยการฝึกฝน เขียนบ่อย ๆ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 ตรวจสอบผลงานการเขียนของกลุ่ม และรายบุคคล
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเขียน
- 1.3 สังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 จากแบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนต้องได้อย่างน้อย 10 คะแนน
- 3.2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนต้องได้อย่างน้อยในระดับ

พอใช้

- 3.3 จากแบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนต้องได้อย่างน้อยระดับคุณภาพ 1 คือ

ปฏิบัติได้พอใช้

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสุภาพร ชุนงามขำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนเสนห์

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

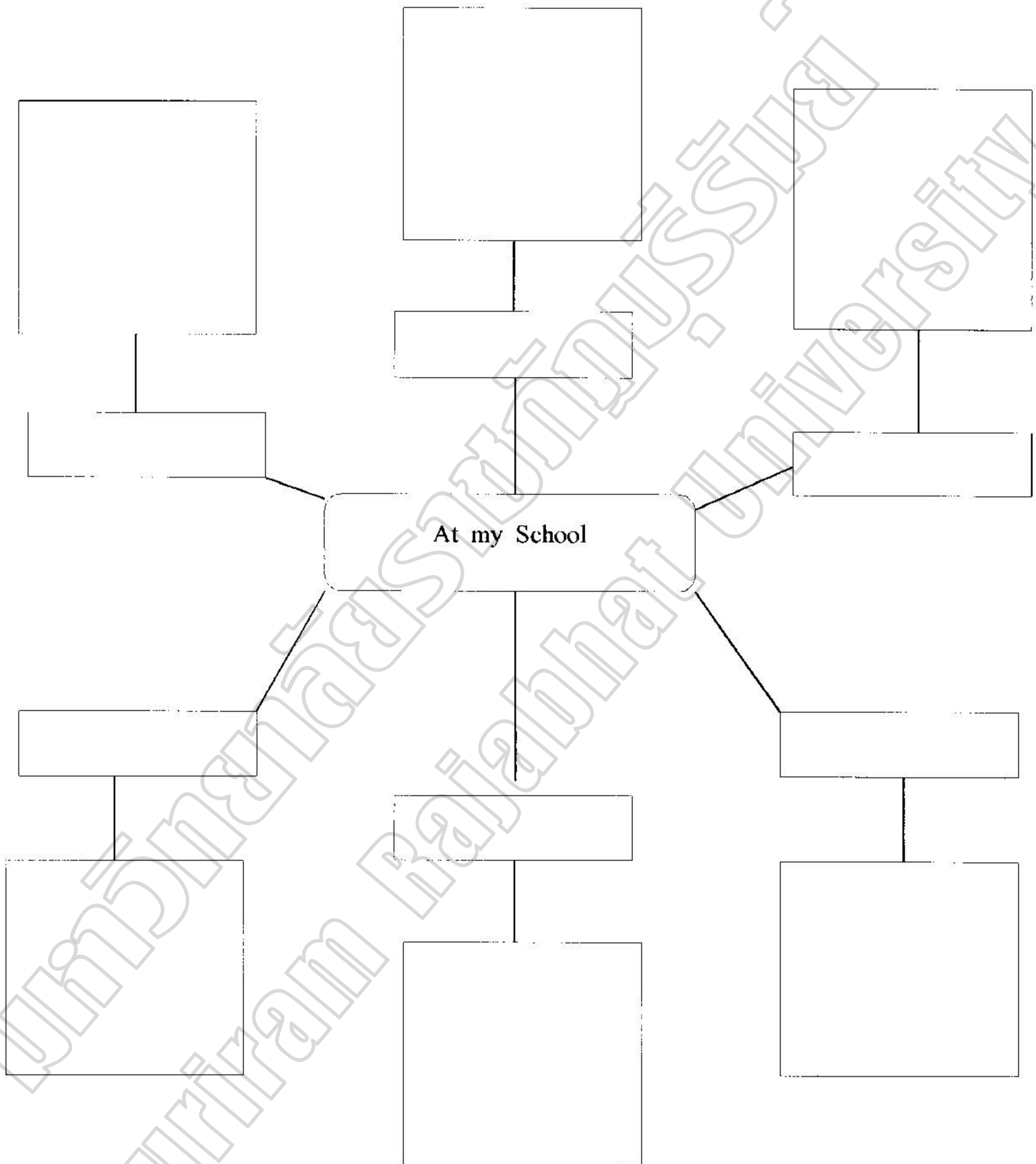
(นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง At my school

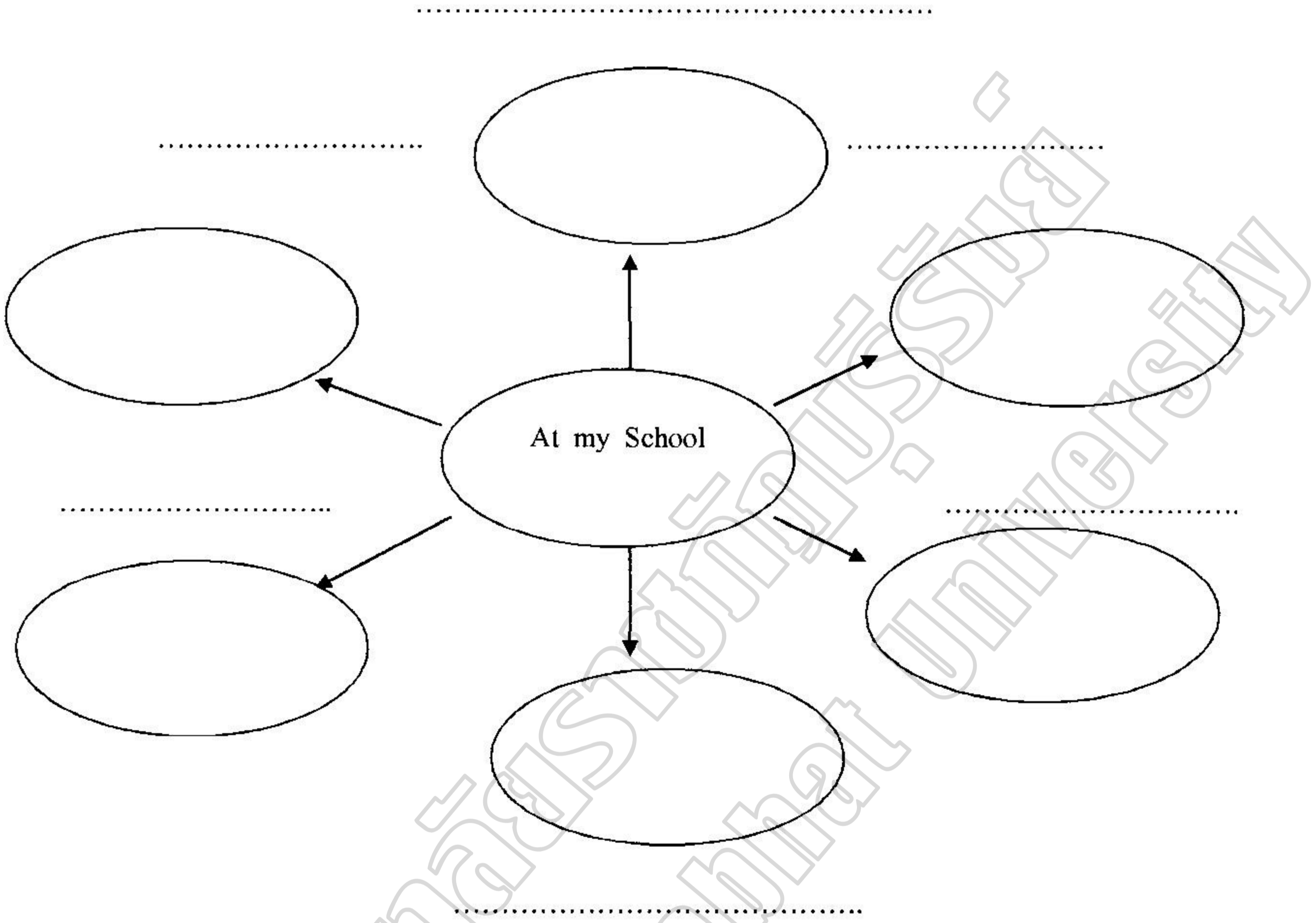
ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ภายในบริเวณโรงเรียน พร้อมทั้งวาดภาพประกอบและระบายสีให้สวยงาม

ใบงานที่ 2

เรื่อง At my School

ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิด เกี่ยวกับสิ่งต่างๆในโรงเรียน พร้อมทั้งแต่งประโยคแล้วนำไปเขียนเรียบเรียงให้เป็นข้อความ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 3

เรื่อง At my School

ให้นักเรียนเขียนบรรยายบริเวณโรงเรียนของตนเอง พร้อมทั้งวาดรูปประกอบ

Handwriting practice lines consisting of ten horizontal dotted lines.

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความสนใจใฝ่เรียนรู้			
2. ความมีระเบียบวินัย			
3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			
4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
5. ความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ			
รวม			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Myself

เรื่อง My best Friends

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเรียนรู้การเขียนเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจการใช้แผนผังความคิด ในการเขียนคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับเพื่อน บรรยายลักษณะของเพื่อนได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับเพื่อนได้
2. เขียนบรรยายลักษณะของเพื่อนได้
3. มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : tall/sort, straight hair, curly hair, small/big, fat/thin, centimeters, kilograms

Structure : My best friend is.....

She has.....

He has.....

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิด
4. เกมเรียงคำทำเป็นประโยค
5. ใบงานที่ 1 2 3

กิจกรรมการเรียนรู้

Warm up

1. ทบทวนคำศัพท์ที่บรรยายเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนๆ เช่น ผมตรง, ผมยาว, สูง, เตี้ย, อ้วน, ผอม, ผมหยิก โดยการใช้บัตรคำศัพท์ และแถบประโยค
2. ทบทวนรูปประโยค โดยการให้นักเรียนเล่นเกม เรียงคำทำเป็นประโยค
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

Presentation

4. สนทนาเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนๆ
5. ให้นักเรียนดูภาพแผนผังความคิดเกี่ยวกับการเขียนและข้อมูลเพิ่มเติม เช่น น้ำหนัก, ส่วนสูง, การแต่งกาย เป็นต้น
6. ครูนำเขียนแผนผังความคิด อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียน ตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด
  - 6.1 เริ่มต้นโดยการให้ My best Friends เป็นหัวข้อหลัก
  - 6.2 ลักษณะที่เห็นเป็นหัวข้อรอง
  - 6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค
  - 6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ
7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

Practice

8. แจกใบงานที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกเขียนเลียนแบบตัวอย่าง
9. คู่มนักเรียนตัวอย่างให้นำเสนอผลงาน ครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง
10. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 ให้นักเรียนบอกลักษณะของบุคคลในภาพให้ถูกต้อง

Production

11. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง
12. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 2 ให้นักเรียนแต่งประโยคบรรยายลักษณะของบุคคลในภาพ
13. แบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณ 3-4 คน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนลักษณะของคาราที่ชื่นชอบลงในกระดาษรูป (ใบงานที่ 3)
14. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลที่กำหนดให้แล้ววาดภาพประกอบ พร้อมทั้งนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

Wrap up

15. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษรูปไปติดไว้ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดูผลงานของกลุ่มอื่น
16. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียนการแต่งประโยคบอกลักษณะของเพื่อนให้คล้องและเขียนให้ได้ทุกคน โดยการฝึกฝน เขียนบ่อย ๆ

การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 ตรวจสอบผลงานการเขียนของกลุ่ม และรายบุคคล
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเขียน
- 1.3 สังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 จากแบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนต้อง ได้อย่างน้อย 10 คะแนน
- 3.2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนต้อง ได้อย่างน้อยในระดับ

พอใช้

- 3.3 จากแบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนต้อง ได้อย่างน้อยระดับคุณภาพ 1 คือ

ปฏิบัติได้พอใช้

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสุภาพร ขุนงามขำ)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนเสนห์

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 3

เรื่อง My best Friends

ให้นักเรียนเขียนบรรยายลักษณะของคาราที่ชอบ แล้วสร้างเป็นแผนผังความคิด พร้อมตกแต่ง
ใบงานให้สวยงาม

.....

.....

.....

.....

.....

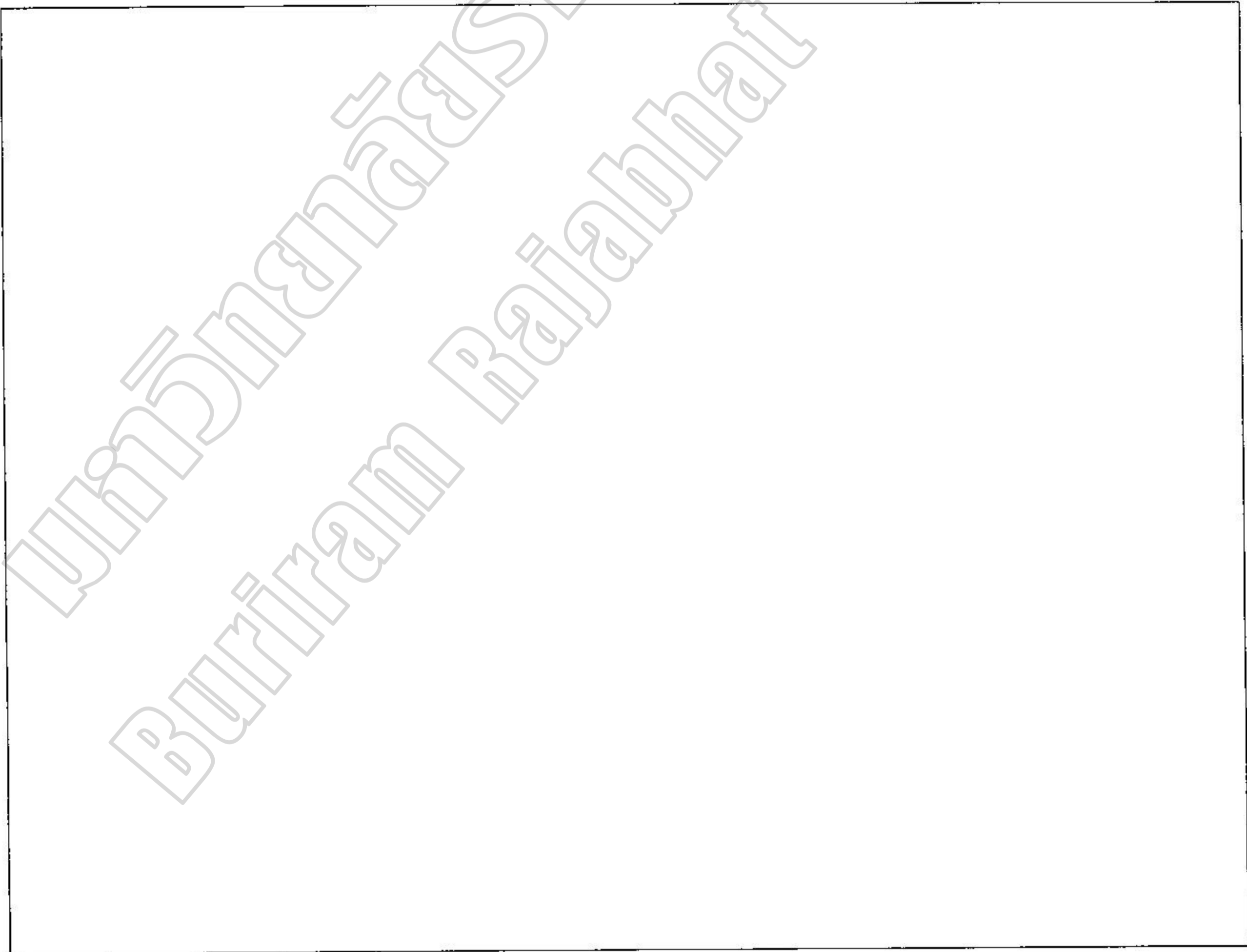
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
	รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความสนใจใฝ่เรียนรู้			
2. ความมีระเบียบวินัย			
3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			
4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
5. ความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ			
รวม			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Myself

เรื่อง My Pets

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเรียนรู้การเขียนเรียงเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง มีความรู้ความเข้าใจการใช้แผนผังความคิด ในการวางแผนการเขียนเรียงเรียงประโยค เขียนคำศัพท์ เขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยงได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง
2. เขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยงได้อย่างถูกต้อง
3. มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : tail, dog, cat, hair, parrot

Structure :

My pet is.....

It is a.....

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แถบประโยค
3. แผนภูมิการสร้างแผนผังความคิด
4. เกม bingo
5. ใบงานที่ 1 2 3

กิจกรรมการเรียนรู้

Warm up

1. ทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง โดยการใช้บัตรคำศัพท์ และแถบประโยค
2. เล่นเกม bingo โดยใช้คำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

Presentation

4. สนทนาถึงสัตว์เลี้ยงของนักเรียน ให้นักเรียนบอกลักษณะของสัตว์เลี้ยงของตนเอง
5. ให้นักเรียนดูภาพแผนผังความคิดเกี่ยวกับคำศัพท์ และรูปประโยคการเขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยง เช่น ชื่อของสัตว์เลี้ยง ลักษณะท่าทาง สีขน สีตา เป็นต้น
6. ครูนำเขียนแผนผังความคิด อธิบายขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และสาธิตการเขียนแผนผังความคิดพร้อมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเขียน โดยให้นักเรียนช่วยบอกข้อความที่ต้องการเขียน ตามขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิด
  - 6.1 เริ่มต้นโดยการใช่ My pets เป็นหัวข้อหลัก
  - 6.2 สัตว์เลี้ยง เป็นหัวข้อรอง
  - 6.3 นำเอาคำที่เกี่ยวข้องจากหัวข้อรองมาแต่งประโยค
  - 6.4 นำเอาประโยคมาเรียบเรียงเป็นข้อความสั้น ๆ
7. ครูอธิบายขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดจนนักเรียนเข้าใจ

Practice

8. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 โดยการเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงของเพื่อนๆ ในห้องเรียน แล้ววาดภาพประกอบพร้อมระบายสีให้สวยงาม
9. สุ่มตัวอย่างนักเรียนให้นำมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูช่วยแก้ไขในข้อบกพร่อง
10. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 1 ให้นักเรียนวาดภาพสัตว์เลี้ยงของตนเองและเพื่อนในชั้นเรียน

Production

11. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2 นำเสนอผลงานที่ละคนหน้าชั้นเรียน โดยการอ่านให้เพื่อนฟัง
12. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 2 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูล Who am I ? แล้ววาดภาพประกอบ
13. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน ซึ่งประกอบด้วย คนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน ทำใบงานที่ 3 ลงในกระดาษรูป
14. ครูแจกแบบฝึกทักษะที่ 3 ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกชื่อสัตว์เลี้ยงของแต่ละคนให้ถูกต้อง

Wrap up

15. นำผลงานของแต่ละกลุ่มที่เขียนด้วยกระดาษรูปไปติดไว้ข้างฝาให้ทุกกลุ่มได้ฝึกอ่านและได้ดูผลงานของกลุ่มอื่น
  16. มอบหมายให้แต่ละคนไปฝึกเขียน ประโยคเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงให้คล่องและเขียนให้ได้ทุกคน โดยการฝึกฝน เขียนบ่อย ๆ
- การวัดและประเมินผล

1. วิธีการ

- 1.1 ตรวจสอบผลงานการเขียนของกลุ่ม และรายบุคคล
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเขียน
- 1.3 สังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 จากแบบประเมินการเขียนข้อความสั้น ๆ นักเรียนต้องได้อย่างน้อย 10 คะแนน
- 3.2 จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนต้องได้อย่างน้อยในระดับ

พอใช้

- 3.3 จากแบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน นักเรียนต้องได้อย่างน้อยระดับคุณภาพ 1 คือ

ปฏิบัติได้พอใช้

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

(นางสุภาพร ชุนงามขำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสนน့်

บันทึกผลหลังสอน

1. ผลการสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) .....

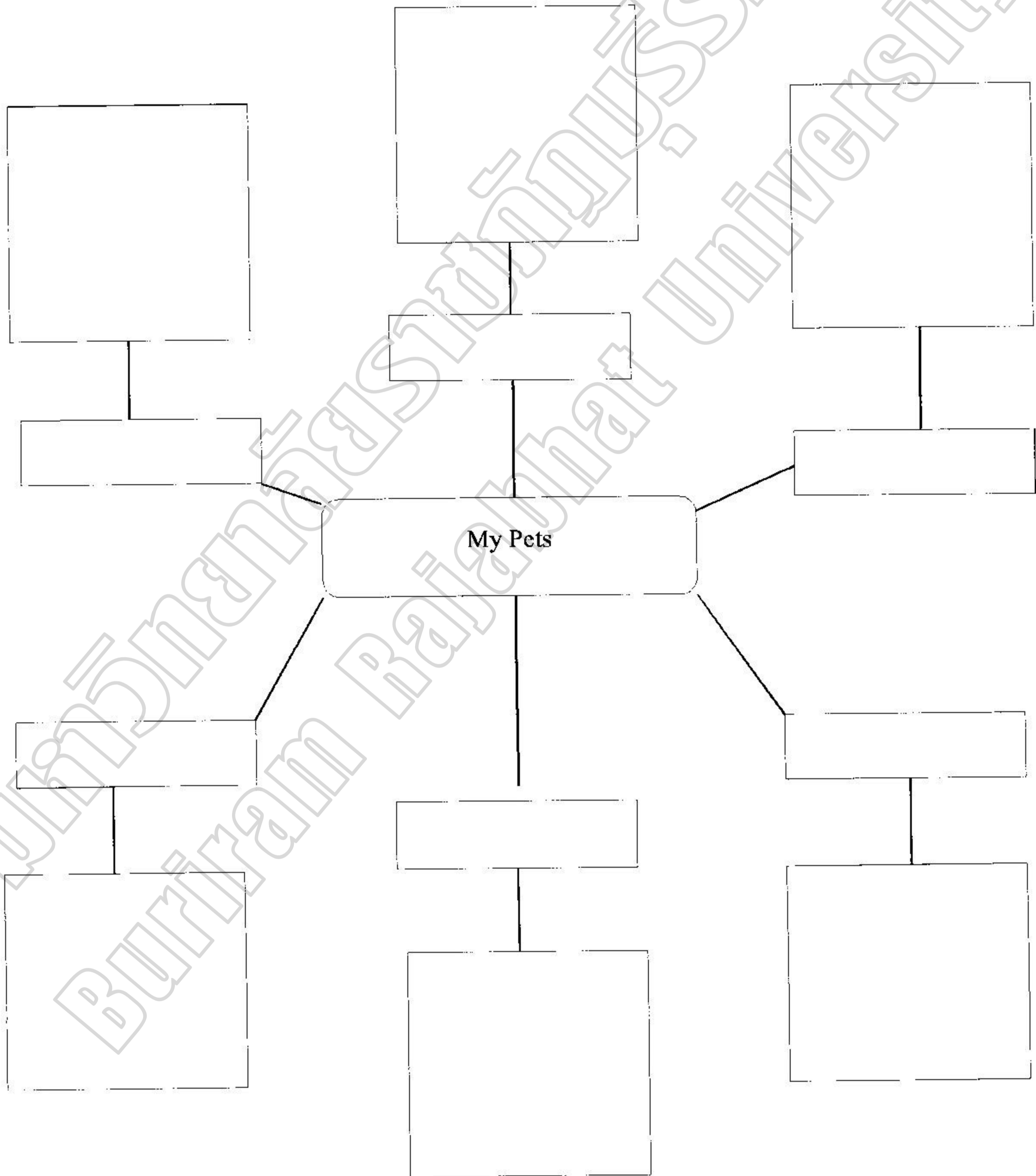
(นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง My Pets

ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงของเพื่อนในห้องเรียน พร้อมทั้งวาดภาพประกอบและระบายสีให้สวยงาม

ใบงานที่ 2 เรื่อง My Pets

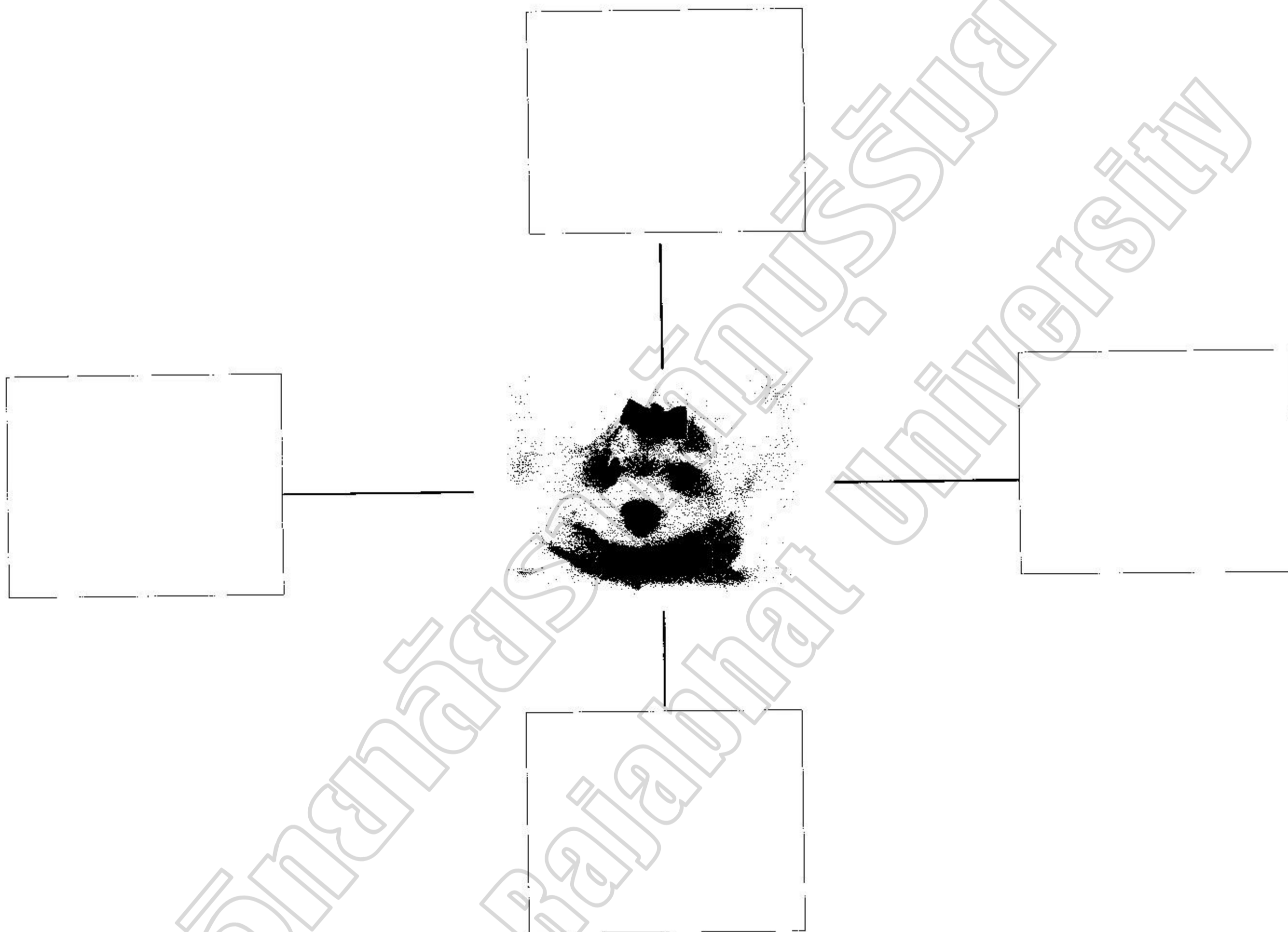
ให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิด โดยการเขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยงของตัวเอง พร้อมทั้ง
แต่งประโยคแล้วนำไปเขียนเรียบเรียงให้เป็นข้อความ

The diagram consists of a central oval labeled "My pet". Five arrows point outwards from this central oval to five empty ovals arranged in a circle. Below the diagram are several sets of horizontal dotted lines for writing.

ใบงานที่ 3

เรื่อง My Pets

ให้นักเรียนเขียนบรรยายลักษณะของสัตว์เลี้ยงดังกล่าว พร้อมทั้งแต่งประโยคแล้วนำไปเขียนเรียง
เรียงให้เป็นข้อความ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม) .....

สมาชิกของกลุ่ม 1. .... 2. ....

3. .... 4. ....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
	รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียน

ผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความสนใจใฝ่เรียนรู้			
2. ความมีระเบียบวินัย			
3. ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม			
4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
5. ความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ			
รวม			

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกต

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ภาคผนวก ง

**คะแนนเฉลี่ยการประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ของผู้เชี่ยวชาญ**

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแบบฝึกทักษะการเขียน
ภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่
	1	2	3	4	5	6
รูปเล่ม						
1. คำชี้แจงเข้าใจง่าย	5.00	4.33	4.67	4.67	5.00	4.67
2. คำสั่งชัดเจน	5.00	5.00	4.67	5.00	5.00	4.67
3. ตัวอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	5.00	5.00	5.00	4.67	4.67	5.00
4. มีองค์ประกอบของแบบฝึกครบถ้วน	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	5.00
เนื้อหา						
5. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการฝึกทักษะ	4.00	4.67	5.00	4.67	4.00	4.67
6. เป็นเนื้อหาที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67	5.00
7. เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	4.67	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67
การใช้ภาษา						
8. การใช้ภาษาถูกต้อง เข้าใจง่าย	4.33	4.33	5.00	4.33	5.00	4.67
9. การจัดพิมพ์ถูกต้องชัดเจน	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	5.00
10. เหมาะสมกับวัย พื้นฐานความรู้และความสามารถ ของนักเรียน	5.00	4.67	5.00	4.67	4.67	4.67
รูปภาพประกอบ						
11. สอดคล้องกับเนื้อหาที่ฝึกทักษะ	4.67	5.00	4.67	5.00	5.00	4.67
12. เหมาะสมกับวัย และความสามารถของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	4.67	5.00
เทคนิคการนำเสนอ						
13. นำเสนอจากง่ายไปหายาก	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
14. ส่งเสริมกระบวนการคิด	5.00	5.00	4.33	5.00	4.67	4.67
15. ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.67	4.67	5.00	4.33	5.00	4.33
16. ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับระดับชั้น	5.00	4.67	5.00	5.00	5.00	4.67
$\bar{X}$	4.75	4.75	4.79	4.77	4.77	4.75

ตาราง 9 สรุปคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
รูปเล่ม		
1. คำชี้แจงเข้าใจง่าย	4.67	มากที่สุด
2. คำสังชัดเจน	4.87	มากที่สุด
3. ตัวอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	4.87	มากที่สุด
4. มีองค์ประกอบของแบบฝึกครบถ้วน	4.80	มากที่สุด
เนื้อหา		
5. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการฝึกทักษะ	4.60	มากที่สุด
6. เป็นเนื้อหาที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว	4.87	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน	4.74	มากที่สุด
การใช้ภาษา		
8. การใช้ภาษาถูกต้อง เข้าใจง่าย	4.67	มากที่สุด
9. การจัดพิมพ์ถูกต้องชัดเจน	4.74	มากที่สุด
10. เหมาะสมกับวัย พื้นฐานความรู้และความสามารถของนักเรียน	4.74	มากที่สุด
รูปภาพประกอบ		
11. สอดคล้องกับเนื้อหาที่ฝึกทักษะ	4.87	มากที่สุด
12. เหมาะสมกับวัย และความสามารถของนักเรียน	4.93	มากที่สุด
เทคนิคการนำเสนอ		
13. นำเสนอจากง่ายไปหายาก	4.67	มากที่สุด
14. ส่งเสริมกระบวนการคิด	4.73	มากที่สุด
15. ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.67	มากที่สุด
16. ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับระดับชั้น	4.87	มากที่สุด
$\bar{X}$	4.77	มากที่สุด

ภาคผนวก จ

คะแนนเฉลี่ยการประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					
	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผน ที่ 5	แผน ที่ 6
สาระสำคัญ						
1. ความถูกต้อง	5.00	5.00	4.33	4.67	5.00	4.67
2. ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67
3. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5.00	4.33	5.00	5.00	4.67	4.33
4. ครอบคลุมเนื้อหา	4.67	4.33	4.67	4.33	4.33	4.67
จุดประสงค์การเรียนรู้						
5. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	5.00	5.00	4.33	5.00	5.00
6. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.33	4.67	4.33	4.67	4.67	4.67
7. เหมาะสมกับเวลา	4.67	4.33	4.67	4.33	4.67	4.33
8. ประเมินได้	4.33	4.33	4.67	4.33	4.33	4.67
เนื้อหา						
9. สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.67	4.67	4.33	5.00	5.00	4.33
10. มีความชัดเจนไม่สับสน	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.67
11. เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	5.00
12. เหมาะสมกับเวลาที่สอน	5.00	4.67	5.00	4.67	4.67	4.67
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
13. สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	5.00	4.33	5.00	4.67	4.67
14. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	4.33	4.67	5.00	5.00	4.67
15. เรียงลำดับกิจกรรมชัดเจน	5.00	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33
16. เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.33	5.00	4.67	4.33	4.33	4.67
17. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.67	4.33	4.67	5.00	4.67	5.00
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.67	5.00	5.00	4.67	4.33	4.67

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					
	แผน ที่ 1	แผน ที่ 2	แผน ที่ 3	แผน ที่ 4	แผน ที่ 5	แผน ที่ 6
ด้านสื่อการเรียนรู้						
19. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	5.00
20. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	5.00	4.67	5.00	4.67	4.67	4.67
21. เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	4.33	5.00	5.00	5.00	4.33	4.33
22. ประหยัดเวลาในการสอน	4.67	4.67	4.67	5.00	4.33	4.67
23. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.67	4.67	4.33	4.67	4.33	4.33
ด้านการวัดผลประเมินผล						
24. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	4.33	4.67	4.67	4.33	4.33
25. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	4.33	4.33	4.33	4.33	5.00
26. เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	4.67	4.67	4.33	5.00	4.67	4.33
27. ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.33	4.67	5.00	4.33	5.00	4.67
$\bar{X}$	4.64	4.62	4.62	4.63	4.58	4.63

ตาราง 11 สรุปคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

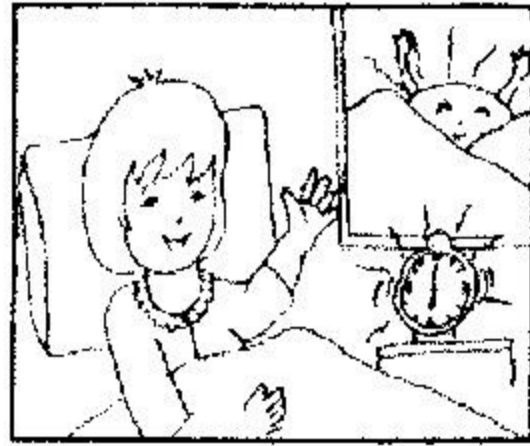
รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
สาระสำคัญ		
1. ความถูกต้อง	4.73	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.47	มาก
3. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	มากที่สุด
4. ครอบคลุมเนื้อหา	4.47	มาก
จุดประสงค์การเรียนรู้		
5. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.87	มากที่สุด
6. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.60	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับเวลา	4.47	มาก
8. ประเมินได้	4.47	มาก
เนื้อหา		
9. สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.67	มากที่สุด
10. มีความชัดเจนไม่สับสน	4.40	มาก
11. เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.74	มากที่สุด
12. เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.74	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
13. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.73	มากที่สุด
14. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.73	มากที่สุด
15. เรียงลำดับกิจกรรมชัดเจน	4.40	มาก
16. เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.60	มากที่สุด
17. เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.73	มากที่สุด
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.73	มากที่สุด
ด้านสื่อการเรียนรู้		
19. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.53	มากที่สุด
20. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.74	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
21. เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	4.73	มากที่สุด
22. ประหยัดเวลาในการสอน	4.67	มากที่สุด
23. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.47	มาก
ด้านการวัดผลประเมินผล		
24. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.47	มาก
25. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.46	มาก
26. เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	4.60	มากที่สุด
27. ส่งเสริมการวัดพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.73	มากที่สุด
$\bar{X}$	4.61	มากที่สุด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลาในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง
 ข้อ 1 – 5 ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์และประโยคที่มีความหมายตรงกับภาพ ไปเขียนใต้ภาพที่
 กำหนดให้

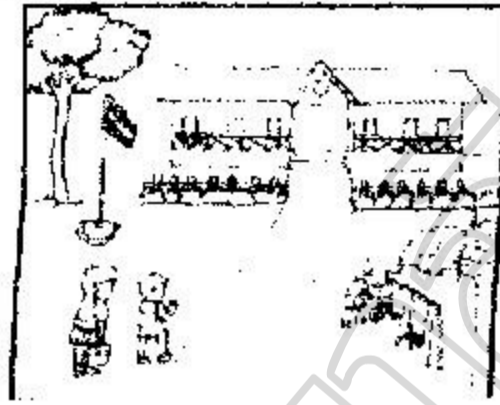
take a shower	my friend	get up
go to school	playing football	

1.....

2.....

3.....

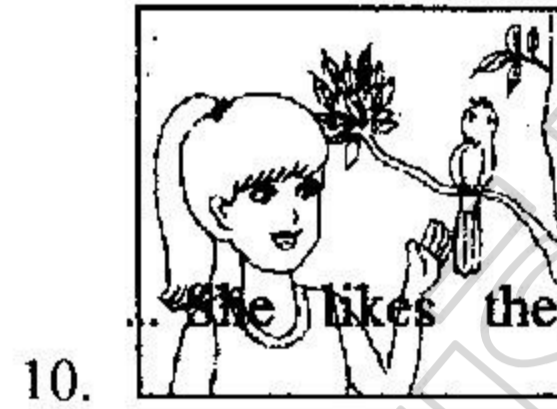
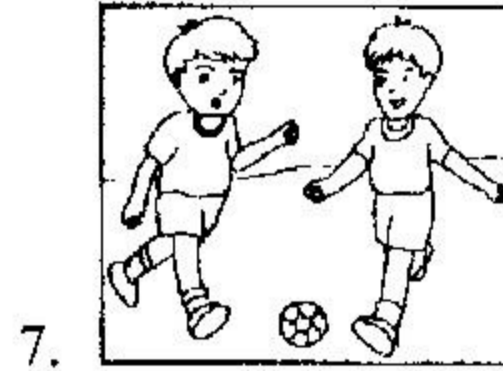
4.....

5.....

ข้อ 6 - 10 ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้ารูปภาพไปใส่หน้าข้อความที่มีความหมายตรงกัน

..... She likes ice - cream.

..... He likes a dog.

..... He likes cake.

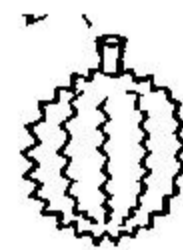
..... She likes a bird.

..... They play football.

ข้อ 11 - 15 ให้นักเรียนดูรูปภาพในแต่ละข้อ แล้วนำคำศัพท์ไปเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

durian	robot	cat	doll	bird
--------	-------	-----	------	------

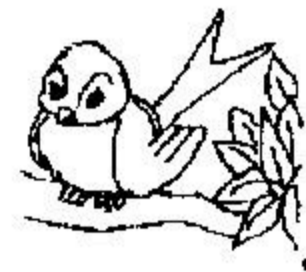
11. I don't like a .....

12. This is my .....

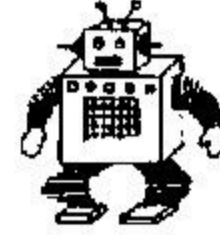

13. I like a .....

14. My pet is a .....

15. I have a .....

ข้อ 16 – 20 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

is	apple	friend	swim	play
----	-------	--------	------	------

16. My favorite fruits is .....

17. Fish can .....

18. My best .....Noy.

19. I like to ..... football.

20. There ..... a blackboard in my classroom.

ข้อ 21 – 25 ให้นักเรียนเรียงเรียงคำที่กำหนดให้ ให้เป็นประโยคใหม่ที่ต้องการ

21. swim / he / can

.....

22. lunch / have / I

.....

23. six o'clock / get up / at / I

.....

24. is / my school / this

.....

25. home / go / I

.....

ข้อ 26 – 30 ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

My name is (26).....

I am (27)..... years old. I am in (28).....grade.

I study at (29)..... school.

I can (30).....

ภาคผนวก ช

**คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อผลการประเมิน
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

ตาราง 12 ดัชนีความสอดคล้องจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC	การแปลผล
	1	2	3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
23	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC	การแปลผล
	1	2	3			
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
29	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
30	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้

ภาคผนวก ข

**ค่าความยากง่าย (P) ค่าจำแนกจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

ตาราง 13 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc})
 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (B)
1.	0.73	0.70	16.	0.70	0.72
2.	0.73	0.70	17.	0.50	0.61
3.	0.54	0.56	18.	0.68	0.62
4.	0.58	0.62	19.	0.43	0.38
5.	0.50	0.50	20.	0.40	0.45
6.	0.46	0.56	21.	0.43	0.51
7.	0.60	0.46	22.	0.50	0.61
8.	0.49	0.73	23.	0.53	0.32
9.	0.46	0.56	24.	0.70	0.72
10.	0.61	0.58	25.	0.70	0.72
11.	0.70	0.72	26.	0.78	0.75
12.	0.45	0.68	27.	0.78	0.75
13.	0.62	0.70	28.	0.71	0.58
14.	0.70	0.72	29.	0.32	0.49
15.	0.37	0.40	30.	0.35	0.54

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.74

ภาคผนวก ฅ

ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตาราง 14 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (แบบเดี่ยว 1:1)

คนที่	ทดสอบ ก่อนเรียน (30)	คะแนนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่						รวม 120	ทดสอบ หลังเรียน (30)
		1	2	3	4	5	6		
		(20)	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)		
1	14	11	12	15	11	13	14	76	15
2	12	12	14	11	14	14	12	77	18
3	15	14	14	13	15	14	16	86	23
รวม	41	37	40	39	40	41	42	239	56
เฉลี่ย	13.67	12.33	13.33	13.00	13.33	13.67	14.00	79.67	18.67
ร้อยละ	45.56	61.67	66.67	65.00	66.67	68.33	70.00	66.39	62.22

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 66.39 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 62.22 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะมีค่าเท่ากับ $66.39/62.22$

ตาราง 15 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (แบบเดี่ยว 1:10)

คนที่	ทดสอบ ก่อนเรียน (30)	คะแนนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่						รวม 120	ทดสอบ หลังเรียน (30)
		1	2	3	4	5	6		
		(20)	(20)	(20)	(20)	(20)	(20)		
1	11	15	12	14	13	13	14	81	18
2	14	13	11	15	12	12	14	77	17
3	15	15	12	13	15	14	13	82	22
4	12	13	15	12	15	15	12	82	19
5	11	11	13	13	12	14	15	78	18
6	14	12	12	13	12	15	14	78	21
7	13	14	15	15	14	13	16	87	23
8	15	13	12	14	13	14	15	81	25
9	14	14	13	13	12	15	14	81	24
10	14	15	14	12	14	14	13	82	22
รวม	133	135	129	134	132	139	140	809	209
เฉลี่ย	13.30	13.50	12.90	13.40	13.20	13.90	14.00	80.90	20.90
ร้อยละ	44.33	67.50	64.50	67.00	66.00	69.50	70.00	67.42	69.67

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 67.42 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
เท่ากับ 69.67 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะมีค่าเท่ากับ 67.42/69.67

ตาราง 16 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (แบบเดี่ยว 1:100)

คนที่	ทดสอบ ก่อนเรียน (30)	คะแนนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่						รวม 120	ทดสอบหลัง เรียน (30)
		1 (20)	2 (20)	3 (20)	4 (20)	5 (20)	6 (20)		
1	11	17	15	16	15	15	17	95	21
2	14	14	15	15	14	16	17	91	20
3	15	17	15	15	15	15	16	93	22
4	12	15	17	16	16	16	17	97	21
5	11	15	15	14	14	15	16	89	23
6	14	14	16	15	14	16	18	93	23
7	13	16	16	17	16	15	17	97	24
8	15	14	16	16	17	17	18	98	27
9	14	15	15	15	15	16	16	92	25
10	14	14	15	17	16	15	17	94	24
11	12	12	15	15	14	15	16	87	24
12	11	12	14	15	14	16	15	86	23
13	14	14	14	15	15	14	16	88	23
14	13	15	14	16	15	15	17	92	24
15	14	16	15	15	14	16	16	92	23
16	15	14	14	15	16	15	15	89	25
17	12	14	15	16	15	15	16	91	24
18	11	15	14	15	14	14	17	89	22
19	14	14	15	15	17	15	16	92	23
20	13	15	14	14	17	15	17	92	21

ภาคผนวก ๑

คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตาราง 17 คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (30)	คะแนนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ชุดที่						รวม 120	ทดสอบหลังเรียน (30)
		1 (20)	2 (20)	3 (20)	4 (20)	5 (20)	6 (20)		
1	11	18	16	17	16	16	17	100	20
2	14	15	14	19	15	15	17	95	19
3	15	18	17	16	18	16	16	101	25
4	12	16	18	15	18	18	14	99	22
5	11	14	16	15	15	18	18	96	20
6	14	14	17	16	15	17	16	95	23
7	13	17	17	18	17	18	18	105	26
8	15	15	15	17	16	15	17	95	28
9	12	16	17	16	15	15	16	95	27
10	14	18	16	15	17	16	16	98	25
รวม	131	161	163	164	162	164	165	979	235
เฉลี่ย	13.10	16.10	16.30	16.40	16.20	16.40	16.50	97.90	23.50
ร้อยละ	43.67	80.50	81.50	82.00	81.00	82.00	82.50	81.58	78.33

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด

แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านความพึงพอใจ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 4 ด้าน คือ
  - 1.1 ด้านเนื้อหา
  - 1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - 1.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
  - 1.4 ด้านการวัดและประเมินผล
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 20 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเลือกคำตอบในข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน การตอบแบบสอบถามไม่มีคำตอบถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน การเลือกตอบในแต่ละข้อไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนแต่อย่างใด
4. วิธีตอบแบบสอบถามให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับข้อมูลก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ข้อละ 1 ระดับความพึงพอใจ
  - ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด
  - ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ มาก
  - ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ ปานกลาง
  - ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ น้อย
  - ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	พฤติกรรมด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
0	นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้	/				

คำอธิบาย

จากตัวอย่าง ข้อ 0 นักเรียนเลือกกาเครื่องหมาย / ในช่องระดับความพึงพอใจมาก แสดงว่า นักเรียนอ่านข้อความแล้วมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววารุณี สุขชูเจริญกิจ
วันเดือนปีเกิด	วันเสาร์ที่ 6 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	29 หมู่ที่ 7 ตำบลละเวียง อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	ครู คศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านโนนเด่นห์ ตำบลหนองบอน อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2537 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลละเวียง อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2549 ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโท สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2555 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์